

Ij fieuj d'Israel, che adess a stasio an Egit, a son forsà a travajé tanme dè s-ciav. Nosgnor a pronta n'Israelita ch'as ciamava Mosé a mné 'l pòpol a la libertà. Èl rè a l'é contrari a lasseje andé, parèj Nosgnor a manda na série 'd piaghe an sj'Egissian. Mosè a men-a j'Israelita travers èl Mar Ross, che Nosgnor a lo partiss pèr lor èd manera miracolosa, fin-a al Mont Sinai. Butà 'l camp al Sinai, j'Israelita a 'rsèivo la Lege 'd Nosgnor, comprèis ij Des Comandament. La Lege a l'é 'l fundament èd la relassion an tra Nosgnor e 'l pòpol che Chiel a l'ha liberà, ij termo d'un Pat, con le promesse 'd benedission s'a l'avèisso respetaje. Èl pòpol a promèt d'ess-ne fedel.

Surtia

1

Prosperità dj'Ebreo an Egit

¹Costi-sì a son ij nòm dj'Israelita ch'a son intrà an Egit con Giacòb; lor a son rivà ognidun con soa gent. ²Ruben, Simeon, Levi, Giuda, ³Issacar, Zabulon, e Benjamin. ⁴Dan e Neftali. Gad e Aser¹. ⁵Ij dissident diret èd Giacòb a j'ero stanta pèrson-e. Giusep, chiel, an l'era già an Egit. ⁶Peui Giusep a l'é mòrt, parèj coma tuit ij sò frej e tuta cola generassion. ⁷J'Israelita a j'ero stàit dru e a j'ero multiplicasse, e a son dventà 'd bon nùmer² e motobin potent, a la mira che 'l pais a l'era ampinisse 'd lor.

Crasament èd j'Ebreo

⁸A l'é vnùit al podêj an Egit un rè neuv ch'a l'avìa mai conossù Giusèp³. ⁹Chiel-sì a l'ha dije a soa gent: "Vardé-sì, la gent d'Israel a l'é vnùita pì numerosa e pi potenta che nojàutri. ¹⁰Fomse furb con lor⁴: i l'oma da fé cheicòsa pèr ampedine la chèrsua, dèsnò, s'a-i rivèissa mai na guèra, a podrìo fé n'aleansa⁵ con ij nòstri nemis. A combatrìo contra 'd noi pèr peui scapé⁶ dal pais".

¹¹Parèj a l'han forsà j'Israelita a travajé pèr j'Egissian coma dè s-ciav. A l'han amponuje 'd sovrintendent crudej ch'a-j fasìo travajé pes che 'd borich⁷. A l'é parèj che, pèr craseje ancora 'd pì la vita, a son èstàit forsà a fabbriché pèr èl Faraon le sità-depòsit èd Pitom e Ramses. ¹²Ma pì a-j crasavo la vita, pì lor a chèrsìo 'd nùmer e a strabondavo; e pèr j'Egissian a l'é ancaminasse a sent-se coma na carcaveja la presensa dij fieuj d'Israel e a j'avìo an ghignon. ¹³J'Egissian, pèr lòn, a l'han faje travajé pèr fòrsa senza pietà. ¹⁴A l'han renduje la vita mèra, obligandje a la preparassion èd creja e al modlagi dij mon e con tute sòrt èd travaj dij camp. A tuti costi travaj a l'han obligaje con la violensa.

¹⁵Èl rè d'Egit a l'ha mandà a ciamé le levatriss èd le fomne dj'Ebreo, ch'as ciamavo un-a Sifra e l'àutra Pua: ¹⁶"Cand che vojàutre i giutreve⁸ le fomne dj'Ebreo a partorì, controlé bin⁹: s'a l'é un

1 1:1-4, cfr. Génesi 46:8-27.

2 Cfr. At 7:17.

3 Cfr. At 7:18.

4 O "Pijoma dè mzure prudente"; cfr. At 7:19..

5 O "fario pì gross èl nùmer dij nòstri nemis".

6 O "seurte".

7 O "pèr craseje ancora 'd pì la vita con ij travaj ch'a l'avrìo pretendù".

8 O "vijereve".

9 O "vardé an tra le doi pere ch'a fan da sedil pèr èl part".

masc-cc, felo meuire, ma s'a l'é na fumela lassela vive". ¹⁷Ma le levatriss a l'avìo timor ëd Nosgnor e a l'han pa fàit lòn ch'a l'avìa dije 'l ré d'Egit e a l'han lassà vive 'dcò ij mas-cc.

¹⁸Èl ré d'Egit, parèj, a l'ha torna ciamaje e a l'ha dije: "Përchè i l'eve fàit sòn e i l'eve lassà vive ij mas-cc?". ¹⁹Lor a l'han rësponduje al Faraon: "Le fomne dj'Ebreo a son pa coma le Egissian-e, lor a son fòrte. Prima che la levatriss a riva dacant ëd lor, a son già pajolà". ²⁰Nosgnor a l'ha guernà le levatriss; për lòn ch'a riguarda la gent, a l'é vnuita 'd bon nùmer e motobin potenta. ²¹E për la rason che le levatriss a l'avìo timor ëd Nosgnor, a l'ha acordaje d'avèj na bela famija 'dcò lor.

²²Faraon a l'ha dàit anlora cost comand a soa gent: "Tuti ij mas-cc ch'a nassran a j'Israelita, ch'a sio campà ant ël fium Nilo, ma i lassereve vive le fije¹⁰".

2

Nassensa 'd Mosè

¹Apré an col temp-lì, n'òm e na fomna dla tribù ëd Levi a son maridasse¹¹. ²Bin tòst la fomna a l'é trovasse ch'a spetava na masnà e a l'é nassuje un mas-cc. A l'era pròpi na bela masnà e chila a l'ha tenulo stèrmà për tre mèis¹². ³Ma podend-lo nen ëstèrmé për vaire, chila ha l'ha pijà na cavagna 'd papir, a l'ha dèspalmala 'd bitum e d'apèis, a l'ha butaje 'ndrinta 'l cit e a l'ha anterposalo tra ij gionch an sla rivera dël fium Nilo. ⁴La seur dël cit a l'é butasse a na certa distansa për beiché lòn ch'a sarìa ancapitaje.

⁵Ora, la fija 'd Faraon a l'era calà al fium Nilo për bagnesse, antramente che soe servente a spassgiavo an sla rivera dël fium. ⁶Cand che la prinsipèssa a l'ha vëddù la cavagna an tra le giunchin-e, a l'ha mandà na serventa për pijela. A l'ha duvertà la cavagna e a l'ha vëddù la masnà. A l'era un cit ch'a piorava. Tocà da la compassion, a l'ha dit: "A deuv esse un dij cit ëd j'ebreo".

⁷Anlora la seur dël cit, avzinand-se, a l'ha dije a la prinsipèssa: "Veus-to ch'i vada a serché na fomna israelita për feje da bàila e ch'a lo nurissa?". ⁸"D'acòrdi. Vài!", a l'ha rësponduje la prinsipèssa. La fijëtta a l'é andàita e a l'ha ciamà la mare dla masnà. ⁹La prinsipèssa a l'ha dije: "Pòrta con ti costa masnà e nutriss-la. Për lòn it darai na paga". Anlora la fomna a l'ha portà via 'l cit, ch'a l'era sò fieul, e a l'ha nurilo.

¹⁰Cand che 'l cit a l'é stàit dèspupà, chila a l'ha mnalo a la fija 'd Faraon ch'a l'ha tratato coma s'a fussa sò fieul¹³ e a l'ha daje 'l nòm ëd Mosè përchè, coma che peui a l'ha dèspiegalo, Mosè a veul di: "Mi i l'hai gavate da 'nt l'eva".

Mosè a scapa fin-a a Midian

¹¹Vaire agn pì tard, cand ch'a l'é fasse grand, Mosè a l'é andàit a fè visita a soa gent, j'Ebreo, e a l'é rendusse cont ëd la vita grama ch'a fasìo¹⁴ përchè a j'ero obligà a fé 'd travaj forsà. Antant ch'a-j visitava, a l'a vëddù n'Egissian ch'a bastonava un ëd sò frej israelita. ¹²Parèj a l'ha vardà da banda a

10 Cfr. At 7:19.

11 O "n'òm a l'era andass-ne a pijé për fomna na fija 'd Levi".

12 Cfr. At 7:20; Ebréo 11:23.

13 Cfr. At 7:21.

14 Cfr. Ebréo 11:24.

banda che a-i fussa gnun d'àutri an gir ch'a vèdèissa, e Mosè a l'ha massà l'Egissian e a l'ha stèrmà sò còrp sota la sabia.

¹³A l'indoman Mosè a l'é torna sortì e a l'ha vèddù doi Ebreo ch'a rusavo e ch'as na dasìo 'd santa rason. “Pèrchè pateles-to tò compagn?”, Mosè a l'ha dije a col ch'a l'avìa comensà a rusé. ¹⁴L'òm a l'ha replicà: “Chi ses-to pèr volèj fene da cap e da giudes? Vories-to masseme coma ti ‘t l’has fàit con col Egissian ier matin?”. Antlora Mosè a l'é pijasse tèmma, pèrchè a pensava: “Tùit a san già lòn ch'i l'hai fàit!”¹⁵. ¹⁵Vera, 'dcò Faraon a l'era vnulo a savèj e a cercava ‘d fé massè Mosè. Mosè, contut, a l'é riussì a scapé da leugn dël Faraon e a l'é arfugiasse ant èl pais ëd Midian¹⁶.

Rivà ch'a l'era ansilà, a l'é setasse dacant a ‘n poss. ¹⁶Ora, èl sacerdot ëd Midian a l'avìa set fiije, ch'a l'ero vnue, coma ‘d sòlit, a tiré d'eva pèr ampini ij treuj e fé bèive jè strop ëd sò pare ‘d lor.

¹⁷Ma d'àutri bërgé a son rivà e a vorìo tapareje via. A l'é antlora che Mosè a l'é sautà ‘n pé e a l'é corù a dèsfende le fiije da coj bërgé. Peuj a l'ha giutaje a tiré d'eva pèr ij sò strop.

¹⁸Cand che le fiije a son tornà a ca ‘d sò pare ‘d lor, ch'as ciamava Reuel¹⁷, a l'ha ciamaje: “Pèrchè ancheuj sevene tornà tant tòst?”. ¹⁹A l'han rësponduje: “N'Egissian a l'ha salvane dai bërgé ch'a vorìo fene violensa. Peuj a l'ha giutane a tiré d'eva pèr fé bèive le bestie”. ²⁰E chiel a l'ha dije: “E 'ndoa ch'a l'é col òm? Pèrchè l'evene lassalo là? Andé a dije ch'a ven-a sù da nojàutri pèr èl disné!”.

²¹Mosè, anlora, a l'ha acetà con piasì l'anvit e a l'é fermasse a sté da lor. A sò temp, Reuel ha l'ha dàit an ësposa a Mosè soa fiija Siporà. ²²A l'é vnuje peui èl temp che Siporà a l'ha daje ‘n fieul, e Mosè a l'ha ciamalo Ghersom, nòm ch'a veul dì: “I son èstàit un foresté ant na tèra strangera”.

Ij crij d'Israel e la rispòsta ‘d Nosgnor

²³A l'é passaje vaire d'agn e ‘l rè d'Egit a l'é mòrt. Contut, j'Israelita a seguitavo a avèj ‘d patiment grev sota ‘l giov dla s-ciavensa, e ij sò crij ‘d lor a son rivà fin-a a Nosgnor. ²⁴Nosgnor a l'ha scotà ij sò gemm e a l'é visasse dl'Aleansa¹⁸ ch'a l'avìa fàit con Abraham, Isach e Giacòb. ²⁵A l'ha vardà giù anvers al pòpol d'Israel e a l'arconossù ch'a l'era giuamai l'ora ‘d desse da fé pèr lor¹⁹.

3

Nosgnor a ciama Mosè: la ronza sfiamanta

¹Mosè a pasturava jè strop ëd sò mèssé Getro, sacerdot ëd Midian. Un di ch'a l'avìa mnà jè strop pèr èl desert, a l'é rivà davzin a l'Horeb²⁰, la montagna ‘d Nosgnor. ²A l'é là che n'àngel ëd Nosgnor a l'é comparije 'nt un feu sfiamant da ‘n mes a na ronza. Contut che la ronza a l'era tuta anvlupà da le fiame, as consumava nen e Mosè a l'é restane dël tut anciarmà da sta vision. ³A disìa: “Coma ch'a l'é che sta ronza as consuma nen? I l'hai pròpi da andé a beiché da vzin: i capisso nen”. ⁴Cand che

15 2:11-14 cfr. At 7:23-28.

16 Cfr. At 7:29; Ebréo 11:27.

17 Èl test a dà sù a cost òm èl nòm Reuel. An d'àutri pòst (. es. cap. 18) chiel a l'é ciamà Getro. As pensa ch'as trata 'd na confusion ëd tradission, ma sovens a càpita a j'antich (tanme ij rè e ij sacerdot ëd la Sabea) che lor a l'avìo pù che un sol nòm, l'istess che ij rè d'Israel. "Reuel" aveul dì "amis ëd Dé".

18 Cfr. Génesi 15:13-14.

19 O “ch'a l'avìa l'òblig ëd giuteje”.

20 O “Sinai”.

Nosgnor a l'ha vëddù che Mosè a s'avzinava pèr rendse mej cont ëd lòn ch'a capitava, Nosgnor a l'ha ciamalo da 'n mes a la ronza: "Mosè, Mosè!". A l'ha rësponduje: "Vard-me sì!". ⁵Nosgnor a l'ha dije: "Avzinte nen! Gavte mach le sàndole dai pé, pèrchè 'l leugh anté ch'i tè stas a l'é sacrà!". ⁶E a l'ha giontà: "Mi i son ël Dé 'd tò pare, ël Dé d'Abraham, ël Dé d'Isach, e 'l Dé 'd Giacòb!". Cora ch'a l'ha sentù lòn, Mosè a l'é quattasse la facia pèrchè a l'avìa tèmma 'd vardé Nosgnor". ⁷Nosgnor a l'ha dije: "I l'hai bin vëddù 'l crasament ch'a patiss mè pòpol an Egit e i l'hai sentù ij sò crij d'agiut pèr colpa dij sò craseur. I conòsso ij sò patiment. ⁸A l'é pèr lòn ch'i son calà pèr delivrelo dal podèj ëd j'Egissian e pèr ëmnelo fòra da l'Egit vers a 'n pais bon e spassios, un pais ch'a cola 'd làit e d'amel. A l'é 'l pais andova ch' adess a stan ij Cananita, j'Hitita, j'Amorita, ij Perisita, j'Ivita e ij Gebusé. ⁹Ij crij dj'Israelita a son montà fin-a a mi e i l'hai vëddù coma che j'Egissian a-j craso. ¹⁰Ora, donca, it mando dal faraon. Ti 't l'avras da fé seurte da l'Egit j'Israelita, mè pòpol²¹".

Nosgnor a fida a Mosè na mission

¹¹Mosè, contut, a l'ha dit a Nosgnor: "Chi son-ne mi pr' andé a trové 'l faraon e fé seurte j'Israelita da l'Egit?". ¹²Nosgnor a l'ha rësponduje: "I sarai mi ch'it compagnerai, e pèrchè ti 't vëdde ch'i son mi medésim a mandete, it dago sto segn-sì: Cora ch'it l'avras fàit seurte 'l pòpol d'Israel, a sarà ambelessì, an su sta montagna, ch'im rendreve l'adorassion". ¹³Mosè a l'ha dit a Nosgnor: "Cora ch'i andrai a trové j'Israelita e i-j dirai: 'Èl Dé dij vòstri antich²² a l'ha mandame da vojàutri', se lor am ciamo: 'Col ch'a l'é sò nòm? Lòn ch'i l'hai da rëspondje?'. ¹⁴Anlora Nosgnor a l'ha dit a Mosè: "I son col ch'i son²³". E a l'ha giontà: "Dije a j'Israelita: 'A l'é 'Mi-i-son²⁴ ch'a l'ha mandame da vojàutri".

¹⁵Nosgnor a l'ha 'dcò dije a Mosè: "Dije a j'Israelita: 'Èl Signor, ël Dé dij vòstri antich, ël Dé d'Abraham, ël Dé d'Isach e 'l Dé 'd Giacòb, a l'ha mandame. Sto-sì a l'é mè nòm pèr sèmper. A l'é con sto nòm-sì che tute le generassion a m'invocheran. ¹⁶Adess va e riuniss j'ansian d'Israel e dije: 'Nosgnor, ël Dé dij vòstri antich, ël Dé d'Abraham, d'Isach e 'd Giacòb, a l'é mostrasse a mi e a l'ha dime: I l'hai ciapà l'arsolussion d'anterven-e a vòst favor, pèrchè i l'hai vëddù com i seve tratà an Egit. ¹⁷I faso la promèssa 'd delivreve dal crasament ch'i patisse an Egit, pèr ëmneve ant ël pais dij Cananita, dj'Hitita, dj'Amorita, dij Perisita, dj'Hivita e dij Gebusé, un pais ch'a cola 'd làit e d'amel. ¹⁸J'Israelita at ëscotran e antlora ti e j'ansian d'Israel i andreve a trové 'l rè d'Egit e i-j direve: 'Nosgnor, ël Dé dj'Ebreo, a l'é mostrasse a nojàutri. I l'oma d'andé ant ël desert, a na distansa 'd tre dì 'd marcia, pèr smon-e 'd sacrificiss a Nosgnor, nòst Dé. ¹⁹I lo sai bin che 'l rè d'Egit av lass-rà pa seurte se nen pèr fòrsa. ²⁰Parèj mi i antèrvenrai con potensa²⁵ contra l'Egit pèr realisé an mes a lor d'ogni sòrt ëd prodìs, e a la fin chiel av farà seurte. ²¹Pì 'd lòn, i farai an manera che j'Egissian av vardo con favor e vojàutri i l'avreve nen d'andev-ne a man veuide. ²²Che minca na fomna israelita a ciama ai sò vzin egissian e a le fomne forestere ch'a stan an vòstra ca, ëd ròba

21 3:2-10 cfr. At 7:30-34.

22 Cfr. Surtìa 6:2-3.

23 " ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר ". Ant la version greca dla Septuaginta, sossì a l'é voltà coma: "I son l'esse" [καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν Ἐγὼ εἰμὶ ὁ ὢν· καὶ εἶπεν Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Ὁ ὢν ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς] D'autri a volto: "O "I sarai col ch'i sarai".

24 Cfr. Arvelassion 1:4,8.

25 O "con ël podèj ëd mia man".

d'òr, d'argent e 'd vestiari. A la butreve adòss ai vòstri fieuj e a vòstre fije, e parèj i dèspojereve j'Egissian ëd soe richësse 'd lor²⁶.

4

La mission ëd Mosè autenticà

¹Mosè, contut, a l'ha torna protestà: “Ma j'Israelita am chërdran nen nì am ëscoteran! A diran: ‘A l'é nen vera che Nosgnor Dé a l'é comparite!’”. ²Nosgnor a l'ha rësponduje: “Còs ch'it l'has an man?”. Mosè a l'ha replicà: “Un baston da bërgé”. ³Anlora Nosgnor a l'ha comandaje: “Camplo për tèra!”. Parèj Mosè a l'ha campalo për tèra, e 'l baston a l'é dventà na serp. Cand ch'a l'ha vëddula, Mosè për lè sgiaj a l'é sautà andaré. ⁴Peuj Nosgnor a l'ha dije: “Ambranch-lo për la coal!”. Anlora Mosè a l'ha slongà la man e a l'ha ambranchala, e la serp a l'é dventà torna 'n baston. ⁵Nosgnor a l'ha dije: “Fà parèj, e at chërdran ch'a l'é comparite 'l Signor, ël Dé 'd sò antich, ël Dé d'Abraham, d'Isach, e 'l Dé 'd Giacòb”.

⁶Nosgnor a l'ha dije ancora: “But-te la man an slè stòmi, sota 'l mantel!”. Mosè a l'ha fàit parèj e, cora ch'a l'ha artirala fòra, la man a l'era tuta pien-a 'd lebra, bianca tanme 'd fiòca. ⁷Apress Nosgnor a l'ha dije: “But-te torna la man sota 'l mantel”. A l'ha fàit parèj e, cand ch'a l'ha artirala fòra, la man a l'era torna bon-a coma anans. ⁸Nosgnor a l'ha dije a Mosè: “S'a veulo nen chërd-te e a fan nen cas a tò prim segn miracolos, at chërdran për motiv dlè scond. ⁹E se ancora lor at chërdo nen gnanca apress dè sti doi segn, anlora pija 'n pò d'eva dël Nil e vërsla për tèra: l'eva ch'it l'avras pijà dal fium a dventrà 'd sangh”.

Aron: portavos ëd Mosè

¹⁰Mosè a l'ha dije a Nosgnor: “Nosgnor, cora ch'as trata 'd parlé a la gent, lolì am gen-a. A l'é sèmper ëstàit parèj e a l'é lè stess ancheuj, bele ch'it l'abie parlame. Am seurto nen le paròle da la boca!”. ¹¹Nosgnor a l'ha rësponduje: “Chi ch'a l'é ch'a l'ha dàit a l'òm na boca për parlé? Chi ch'a l'é ch'a fà dventé mut o sord? Chi ch'a l'é ch'a dà la vista o ch'a rend bòrgno? É-lo pa mi, ël Signor? ¹²Ora, donca, varda: cand ch'it l'avras da parlé it ëstarai dacant. I sarai mi a mostrete lòn ch'it l'has da dì”. ¹³Tutun, Mosè a l'ha ansistù: “Nosgnor, it sùplico: manda cheidun d'àutri!”.

¹⁴Nosgnor a l'é bin anrabiaste contra Mosè e a l'ha dije: “L'has-to nen tò frel Aron, ël Levita? I sai che chiel a parla bin. Varda 'n pò che chiel a l'é lì ch'a riva për trovete e as arlegrerà motobin ëd vëdd-te. ¹⁵Parlje e dèspiega a chiel lòn ch'a l'avrà da dì. Mi iv ëstarai dacant cora ch'i l'avreve da parlé e iv mostrarei lòn ch'i l'ave da fé. ¹⁶A sarà tò frel Aron a parlé al pòpol a tò nòm; chiel a sarà tò portavos e për chiel ti 't saras tanme 'l Signor. ¹⁷Pijte 'dcò 'l baston: at servirà për fé 'd segn miracolos”.

Mosè a artorna an Egit

¹⁸Mosè a l'é artornà da Getro, sò mësés, e a l'ha dije: “Pèrmett-me d'artorné dai mè parent ch'a son an Egit, i sai gnanca pì se ancora a son viv!”. Getro a l'ha dije: “Va pura, ch'it sie an pas”.

¹⁹Damentre ch'a l'era ancora a Madian, Nosgnor a l'avìa dit a Mosè: “Torna an Egit, che già a son

26 3:21-22 cfr. Surtìa 12:35-36.

mòrt coj ch'at vorìo massete". ²⁰Mosè, anlora, a l'ha pijà soa fomna e ij sò fieuj, a l'ha faje monté ans n'aso e a son tornass-ne an Egit. An soa man Mosè a l'avìa 'l baston ëd Nosgnor. ²¹Nosgnor a l'avìa dit a Mosè: "Cand ch'it torne an Egit, arcord-te 'd tuit ij segn miracolos ch'i l'hai date 'l podèj ëd fé, e faje dè 'dnans al Faraon. Ma mi i andurirai sò cheur e chiel a lasserà pa seurte 'l pòpol. ²²Dije: "Sossì a l'é lòn ch'a dis Nosgnor: 'Israel a l'é mè fieul prim-génit. ²³I l'hai comandate che ti 't lassèisse seurte mè fieul pèr rend-me l'adorassion e ti 't l'has nen consentìjlo; ora, donca, i masserai tò fieul prim-génit²⁷".

²⁴Durant na sosta dël viagi²⁸, Nosgnor a l'é confrontasse con Mosè e a vorìa felo meuire. ²⁵Siporà, contut, a l'ha ciapà na pera arfilà, e a l'ha tajà 'l prepussi ëd sò fieul e con col prepussi a l'ha tocà ij pé 'd Mosè, mentre ch'a disìa: "Ti 't ses pèr mi në spos ëd sangh". ²⁶A l'é anlora che Nosgnor a l'é slontanasse da lor. Siporà a l'avìa dit: "ëspos ëd sangh", ma chila as arferìa a la sirconcision.

Èl pòpol a scota Mosè e Aron

²⁷Nosgnor a l'ha dit a Aron: "Va ant ël desert a l'ancontr ëd Mosè". Parèj Aron a l'é andaje e a l'ha trovalo al mont ëd Nosgnor e a l'ha daje 'n basin. ²⁸Mosè a l'ha dèspiegaje a Aron tut lòn che Nosgnor a l'avìa comandaje 'd dì e tuit ij segn miracolos ch'a l'avìa ordinaje 'd fé.

²⁹Apress ëd lòn Mosè e Aron a l'han ciamà ansema tuti j'ansian dj'Israelita. ³⁰Aron a l'ha faje conòsse 'l mëssagi che Nosgnor a l'avìa dàit a Mosè e Mosè a l'ha faje vèdde al pòpol ij segn miracolos ch'a l'avìa 'l podèj ëd fé. ³¹J'Israelita a na son restà pèrsuas che Nosgnor a l'avìa mandà Mosè e Aron. Cora ch'a l'han sentù che Nosgnor a l'avìa pijà la decision d'antèrven-e a favor ëd lor e ch'a l'avìa bin vèddù 'l crasament che lor a patìo, a son butasse an ginojon pèr adoré Nosgnor.

5

Mosè e Aron dè 'dnans al Faraon

¹Dòp d'avèj ancontrà j'ansian d'Israel, Mosè e Aron a son andàit a presentesse dè 'dnans al Faraon e a l'han dije: "Parèj a dis ël Signor, ël Dé d'Israel: 'Lassa seurte mè pòpol pèrchè ch'a peuda selebre na festa an mè onor ant ël desert' ". ²Èl Faraon a l'ha rësponduje: "Chi ch'a l'é sto Signor²⁹ pèrch'i l'abia da scotelo e ch'i l'abia da fé seurte Israel? I conosso pa sto Signor³⁰: i lasserai pa seurte j'Israelita". ³Ma lor a insistìo: "Èl Dé dj'Ebreo a l'é manifestasse a nojàutri: i l'oma da

27 Cfr. Surtìa 12:29.

28 Costa session (vv. 24-26) a registra na stòria ch'a parèss drola e ch'a pòrta pa an chila pro dj'element pèr comprendla bin. Nosgnor a l'avìa dit che se 'l Faraon a l'avèissa nen ëscojà, a l'avria massà sò fieul. Adess, contut, Nosgnor a smija dispòst a massé Mosè, ël rapresentant d'Israel, sò fieul. A peul desse che Mosè a l'avèissa ciapà na maladia greva ma che soa fomna, ch'a l'avìa capine la càusa, a l'ha salvà soa vita sogetand a la sirconcision sò fieul e campandne 'l prepussi ai pé 'd Mosè (coma 'n simbol dël prepussi 'd Mosè medésim). La question a l'é che sto "fieul d'Abraham" a l'era nen èstàit marcà con ël segn dl'Aleansa abrahamita. Conform a Surtìa 12:40-51, gnun ch'a na fussa nen stàit sugetà a l'avria pijà part a l'ésod ëd la Pasca. Coma ch'a sarìa stàit possibil che lolì a l'avèissa nen falo col ch'a l'avria guidà 'l pòpol d'Israel? N'ardì antropomorfism ambelessì a arciam a 'n confront con Génesi 32, l'àngel ch'a fà la lòta con Giacòb. An tuit e doi ij cas a-i é n'avzinesse a la mòrt ch'a peul nen esse dèsmentià.

29 La costrussion ëd coste espression a l'é quasi l'istessa dle paròle 'd Mosè: "Chi son-ne mi pr' andé a trové 'l faraon e fé seurte j'Israelita da l'Egit?" (3:11). As armarca sì na schergna.

30 Pèr Faraon, ël Signor (Jahvé) a esist pa. A sarìa mach na scusa dj'Israelita. Faraon a vnirà bin tòst a savèj, a soe spèise, che 'l Signor a l'é na realità.

'ndé ansilà, a na distansa 'd tre dì 'd marcia pèr smon-e 'd sacrificissi al Signor, nòst Dé. S'i lo foma nen, chiel a podrìa massene con na pestilensa o con la spa”.

⁴Èl rè d'Egit a l'ha replicaje: “Mosè e Aron, pèrchè ch'i veuleve dèstorné 'l pòpol da soe ancombense³¹? Torné a vòst travaj!”. ⁵E a l'ha giontà: “Ora che 'l pòpol a l'é tant numeros, veuleve forsi ch'a chita 'd travajé?”.

L'anduriment dël Faraon

⁶Col medésim dì, èl Faraon a l'ha dàit cost òrdin ai comissionari dij travaj e ai sorveliant: ⁷“Procuré pì nen a j'Israelita la paja pèr fé ij mon coma fin ora. Ch'as na vado lor medésim a rabastela. ⁸Ma pretende ch'a faso l'istess nùmer ëd mon che anans; pèrmèttje gnun-a ridussion ëd la produccion. A son mach ëd plandron: a l'é pèr lòn ch'a crijo: ‘I voloma andé a smon-e 'd sacrificissi a nòst Dé!’.

⁹Carieje 'd travaj: s'as na staran bin ocupà, a l'avran pì nen èl temp ëd pensé a tute cole fandònie!”.

¹⁰Anlora ij comissionari dij travaj e ij sorveliant a son andàit a dì al pòpol: “Sossì a l'é lòn ch'a dis èl Faraon: “Iv procurerai pì nen la paja. ¹¹Andé a rabastela vojàutri anté chi podreve trovela. I l'eve contut da mantnì l'istessa produccion che anans’. ¹²Anlora ‘l pòpol a l'é dèspèrdusse pèr tut èl pais d'Egit a cheuje lè strobion da dovresse tanme paja.

¹³Ant èl mentre, ij sorveliant a-j cissavo disandje: “Dev-ne mach da fé: i l'eve da provèdde l'istessa produccion ëd mon ch'i l'avè anans cand ch'iv dasìo la paja!”. ¹⁴Ij comissionari dël Faraon a l'han fin-a pijà a bastonà ij sorveliant israelita, coj che lor a l'avìo daje l'incombensa d'organisé e controlé ij travajeur. A-j disio: “Pèrchè jer e sto dì s'ì i seve pa rivà a fé la quantità 'd mon ch'av v'era stàita comandà?”. ¹⁵Anlora ij sorvejan dj'Israelita a son andàit a lamentess-ne dal Faraon: “Pèrchè ch'i trates parèj ij tò servent? ¹⁶Èd paja an na dan pì nen e a pretendo ch'i foma l'istessa quantità 'd mon. Ij tò òm a l'han pa rason”. ¹⁷Èl Faraon a l'ha rësponduje: “I seve mach na màniga 'd fagnan! A l'é pèr lòn ch'i dise ch'i veule andé a smon-e 'd sacrificissi al Signor. ¹⁸Andé mach a travaje! La paja av sarà nen dàita, ma i l'eve da fé l'istessa quantità 'd mon!”

Nosgnor a conferma la mission ëd Mosè

¹⁹Ij sorveliant dj'Israelita a l'han vèddù ch'a stavo ant na situassion motobin malfé pèrchè ch'a l'avìo dije: “I l'eve nen da ridùe 'l nùmer dij mon ch'a v'é stàit assegnà pèr minca dì”. ²⁰Cand ch'a son sortì da parlé con èl Faraon, a l'han trovà Mosè e Aron ch'a jë spetavo, ²¹e a l'han dije: “Che Nosgnor av giudica e av castiga! Ora, pèr colpa vòstra, èl Faraon e ij sò ufissiaj an n'han an ghignon. I l'eve butà na spa an soe man ëd lor, na scusa pèr massene tuti!”.

²²Anlora Mosè a l'é adressasse a Nosgnor e a l'ha dije an preghiera: “Nosgnor! Pèrchè maltrates-to parèj sto pòpol? Pèrchè l'has-to dame na comission parèj? ²³Da cand ch'i son andàit a parlé a tò nòm al Faraon, chiel a l'ha butasse mach a maltraté tò pòpol e ti 't fase gnente pèr giutelo³²!”.

31 Na domanda retòrica.

32 Lòn che Mosè a-j ciama a Nosgnor a smija al discors ëd 2 Pero 3:4 "Andoa é-la la promèssa 'd soa vnùta?" E la rësponsta 'd Pero a l'é: "Nosgnor a 'rtarda nen 'l compliment ëd Soa promèssa, coma cheidun a chërd ch'a-i sia n'artard, ma a l'é passient anvers ëd noi, e a veul che gnun as perda, ma che tuit as pentisso" (2 Pero 3:9). Cfr. Ebréo 10:36-37.

6

¹Nosgnor a rëspond a Mosè: “Adess ti ‘t vèddras lòn ch’i farai al Faraon: cand ch’a sentirà la fòrsa ‘d mia man i l’obligherai a lassé seurte j’Israelita; ansi, a sarà chiel a forseje a chité ‘l pais”.

Èl pòpol a veul pì nen èsté a sente Mosè

²Nosgnor a l’ha dit a Mosè: “Mi i son èl Signor³³. ³I son manifestame a Abraham, a Isach e a Giacòb coma “èl Dé tut-potent³⁴”, ma i son pa arvelame antlora con mè nòm, ch’a l’è “èl Signor”³⁵. ⁴I l’hai confermà con lor mia aleansa e conform ai sò tèrmin, i l’hai promèttuje ch’i l’avrìa daje ‘l pais èd Canan, anté che lor a vivìo tanme dj’aventissi. ⁵Ti’t peude sté segur ch’i l’hai sentì ij gëmm dj’Israelita, ch’a son adess dè s-ciav dj’Egissian. Im na rendo bin cont³⁶ ch’i l’hai fàit n’aleansa con lor.

⁶A l’è pèr lòn ch’it l’has da dije al pòpol d’Israel: ‘Mi i son èl Signor. Iv tirerai fòra dai travaj forsà ch’av fan fé j’Egissian, e iv libererai da la s-ciavensa. Con la fòrsa ‘d mè brass iv riscaterai e a lor a j darai ‘n castigh grev. ⁷I-j farai vèdde che vojàutri i seve mè pòpol e che mi i son vòst Dé. Antlora i savreve che mi i son èl Signor, vòst Dé, col ch’av tira fòra dai travaj forsà ch’av fan fé j’Egissian.

⁸Apress iv ëmnerai ant èl pais ch’i l’hai promèttuje a Abraham, a Isach e a Giacòb, iv lo darai an proprietà. I lo diso mi, èl Signor”.

⁹Mosè a l’ha nunsia tut sòn a j’Israelita. ma lor a l’han pì nen vorsulo sté a sente. A l’ero dventà dèscoragià pèr motiv èd la durèssa dèl travaj ch’i l’avìo da fé.

Neuva mission èd Mosè e Aron dè 'dnans al Faraon

¹⁰Nosgnor a l’ha dit a Mosè: ¹¹“Va a parlé al Faraon, èl rè d’Egit, pèrchè ch’a lassa seurte j’Israelita dal pais”. ¹²Mosè a l’ha rësponduje a Nosgnor: “Gnanca j’Israelita a l’han èscotame: coma ch’i podria feme scoté dal Faraon, mi ch’im sento fin-a genà a parleje a la gent?”. ¹³Èl Signor a l’ha parlà con Mosè e Aron e a l’ha comandaje ch’a andèisso a trovè j’Israelita e ‘l Faraon pèr fé seurte j’Israelita dal pais d’Egit.

Registr èd ij grand èd Mosè e Aron

¹⁴Costi-sì a son ij grand èd la lènea genealògica prinsipal èd j’Israelita³⁷: Fieuj èd Ruben, èl prim-génit d’Israel: Palu, Hesron e Carmi. Ij sò dissident èd lor a son dventà la tribù èd Ruben. ¹⁵Fieuj èd Simeon: Iemuel, Iamin, Ohad, Iachin, Sohar, e Siaul. Ij sò dissident èd lor a son dventà la tribù ‘d Simeon. ¹⁶Ij nòm dij fieuj èd Levi e dij sò dissident: Levi a l’ha avù tre fieuj: Gherson, Cheat e Merari. Levi a l’è vivù sent-trenta set agn. ¹⁷Ij fieuj èd Gherson: Libni, e Simeì, con le soe tribù. ¹⁸fieuj èd Cheat: Amram, Isar, Hebron e Usiel. Cheat a l’è vivù sent-trentatre agn). ¹⁹Fieuj èd

33 O “Mi i son Jahweh”. “Jahweh” a l’è na translitterassion dèl nòm pròpi YHWH che quaiavòta as rend coma “Geova”. An costa tradussion èd sòlit i lo rendoma “èl Signor” o “Nosgnor”.

34 Na tradussion èd 'ַיְיָ-אֱלֹהֵינוּ (‘el-shadday).

35 Cfr. Surtia 3:13-15.

36 O “i son visame”.

37 Costa lista ‘d nòm a mostra che Mosè e Aron a son èd dissident èd Levi, la sèppa dij sacerdot. Costa lista a giuta a identifichèje e a acrediteje coma ij porta-vos èd Nosgnor da la mira dla stòria pì larga d’Israel.

Merari: Mali e Musi. Costi-sì a son ij dissident ëd Levi³⁸. ²⁰Amram a l'è mariasse con la seur ëd sò pare, Jochebed, ch'a l'ha daje doi fieuj: Aron e Mosè. Amram a l'é vivù sent-trentaset agn. ²¹Fieuj d'Isar: Cora, Nefeg e Sicri. ²²Fieuj d'Usiel: Misael, Elsafan e Sitri. ²³Aron a l'é maridasse con Eliseba, fija d'Aminadab e seur ëd Nason, ch'a l'ha daje quat fieuj: Nadab, Abihu, Eleasar e Itamar. ²⁴ij fieuj ëd Core: Assir, Elcana e Abiasaf. Costi-sì a son le tribù dij dissident ëd Core. ²⁵Eleasar, fieul d'Aron, a l'é maridasse con un-a dle fije 'd Putiel, ch'a l'ha daje un fieul, Fineas. Tuti st-sì a son ij grand ëd le famije levite, elencà scond a soe tribù. ²⁶L'Aron e 'l Mosè nominà an ësta lista a son j'istess che Nosgnor a l'avia dije: "Fé seurte dal pais d'Egit j'Israelita tanme la formassion ëd n'armada". ²⁷e tuit e doi, Mosè e Aron, a son andàit a parlé con ël Faraon, ël rè d'Egit, për fene seurte j'Israelita.

Mosè e Aron torna confermà an soa mission

²⁸Èl dì che Nosgnor a l'ha parlà con Mosè ant ël pais d'Egit, ²⁹a l'ha dije: "Mi i son ël Signor. Fà savèj al Faraon, ël rè d'Egit, tut lòn ch'it dirai". ³⁰Mosè a l'ha rëspondù a Nosgnor: "I lo peudo nen fè! Im sento genà a parleje. Përchè ch'a l'avria da scoteme 'l Faraon?"

7

¹Nosgnor a l'ha dije a Mosé: "Dë 'dnans al Faraon ti 't l'avras l'autorità 'd Dé, e tò frel Aron a sarà tò profeta. ²Ti 't diras a Aron, tò frel, tut lòn che mi it comanderai ëd dije, e chiel a parlerà con ël Faraon e a-j dirà ch'a lassa seurte j'Israelita dal pais. ³Tutun, mi i rendrai dur ëd ël cheur dël Faraon. I multiplierai ij mè segn e prodigi ant ël pais d'Egit³⁹, ⁴Ma 'l Faraon a vë scotrà pa. Antlora i farai sente tut ël pèis ëd mia man dzora j'egissian, i-j castigherai dur e peui i farai seurte dal pais d'Egit mè pòpol, j'Israelita, tuit an formassion tanme n'armèja. ⁵Cand che mi i levrai la man contra l'Egit e a na farai seurte j'Israelita, l'Egit a savrà che mi i son ël Signor".

⁶Mosé e Aron a l'han fàit tut lòn che Nosgnor a l'avia comandaje 'd fé. ⁷Mosè a l'avia otanta agn e Aron otanta-tre cand ch'a son andàit a parlé con ël Faraon.

⁸Nosgnor a l'ha dije a Mosé e a Aron: ⁹"Se 'l Faraon av ciamà 'd fé 'n prodigi, dije a Aaron ch'a ciapa sò baston e ch'a lo campa për tèra dëdnans ëd chiel. Èl baston a vnirà na serp". ¹⁰Mosè e Aron a son andàit a trové 'l Faraon e a l'han fàit lòn che Nosgnor a l'avia comandaje 'd fé. Aron a l'ha campà sò baston dë 'dnans al Faraon e ai sò cortisan, e a l'é dventà na serp. ¹¹Anlora 'l Faraon a l'ha mandà a ciamé ij savant e j'anciarneur, e sti strion egissian, con soa magìa, a l'han fàit l'istess. ¹²A l'han campà për tèra ij sò baston e a son ëdcò dventà dle serp. Ma 'l baston d'Aron a l'é traondasse j'àutri baston! ¹³Pura, ël cheur ëd ël Faraon a l'é andurisse e a l'é arfudasse dë scoté Mosé e Aron, pròpi coma Nosgnor a l'avia nunsia⁴⁰.

38 6:16-19 cfr. Numer 3:17-20; 26:57-58; 1 Crònache 6:16-19.

39 Cfr. At 7:36.

40 O "dije anans".

La prima piaga: l'eva cambià an sangh

¹⁴Nosgnor a l'ha dije a Mosé: “Èl Faraon a l'ha andurì sò cheur e a arfuda ‘d lassé seurte ‘l pòpol.

¹⁵Va a trovelo doman matin cora ch'a cala giù al Nil⁴¹. Pòrta con ti ‘l baston ch'a l'era cambiasse ant na serp e speta an sla riva dël fium ch'a-i riva ‘l Faraon. ¹⁶Dì al Faraon: “Èl Signor, èl Dé dj'Ebreo, a l'ha mandame pèr dìte sossì: ‘Lassa seurte mè pòpol ant èl desert, pèr ch'am renda l'adorassion’. Contut, fin-a a adess it l'has nen vorsulo scoté. ¹⁷Donca, sossì a dis Nosgnor: ‘Pèrch' it sapie che mi i son èl Signor: con èsto baston i darai ‘n colp a j'aque dël Nil e lor as cambiaran an sangh⁴². ¹⁸Ij pess a na meureran, e la rivera a farà tant èd cativ odor che j'Egissian a na podran pi nen beive l'eva”.

¹⁹Nosgnor a l'ha dije a Mosé: “Dije a Aron: ‘Ciapa tò baston e dèstend la man dzora j'aque dl'Egit, dzora soe rivere e canaj, dzora ij sò armeuj e ij depòsit d'eva, pèrchè l'eva as cambia an sangh’. A-i sarà ‘d sangh ant tut èl pais, fin-a andrinta ai recipient èd bòsch e ‘d pera. ²⁰Mosé e Aron a l'han fàit tut lòn che Nosgnor a l'avìa comandaje ‘d fé. Un èd lor a l'ha levà ‘l baston, a l'ha dàit un còlp a j'aque dël Nil an presensa dël Faraon e dij sò cortisan, e tuta l'eva dël Nil a l'é cambiasse an sangh. ²¹Ij pess ch'a j'ero ant èl fium a son mòrt e 'l fium a l'era tant antossà che j'Egissian a podìo pa pì beive l'eva dël fium. A-i era 'd sangh an tut èl pais d'Egit. ²²Tutun, ij mascon egissian a l'han fàit l'istess con ij sò ancantament, e ‘l cheur dël Faraon a l'é andurisse e a l'ha pa scotà Mosè e Aron. Sossì a l'é capità pròpi coma Nosgnor a l'avìa nunsia. ²³Èl Faraon a l'é tornass-ne an sò palass senza pì sagraresse dël fàit. ²⁴Antramentre, dàit ch'a podìo pì nen beive l'eva dël Nil, j'Egissian a sè scavavo dij poss aranda èd la rivera.

²⁵A l'é passaje peuj set dì dal moment che Nosgnor a l'avìa frapà j'aque dël Nil.

8

Sconda piaga: le ran-e

^{1 (7:26)}Peui⁴³ Nosgnor a l'ha dije a Mosé: “Va a trové ‘l Faraon e dije: ‘Sossì a l'é lòn ch'a dis èl Signor: Lassa seurte mè pòpol pèrchè am renda l'adorassion. ²S' it arfude ‘d lasselo seurte, i mandrai an tut tò teritori n'invasion èd ran-e. ³Èl Nil as n'ampinirà ‘d tal manera ch'a seurtiran dal fium e a intreran an tò palass, fin-a an toa stansia da let e dzora tò let medésim. As ficaran fin-a ant le ca ‘d tò cortisan e an cole ‘d tò pòpol. A sautran ant ij forn e ant l'erche pastòire. ⁴Le ran-e a sautran adòss a tì, a tò pòpol e ai tò cortisan”.

⁵Peui Nosgnor a l'ha ‘ncora dije a Mosé: “Dije a Aron: “Dèstend la man con èl baston anvers èd tute le rivere, ij canaj e j'armeuj e fane seurte ‘d ran-e ch'a ampinnisso tut èl pais d'Egit”. ⁶Anlora Aron a l'ha dèstendù la man anvers èd le aque d'Egit, a na son surtije tante ‘d cole ran-e da quaté tut èl pais. ⁷Contut, ij mascon egissian a son riussì a fé l'istess con soe mascariè. Èdcò lor a l'han faje seurte le ran-e an sèl pais d'Egit. ⁸Parèj èl Faraon a l'ha fàit ciamé Mosé e Aron e a l'ha suplicaje.

41 O “a l'eva”.

42 Cfr. Arvelassion 16:4.

43 Ancomensand da 8:1, èl numer dij versèt fin-a a 8:32 (conforma a nòstra version d'arferiment, la NET Bible) a l'é diferenta dal test ebràich (BHS), con 8:1 NET = 7:26 BHS, 8:2 NET = 7:27 BHS, 8:3 NET = 7:28 BHS, 8:4 NET = 7:29 BHS, 8:5 NET = 8:1 BHS, etc., fin-a a 8:32 NET = 8:28 BHS. Parèj an nòstra version i l'oma l'l capitol 8 con 32 verses, mentre che ant la Bibia ebràica a l'ha 28 verses, con ij quatr versèt ch'a manco tacà al capitol 7.

“Preghé ‘l Signor ch’a fasa andé via le ran-e da mi e da mè pòpol, e mi i lass-rai seurte j’israelita pèrch’ as na vado a smon-e ‘d sacrificissi al Signor”. ⁹Mosé a l’ha rësponduje: “Àbie la compiasensa ‘d fissé ti medésim èl moment ch’it veule che mi i prego pèr ti, pr’ ij tò cortisan e pèr tò pòpol, pèrchè a dësparisso le ran-e da ti e da toe ca. A restran mach ant èl Nil. ¹⁰Faraon a l’ha dije: “Falo doman matin”. Mosé a l’ha replicaje: “Va bin. A sarà coma ‘t l’has dit ti, e parèj it savras ch’a-i é gnun ch’a sia coma ‘l Signor, nòstr Dé. ¹¹Le ran-e a së slontanran da ti, da toe ca, dai tò cortisan e dal tò pòpol. A restran mach ant èl fium Nil.

¹²Anlora Mosé e Aron a l’han chità ‘l palass ëd Faraon, e Mosé a l’ha pregà Nosgnor ch’a slontanèissa le ran-e ch’a l’avia mandaje contra. ¹³Nosgnor a l’ha fàit pròpi coma Mosé a l’avia ciamaje. Le ran-e ch’a-i era ant le ca, ant le cort e ant ij camp a son mòrte tute. ¹⁴J’Egissian a l’han ambaronaje an dij gran mugg e na spussa granda a l’ha ampini ‘l pais. ¹⁵Nopà, cand che Faraon a l’ha vèddù ch’a l’era tornà la calma, a l’ha andurì torna sò cheur e a l’ha pì nen èscotà Mosé e Aron, pròpi coma Nosgnor a l’avia dit.

Tersa piaga: ij moschin

¹⁶Nosgnor a l’ha dije a Mosé: “Dije a Aron: “Dèstend tò baston e frapa la póer ëd la tèra pèr ch’as cambia an dij moschin pèr tut èl pais d’Egit”. ¹⁷A l’han fàit parèj. Aron a l’ha dèstendù soa man con èl baston e a l’ha frapà la póer ëd la tèra. Anlora na gran massa ‘d moschin a l’ha quatà tuta la gent e le bestie: tuta la póer ëd la tèra a l’era cambiasse an dij moschin pèr tut èl pais d’Egit.

¹⁸Ij mascon egissian a l’han ëdcò provà a fé seurte ‘d moschin con ij sò ancantament, ma lolì lor a l’han pa podulo fé⁴⁴. Ij moschin a l’avìo quatà tuta la gent e le bestie. ¹⁹Anlora ij mascon a l’han dije al Faraon: “A l’é la man ëd Dé⁴⁵ ch’a l’ha falo”. Contut, èl cheur dël Faraon a l’é andurisse e a l’ha pa scotà Mosè e Aaron. Sossì a l’é ancapitaje propi coma Nosgnor a l’avia dit.

Quarta piaga: ij tavan

²⁰Nosgnor a l’ha dit a Mosé: “Àuss-te ‘d prima matin e present-te a Faraon cand ch’andrà an brova a l’eva. It i-j diras: “Lassa seurte mè pòpol pèrchè am renda l’adorassion. ²¹Se ti’t veule nen lassé seurte mè pòpol, mi ‘t manderai n’invasion ëd tavan su ti, an sij tò cortisan e su toa gent. As ficaran fin-a an toe ca. Le ca dj’Egissian a saran pien-e ‘d tavan, e ‘dcò ‘l teren andova ch’as treuvo. ²²An col dì-là mi i farai ecession pr’ èl pais ëd Gosen andova ch’a sta mé pòpol, an manera che là a-i sio nen ëd tavan, pèr che ti ‘sapie che mi i son èl Signor, e i son an mes al pais. ²³Mi i farai distinsion tra mia gent e toa gent; e a l’é doman ch’ ancapiterà sto segn”. ²⁴Nosgnor a l’ha fàit parèj, e ‘d tavan ëd bon nùmer a son intrà ant la ca’d Faraon, ant le ca dij sò cortisan e an tut èl pais d’Egit; èl pais a l’é stàit vastà pèr motiv dij tavan.

²⁵Faraon a l’ha fàit ciamé Mosé e Aron e a l’ha dije: “Andé a smon-e ‘d sacrificissi a vòst Dé, ma ch’a sia ant èl pais d’Egit”. ²⁶Mosé ha l’ha rësponduje: “A conven nen ëd fé parèj, pèrchè nòstri sacrificissi a son n’ònta per j’Egissian. Se noi i smonèisso ‘d sacrificissi sota j’euj dj’Egissian, còsa che lor a

44 A l’é probàbil che la rason che ij mascoj a l’han pa podù fèlo a l’é che a l’implicava la produccion ëd vita, vita da la póer ëd la tera, coma an Génesi 2:7. Mach Nosgnor e gnun-a mascaria uman-a a l’avria podù fé lolì.

45 Lét. "èl dì d Dé", cfr. Luca 11:20.

l'han an abominassion, saromne pa massà a prassà? ²⁷A l'é a tre giornà 'd marcia ant ël desert che noi i androma a smon-e 'd sacrifici a Nosgnor, nòst Dé, coma ch'a l'ha dine”.

²⁸Faraon ha l'ha dije: “Iv lasserai parte pèr smon-e 'd sacrifici a vost Dé ant ël desert, ma andé nen tròp lontan. Preghé pèr mi”. ²⁹Mosé a l'ha dije: “Da quand che mi i sarai surtì da toa presensa mi i pregherai Nosgnor. Doman ij tavan a së slontanran da Faraon, dai sò cortisan e da soa gent. Che Faraon, tutun, a chita 'd badinene, nen lassand parte la gent pèr ësmon-e 'd sacrifici a Nosgnor”.

³⁰Mosé a l'é surtì da Faraon e a l'ha pregà Nosgnor. ³¹Mosé a l'ha fàit lòn ch'a l'ha ciamaje Nosgnor e ij tavan a son ësllontanasse da Faraon, dai sò sèrvitor e da soa gent; a l'é nen restajne un sol. ³²Ma 'dcò sta vira Faraon a l'ha andurì sò cheur e a l'ha nen lassà seurte 'l pòpol d'Israel.

9

La piaga ch'a fà sinch: n'epidemia dle bestie

¹Nosgnor a l'ha dit a Mosè: “Va a trovè 'l Faraon e dije: “Parèj a dis ël Signor, ël Dé dj'Ebreo: ‘Lassa seurte mè pòpol pèrchè ch'am renda l'adorassion’. ²S'it antèstardisse a tratnìje e t'arfude 'd lasseje andé, ³ël Signor a farà sente 'l podej ëd soa man contra le bestie ch'it l'has ant la campagna: ij cavaj, j'aso, ij gamej, le vache e le feje. Tute a patiran n'epidemia afrosa 'd pestilensa. ⁴Tutun, ël Signor a farà na distinsion an tra jë strop d'Israel e jë strop d'Egit, e a na meurerà gnanca na sola bestia dj'Israelita. ⁵Èl Signor a l'ha fissane fin-a 'l moment che sta piaga a l'ha d'ancaminesse. A l'ha diciarà che chiel a colpirà 'l pais d'Egit doman”.

⁶Anlora Nosgnor a l'ha fàit pròpi coma ch'a l'avìa nunsia, e a j'Egissian a son mortje tute le bestie, ma j'Israelita a n'han pèrdù gnanca un-a. ⁷Èl Faraon a l'ha fin-a mandà ij sò ufissiaj pèrchè ch'a lo rëscontrèisso, e, an efet, lor a l'han verificà ch'a l'era vera: a j'Israelita a l'era mortje gnanca na bestia. Malgrè lòn, ël cheur ëd Faraon a l'é restà ostinà e a l'ha seguità a d'arfudesse 'd lassé seurte 'l pòpol d'Israel.

Piaga ch'a fà ses: la marseugna

⁸Nosgnor a l'ha dije a Mosè e a Aron: ‘Ciapé na bon-a manà 'd sënner da 'n forn e che Mosè a la campa an ària dè 'dnans al Faraon. ⁹La sënner a së spatarerà tanme 'd póer fin-a pèr tut ël pais d'Egit. A tomberà dzora dla gent e dzora le bestie 'd tut ël pais e a causerà 'd marseugne ch'a dventeran ëd gran vèssie.

¹⁰Parèj a l'han ciapà 'd sënner da 'n forn, a son presentasse dè 'dnans a Faraon, e Mosè a l'ha campala pèr ària. La sënner a l'ha provocà 'd marseugne ch'a son dventà 'd gran vèssie⁴⁶ an sla gent e le bestie. ¹¹Fin-a ij mascon egissian a podìo gnanca pì stess-ne dè 'dnans a Mosè pèr motiv ëd le marseugne, pèrchè 'dcò lor a n'avìo coma tùit j'àutri egissian. ¹²Nosgnor, contut, a l'ha andurì 'l cheur dël Faraon, e pròpi coma Nosgnor a l'avìa nunsia, ël Faraon a l'é arfudasse dè scoté.

46 Cfr. Arvelassion 16:2.

Piaga ch'a fà set: la tempesta

¹³Èl Signor a l'ha dit a Mosè: “Doman àuss-te ‘d bonora, va a trové ‘l Faraon e dije: ‘Parèj a dis èl Signor, èl Dé dj’Ebreo: Lassa seurte mè pòpol pèrchè ch’am renda l’adorassion. ¹⁴Costa vira a l’é decis ch’at saran mandà contra ‘d ti, contra ij tò cortisan e contra tò pòpol, ancora ‘d pì ‘d piaghe, e lolì pèrchè ch’it sapie ch’a-i é gnun coma mi an tuta la tèra. ¹⁵S’i l’avèissa mach aussà mia man pèr castigheve con la pestilensa, i sarie già dèsparì da ‘n bel pò da la tèra. ¹⁶Ma i l’hai vorsù mantnute an vita pèr mostrete mè podèj e pèrchè mia fama a sè spantièissa pèr tuta la tèra⁴⁷. ¹⁷Tutun, ti ‘t séguite a aussete tanme ‘n mur ch’as peul nen traversé pèr nen lassé seurte mè pòpol. ¹⁸A l’é pèr lòn che doman, a costa midema ora, i farai tombé na tempesta tant fòrta che gnun a l’ha mai vèddune un-a parèj an Egit da che sto pais a l’é stait fondà fin-a a adess. ¹⁹Adess fà lest, comanda che tuti coj ch’a stan ant ij camp, sia gent che bestie, a artorno a soe ca e ch’a treuvo n’arpar, dèsnò a podrìo meuire cand che le nos èd tempesta a-j tomeran adòss”.

²⁰A-i na son èstàit bin èd sùdit dèl Faraon ch’a l’han èscotà la paròla ‘d Nosgnor e ch’a l’han fàit trové n’arpar ai sò servent e bestie, pèrchè a n’avìo tèmma. ²¹La pì part èd lor, contut, a l’han nen chërduje e a l’han lassà ij sò servent e bestie ant ij camp.

²²Nosgnor a l’ha dit a Mosè: “Àussa toa man anvers dèl cél parèj che la tempesta a tomba dzora dla gent, dle bestie, e tute j’erbe dij camp an tut èl pais d’Egit. ²³Antlora Mosè a l’ha aussà sò baston anvers al cél e Nosgnor a l’ha falo ampini èd tron, èd lòsne e a l’é tombaje na tempesta afrosa⁴⁸, ²⁴tant fòrta che gnun a l’ha mai vèddune un-a parèj an Egit da che col pais a l’é stait fondà coma na nassion fin-a adess, ²⁵e a l’ha fàit meuire tut lòn ch’a-i era ant ij camp, tant la gent che le bestie e le piante. Fin-a j’erbo a son èstàit crasà. ²⁶L’ùnica region andoa che la tempesta a l’era nen tombaje a l’era la region èd Gosen, anté ch’a vivìo j’Israelita.

²⁷Anlora ‘l Faraon a l’ha mandà a ciamé Mosè e Aron e a l’ha dije: “Costa vira i arconòsso ch’i l’hai pèccà; èl Signor a l’é giust, e mi e mè pòpol i soma colpèivol. ²⁸Pèr piasì, preghé ‘l Signor ch’a fasa chité tùti sti tron e sta tempesta afrosa. I n’oma bin pro. Iv lasserai seurte, i l’avreve pì da resté sù tant”. ²⁹Mosè a l’ha rësponduje: “Va bin. Cand che mi i seurtirai da la sità, i ausserai mie man al cél e i suplicherai Nosgnor, e a-i sarà pì gnun tron o ‘d tempesta. Parèj ti ‘t savras che la tèra a l’é dèl Signor. ³⁰Tutun, mi i sai che ti e ij tò cortisan ancora i respetereve nen èl Signor Dé”.

³¹Ora ‘l lin e l’òrdis a l’ero stàit colpì, pèrchè l’ordi a l’era ant lè spi e ‘l lin a l’era dèsbandi, ³²ma ‘l gran e la spelta a n’ero stàit risparmià pèrchè ch’a l’ero ancora pa surtì dal terèn. ³³Anlora Mosè a l’ha chità la cort dèl Faraon e a l’é surtì da la sità. a l’ha dèstendù le man pèr preghé Nosgnor e ij tron e la tempesta a son chità, e a pieuvia pì nen.

³⁴Tutun, cand che ‘l Faraon a l’ha vèddù che la pieuva, ij tron e la tempesta a l’ero chità, chiel e ij sò ufissiaj a l’han torna andurì ij sò cheur. ³⁵Èl Faraon, ch’a l’avìa ‘l cheur andurì, a l’é arfudasse ‘d lassé seurte j’Israelita, pròpi coma Nosgnor a l’avìa nunsia pèr èl mojen èd Mosè.

47 Cfr. Roman 9:17.

48 Cfr. Arvelassion 8:7; 16:21.

10

La piaga ch'a fà eut: le cravëtta

¹Nosgnor a l'ha dit a Mosè: “Va torna a trové ‘l Faraon e fortissje vòstre arceste. I l’hai andùri tant sò cheur che col dij sò ufissiaj ëd manera ch'i peuda fé ij mè segn miracolos an mes ëd lor. ²A l'é parèj ch'it podras ëdcò dëspiegheje ai tò fieuj e ai tò novod coma i l'avìa sbefià j'Egissian e che ‘d prodis i l'avìa operà an mes ëd lor. Vojàutri i savreve che mi i son ël Signor”.

³Anlora Mosè e Aron a son andàit a trové ‘l Faraon e a l'han dije: “Parèj a dis ël Signor, ël Dé dj'Ebreo: ‘Fin-a a cand ti ‘t arfudras ëd feme ubidiensa? Lassa seurte mè pòpol përchè ch'a peudo andé a rend-me adorassion. ⁴S'it lo arfudes torna, doman matin an sël tò teritori i farai vnì le cravëtta. ⁵A quateran tuta la superfice dël pais, a la mira ch'as podrà pì nen vëdd-se ‘l teren. A divoreran tut lòn ch'a l'era salvasse da la tempesta, comprèise tute le vèrdure ch'a chërso ant ij camp. ⁶Le cravëtta a 'mpiniran ij tò palass, le ca dij tò cortisan e tute le ca an Egit. Ant la stòria dl'Egit mai ij vòstri antich a l'avìo vëddù na piaga tanme costa-sì!”. Con lòn Mosè a l'é seurtiss-ne da dnans al Faraon.

⁷Ora, j'ufissiaj dël Faraon a son presentasse da chiel pèr feje n'apel. A l'han dije: “Fin-a a cand pèrmettras-to a st'òm dè tnine an ostagi? Lassa seurte costa gent e ch'as na vada a adoré ‘l Signor, sò Dé. Vëddes-to nen che tut l'Egit a l'é an ruin-a?”.

⁸Anlora a l'han torna mandà a ciamé Mosè e Aron e, a la presensa dël Faraon, a l'han dije: “Andé pura a rende l'adorassion al Signor, vòst Dé, ma chi ch'a son coj ch'a l'avèisso da andé?”. ⁹Mosè a l'ha rësponduje: “I l'oma da andé tuti - giovo e vej, nòstri fieuj e nòstre fije, e i l'oma da portesse drera ‘dcò jè strop ëd feje e ‘d vache, përchè i l'oma da selebré na gran festa an onor dël Signor”.

⁹Èl Faraon a l'ha replicaje: “Che ‘l Signor a sia con vojàutri, si pense ch'iv lasserai andé con ij vòstri fieuj! A l'é ciàir che vòstre intension a son perfide. ¹¹Lolì a l'avrà nen da esse. A adoré ‘l Signor a-i j'andran mach j'òm! È-lo pa l'adorassion lòn ch'i veule?”. E ‘l Faraon a l'ha faje campé fòra da sò palass.

¹²Anlora ‘l Signor a l'ha dit a Mosè: “Àussa toa man dzora ‘l pais d'Egit përchè ch'a rivo le cravëtta. A quateran tut ël pais d'Egit e a divoreran tuta l'erba dij camp, tut lòn ch'a l'é stàit risparmià da la tempesta”. ¹³Parèj Mosè a l'ha aussà sò baston dzora dl'Egit e ‘l Signor a l'ha fàit ch'a bofèissa ‘n vent da levant pèr tut ël dì e pèr tuta la nuit. A la matin ël vent dël levant a l'ha portà le cravëtta. ¹⁴Le cravëtta a son svantajasse an tut ël pais d'Egit: lè scop ëd cravëtta a l'era tant ëspèss ch'a quatava tut ël pais da na banda a l'àutra. A l'era la pes piaga ‘d cravëtta che l'Egit a l'avèissa mai patì e a n'é pì nen stane n'àutra parèj. ¹⁵Përchè le cravëtta a l'avìo quatà ‘l pais antreggh tant ch'a l'era fasse scur. A son divorasse minca na pianta dij camp e tuit ij frut dj'erbo ch'a l'ero dzurvivù a la tempesta. Gnanca na feuja a l'é restà pèr tut ël pais d'Egit, nì an sj'erbo, nì an sij camp⁴⁹.

¹⁶Èl Faraon, anlora, a l'ha fàit ciamé an pressa Mosè e Aron e a l'ha dije: “I l'hai peccà contra ‘l Signor, vòst Dé, e contra vojàutri. ¹⁷Pèrdoné mè peccà ëdcò costa vira, e supliché ‘l Signor, vòst Dé, ch'a fasa chité costa dësgrassia mortal ch'a l'é capitane”. ¹⁸Mosè a l'é surtì da dnans al Faraon e a

49 Cfr. Arvelassion 9:2-3.

l'ha supplicà Nosgnor. ¹⁹Anlora Nosgnor a l'ha fàit che 'n vent motobin fòrt da ponent a virèissa e a bofèissa via lè cravëtta ant ël Mar Ross. E gnanca pì na cavalëtta a l'é restà an tut ël teritori dl'Egit. ²⁰Nosgnor, contut, a l'ha andurì 'l cheur ëd Faraon, ch'a l'ha pa lassà seurte j'Israelita.

Piaga ch'a fà neuv: la scuritá

²¹Nosgnor a l'ha dije a Mosè: "Àussa toa man anvers al cel parèj ch'a tomba dzora dl'Egit na scuritá tan ës-ciassa ch'as la peuda fin-a toché. ²²Mosè anlora a l'ha aussà la man e na scuritá tant s-ciassa a l'ha quatà l'antreggh pais d'Egit pèr tre dì⁵⁰ ²³che gnun a podìa pì vèdde j'àutri. Pèr tre dì gnun a l'é pì bogiasse dal leugh anté ch'a l'era. Tutun, a-i era 'd ciàir coma 'l sòlit anté ch'ël pòpol d'Israel a stasià.

²⁴A la fin, ël Faraon a l'ha fàit ciamé Mosé e a l'ha dije: "Andé a rende st'adorassion al Signor. Porté pura con vojàutri vòstri fieuj, ma ij vostri stròp ëd vache e 'd feje a l'han da resté ambelessì".

²⁵Mosè a l'ha replicà: "É-lo ch'it seras ti a dene le vitime pèr ij sacrificissi e j'olocàust ch'i l'oma da smon-e al Signor, nòst Dé? ²⁶Nò. Tùit ij nòstri strop a l'han da ven-e 'dcò con nojàutri; ambelessì a l'ha da resteje gnanca na bestia ch'i l'oma. Le vitime pèr l'adorassion ëd Nosgnor, nòst Dé, i l'oma da pijele dai nòstri strop; e fin-a ch'i saroma ambeleli i savroma pa 'd precis lòn ch'i l'oma da smon-e".

²⁷Tutun, ël Signor a l'ha ndurì 'l cheur ëd Faraon, ch'a vorìa nen lasseje seurte. ²⁸Èl Faraon a l'ha dit a Mosè: "Vat-ne da sì, e ancalte pì nen a presentete dè 'dnans ëd mi. Èl dì ch'it butras tò pé an ës palass, it saras massà!". ²⁹Mosè a l'ha rësponduje: "A sarà coma ti 't l'has dit: i tornerai a vèdd-te mai pì".

11

Anonsi dla piaga ch'a fà des: la mòrt dij primgénit

¹Èl Signor a l'ha dit a Mosè: "I manderai ancora n'àutra piaga contra 'l Faraon e contra l'Egit. Apres ëd lòn, ël Faraon av lasserà seurte dal pais. An efet, tant a n'avrà pro 'd vojàutri che a sarà chiel a forseve a andé via pèr sèmper. ²Daje istrussion a tuti j'Israelita, òm e fomne, ch'a ciamo ai sò vzin⁵¹ ëd ca egissian d'oget d'argent e d'òr⁵². ³Èl Signor a va fé che j'Egissian a vardo 'l pòpol con simpatìa. An efet, Mòsè medésim a l'era motobin considerà an Egit, tant da j'ufissiaj dël Faraon che dal pòpol.

⁴Mosè a l'ha dit al Faraon: "Sossì a l'é lòn ch'a dis ël Signor: 'Ancheuj a mesaneuit mi i passerai an mes a l'Egit, ⁵e a meureran tùit ij primgénit, dal primgénit dël Faraon⁵³ regnant fin-a a col ëd la s-ciava ch'a travaja a meule 'l gran, e 'dcò ij primgénit ëd tute le bestie. ⁶An tut ël pais d'Egit as ausserà 'n crij tan grand che gnun a l'ha mai sentune un parèj nì a lo sentirà mai pì. ⁷Ma an tra j'Israelita a-i sarà tanta 'd cola pas ch'as sentirà gnanca 'n can ch'a baula. Antlora i savreve che 'l

50 Cfr. Salm 105:28; Arvelassion 10:16.

51 Cfr. Surtìa 12:33.

52 Cfr. Surtìa 3:22.

53 Costa-sì a l'era considerà da j'Egissian na dësgrassia afrosa, pèrchè sò Dé Horus a l'avria podù pì nen (coma ch'a chërdìo) incarnesse an l'arditè dël faraon. Da sta mira, na tal dësgrassia a l'era coma destrùe la dotrina la pì amportanta dël drit divin dij rè egissian.

Signor a fà na distinsion an tra l'Egit e Israel. ⁸Antlora tuti costi ufissiaj che adess at anviron-o, Faraon, a vniran a prostèrnesse dè 'dnans ëd mi e im diran: 'Për piasì, vatne via con tut ël pòpol ch'at ven dapress'. Apress ëd lòn im n'andrai". Apress ëd lòn Mosè, pien ëd rabia, a l'é andass-ne da dnans al Faraon.

⁹Nosgnor a l'avìa dit a Mosè: "Èl Faraon a të scoterà nen, e parèj, ant ël pais d'Egit, ancora as multipleran ij mè prodis.

¹⁰Mosè e Aron a l'han donca fàit tuti sti prodis⁵⁴ a la presensa 'd Faraon, ma Nosgnor a l'avìa andurije 'l cheur. Parèj chiel a l'ha vorsù pa lassé seurte j'Israelita da sò pais.

12

L'istitussion ëd la Pasca

¹Èl Signor a l'ha dit a Mosè e a Aron ant ël pais d'Egit: ²"Cost mèis a venta ch'a sia për vojàutri 'l prinsipi dij mèis: sto-sì a sarà 'l prim mèis ëd l'ann. ³A venta ch'i dise a tuta la comunità d'Israel: "Ant ël di ch'a fa des ëd cost mèis, ciaschëdun ëd vojàutri ch'a ciapa n'agnel, un për famija. ⁴Se na famija a l'é cita e n'agnel antreggh a sarìa tròp për lor, a dovràn partagelo con ij sò avzin ëd ca: ch'a ciapo n'agnel conforma 'l nùmer ëd la gent ch'a-i é - i fareve vòst cont për l'agnel conforma a lòn che ciaschëdun a peul mangene. ⁵Vòstr agnel a l'ha da esse pèrfet⁵⁵, un mas-cc ëd n'ann; i lo peule ciapé d'antrames ëd le fèje o dle crave. ⁶I l'eve da soagnelo fin-a al di ch'a fa quatòrdes ëd cost mèis e peui tuta la comunità d'Israel⁵⁶ a lo dovrà massé al calé dël sol⁵⁷. ⁷A na ciaperan un pò 'd sangh e a lo ampiastrèran an sij doi stibi e ans l'architrav ëd la pòrta dla cà 'ndova a lo mangeran. ⁸A na mangeran la carn col' istessa neuit. A lo mangeran rustì an sël feu con ëd pan fàit senza chërsent e con dj'erbe amere. ⁹Mangelo nen cru⁵⁸ o bujì 'nt l'eva, ma rustilo complèt, con soa testa, soe piòte, e soe buete. ¹⁰Gnente a l'ha da resté fin-a a la matin, ma brusé tut lòn ch'a l'é nen èstàit mangià fin-a a la matin. ¹¹Sta-sì a l'é la manera ch'i l'eve da mangelo - sìe pront për ël viaggi: sàndole ai pé e con ël baston an man. I l'eve da mangelo an pressa. Sta-sì a l'é la Pasca dël Signor.

¹²Mi i travèrserai tut ël pais d'Egit an col'istessa neuit, e i farai meuire tùit ij primgénit, tant ëd la gent che dle bestie, e i farai giustissia contra ij dio dj'Egissian. I son mi ël Signor. ¹³Èl sangh a sarà la marca për le ca anté ch'i steve vojàutri. Cand ch'i vèdrai col sangh, i passerai anans e, cand che 'l castigh a tomberà an sël pais d'Egit, a tomberà nen an su vojàutri la piaga dlè stèrmini⁵⁹. ¹⁴Ten-e sto dè-sì coma na memòria e selebrelo con na festa 'd pelerinagi an onor dël Signor. Costa-sì a l'é n'istitussion perpètua. Tute le generassion a l'avran da selebrela.

La festa dle Frascà

¹⁵Durant set di i mangereve 'd pan sens' alvà. Ant ël prim dì dla festa i fareve dèsparì l'alvà da vòstre ca, perchè se dal prim dì fin-a al dì ch'a fà set cheidun a mangia 'd pan alvà, col-lì a sarà

54 Cfr. Surtìa 7:3-4.

55 O "complèt".

56 Sossì a l'é 'n pleonasn (na paròla caria) e a veul dì che ògni famija a deuvrà massé l'agnel.

57 O "a la sèira".

58 Mach rostù an part o brusatà.

59 12:1-13 cfr. Levitich 23:5; Numer 9:1-5; 28:16, Deuteronomi 16:1-2.

bandì dal pòpol d'Israel. ¹⁶Èl prim dì dla festa e col ch'a fà set a son ëd dì consacrà a le riunion. An coj dì-là i l'eve da fé gnun travaj, con l'ecession ëd la preparassion dël mangé ch'a l'é necessari. ¹⁷Osservé, donca, la Festa dle Frascà⁶⁰, pèrchè av arciamrà a la ment ch'i l'hai fave seurte tanme n'armada an òrdin dal pais d'Egit. Tute le generassion a l'avran da osservela. A l'é n'istitussion pèrpetua. ¹⁸Èl prim mèis, dal dì ch'a fa quatòrdes fin-a a la sèira dël dì ch'a fà vintun, i l'eve da mangé 'd pan nen alvà. ¹⁹Durant coj set dì a l'ha da essje an vòstre ca gnanca na frisa d'alvà, pèrchè se cheidun - dël pòst o resident aventissi ch'a sia - a mangia 'd pan alvà, a sarà bandì da la comunità d'Israel. ²⁰Mangé gnente ch'a sia fèrmentà. A-i fa nen andoa ch'i vive, ma mangé mach ëd pan fàit sens' alvà⁶¹.

Preparassion ëd la Pasca

²¹Anlora Mosè a l'ha mandà a ciamé tuit j'ansian d'Israel e a l'ha dije: "Ciapé pèr minca famija n'agnel o un cavròt e sacrifichele coma la vitima 'd Pasca. ²²Fene colé 'l sangh ant un catin. Peui pijé un fass ëd rame d'issòp e mojelo ant ël sangh. Fèrté l'issòp bagnà 'd sangh an sù ij doi stibi e an su l'architrav ëd le pòrte 'd vòstre cà e che gnun ëd vojàutri a seurta da ca fin-a a la matin. ²³Cand che Nosgnor a travèrserà l'Egit pèr castighele, a vedrà 'l sangh fèrtà an sù ij doi stibi e an su l'architrav ëd vòstre pòrte. Anlora a passerà pì anans e a permètrà nen che l'àngel ëd la mòrt, lè sterminator, a intra an vòstre ca⁶².

²⁴Arcordeve bin ëd còste istrussion: a l'é 'n decret pèrpetuo che vojàutri e ij vòstri dissident i l'eve da osservé pèr sèmper. ²⁵Cand ch'i sareve intrà ant ël pais che Nosgnor av darà, coma ch'a l'ha bin promèttuve, i seguiterave a osservé costa sirimònia. ²⁶E cand ch'ij vòst fieuj a voreran savèj lòn ch'a veul dì tut sossì, ²⁷i rëspondreve parèj: "Sto-sì a l'é 'l sacrifici dla Pasca an onor ëd Nosgnor, pèrchè chiel a l'é passà pì anans da le ca dj'Israelita an Egit. Antant che chiel a castigava j'Egissian, a l'ha risparmià nòstre famije".

²⁸Cand che Mosè a l'ha finì 'd parlé, tut ël pòpol a l'é prostèrnasse fin-a a tèra pr' adoré Nosgnor. Peui j'israelita a son andass-ne e a l'han compì lòn che Nosgnor a l'avìa comandà pr' ël mojen ëd Mosè e Aron.

Mòrt dij primgénit e surtìa da l'Egit

²⁹A mesaneuit Nosgnor a l'ha fàit meuire tuit ij primgénit dël pais d'Egit, dal primgénit dël Faraon regnant, fin-a ai primgénit ëd coj ch'a j'ero an pèrzon. A son mòrt ëdcò ij primgénit ëd le bestie⁶³. ³⁰Cola neuit, cand ch'ël Faraon, tuit ij sò cortisan e tuti j'Egissian a son alvasse, ëd grand lament a l'é sentisse pèr tut ël pais d'Egit: an tute le ca a j'ero 'd mòrt! ³¹Anlora Faraon a l'ha mandà a ciamé Mosè e Aron ch'a l'era ancora neuit. A l'ha dije: "Seurte d'an mes ëd mè pòpol con tuit j'Israelita. Andé a adoré vòst Signor coma ch'i l'eve domandà. ³²Porté pura con vojàutri tuit ij vòstri strop ëd feje e 'd vache, coma ch'i veule. Andevne via e preghé 'dcò pèr mi". ³³Tuti j'Egissian adess fin-a a cissavo 'l pòpol d'Israel a seurte dal pais tant pì an pressa che possìbil, pèr tèmma che tuit a l'avèisso da meuire.

60 O "dij pan sens' alvà".

61 12:14-20 cfr. Surtìa 23:15; 34:18; Levitich 23:6-8; Numer 28:17-25; Deuteronomi 16:3-8.

62 Cfr. Ebréo 11:28.

63 Cfr. Surtìa 4:22-32.

³⁴Peui j'Israelita a l'han ciapà l'ampast dël pan ch'a l'era ancora nen fërmentà, a l'han anvlupà soe erchètte pastoire ant ij sò mantej e a son cariassje an sla schin-a. ³⁵J'israelita a l'han fàit tut conform a j'istrussion ëd Mosè e a l'han ëdcò ciamà a j'Egissian ëd deje 'd ròba da vestisse e d'oget d'argent e d'òr. ³⁶Nosgnor a l'ha fàit che j'Egissian a fusso bin dispòst anvers a j'Israelita⁶⁴ e a l'han daje tut lòn ch'a l'avio ciamaje. A l'é parèj ch'a l'han dëspojà j'Egissian ëd soe richësse⁶⁵!

³⁷Cola neuit ël pòpol d'Israel a l'ha chità Ramsès an diression ëd Sucòt. A j'ero apopré sessent mila òm, senza conté le fomne e le masnà. ³⁸A son andass-ne con lor ëdcò na geneuira ch'a l'era nen Israelita ansema a motobin dë strop ëd feje e 'd vache. ³⁹Sò pan ëd lor a l'era col ch'a l'avio fàit cheuse con la pasta nen alvà. A l'avio nen butaje d'alvà përchè 'l pòpol a l'era surtì da l'Egit an pressa e a l'avio nen avù 'l temp ëd prontesse 'd pan o d'àutr mangé.

⁴⁰Èl soggiorn dj'Israelita an Egit a l'era stàit ëd quatr sent trenta agn. ⁴¹An efet, a l'era pròpi ant l'ùltim dì dij 430 agn che tut ël pòpol⁶⁶ dël Signor a l'era surtì da l'Egit⁶⁷. ⁴²Cola neuit Nosgnor a l'ha mantnù la promëssa 'd fé seurte sò pòpol dal pais d'Egit. Për ësto motiv-sì costa neuit a l'é consacrà al Signor e a l'ha da esse comemorà da tuit j'Israelita da generassion a generassion.

Istrussion për la Selebrassion ëd la Pasca

⁴³Nosgnor a l'ha dit a Mosè e a Aron: "Coste-sì a son j' istrussion për la festa dla Pasca. Gnun forèsté a l'ha da mangé la sin-a 'd Pasca. ⁴⁴Contut, jè s-ciav ch'a son èstàit catà, a la pseudo mangé s'a son èstàit sugetà a la sirconcision. ⁴⁵Ij resident aventissi e ij salarià a l'han pa da mangene.

⁴⁶Minca n'agnel ëd Pasca a l'ha da esse mangià ant na ca sola. Portene pa la carn fòra dla ca, e s-ciapé gnun ëd sò òss⁶⁸. ⁴⁷Tuta la comunità d'Israel ha l'ha da selebré la Pasca. ⁴⁸S'a-i son dij forèsté ch'a vivo an tra 'd voi ch'a veulo 'dcò selebré la Pasca an onor ëd Nosgnor, che tuit ij mas-cc as faso sogeté a la sirconcision. Mach anlora a podran selebré la Pasca con vojàutri tanme coj ch'a son nassù ant ël pais. Gnun mas-cc ch'a sia nen èstàit sogetà a la sirconcision a l'avrà mai da mangé l'agnel ëd Pasca. ⁴⁹Coste istrussion as aplico a tuti, tant a j'Israelita, che ai forèsté ch'a vivo an tra 'd voi.

⁵⁰Parèj, tut ël pòpol d'Israel a l'ha scotà tut lòn che Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè e a Aron.

⁵¹Ant col istess dì Nosgnor a l'ha fàit seurte 'l pòpol d'Israel da l'Egit coma s'a fussa n'armada bin ordinà.

13

Dedicassion dij primgénit

¹Nosgnor a l'ha parlà a Mosè. A l'ha dije: ²"Che tuit ij primgénit ëd j'Israelita am sìo consacrà; ël prim ch'a nass, tant dj'òm coma dle bestie, a l'é 'l mè⁶⁹.

64 O "a-j vardëisso con favor" o "con simpatia".

65 12:35-36 cfr. Surtìa 3:21-22.

66 O "armèja".

67 Cfr. Génesi 15:13; Galat 3:17.

68 Cfr. Numer 9:12; Gioann 19:36.

69 Cfr. Numer 3:13; Luca 2:23.

³Mosè a l’ha dit al pòpol: “Arcordeve dël di ch’i seve surtì da l’Egit, la tèra anté ch’i j’ere dè s-ciav; Nosgnor a l’ha fane seurte con man fòrta. An èsto dè-sì i l’ave nen da mangé ‘d pan fèrmentà. ⁴An èsto di printanié, ant èl mèis d’Abib, i seve stàit liberà. ⁵I l’ave da celebré cost’aveniment an cost mèis-sì minca n’ann apress che Nosgnor av pòrta ant la tèra dij Cananita, dij Hitita, dj’Amorita, dj’Hivita e dij Jebusita, èl pais ch’a l’ha promèttù ai tò antich, un pais ch’a cola ‘d làit e d’amel.

⁶Durant set di mangia ‘d pan sens’ alvè, e ‘l di ch’a fà set sélebra na festa an onor ëd Nosgnor.

⁷Mangia ‘d pan sens’ alvè durant costi set di. An efet, a dovrà nen trovesse durant ès temp-sì ‘d pan alvè - gnanca na frisa d’alvè an tra dij confin ëd tò teritori .

⁸Ant èl di ch’a fà set it l’has da dé ai tò fieuj costa spiegassion: “Sossì an arciam a la ment lòn che Nosgnor a l’ha fàit për mi cand ch’i l’hai chità l’Egit”. ⁹Costa festa ‘d minca n’ann a sarà për vojàutri un segn visìbil, tanme na marca an sla man o an sla front. Ch’av fasa arcordé sèmpèr ëd declamé lòn che Nosgnor a l’ha mostrane⁷⁰: “Con man fòrta Nosgnor ha l’ha tirave fòra da l’Egit”.

¹⁰Për èsto motiv osservé minca n’ann costa istitussion⁷¹ ant èl di fissà.

¹¹Cand che Nosgnor a l’avrà fate intré ant èl pais dij cananita, coma ch’a l’ha bin fane giurament ai tò antich, e at l’avrà fane don, ¹²it l’avras da presenté tùit ij primgénit⁷², tant dj’òm coma dle bestie: s’a son ëd mas-cc a son ëd Nosgnor. ¹³Ma riscata minca na prima part ëd la sòma con n’agnel, ma s’it lo veule nen riscaté, s-ciapje l’oss dël còl. Ma it l’has da riscaté minca fieul primgénit.

¹⁴Cand che an avnì ij tò fieuj at domanderan: “Lòn ch’a veul di tut sossì?”, anlora ti jè rëspondras: “Nosgnor, con man fòrta, a l’ha fane seurte d’Egit, èl leugh anté ch’i j’ero dè s-ciav. ¹⁵Dàit che ‘l Faraon a l’era antestasse a’d nen lassesse seurte, Nosgnor a l’ha fàit meuire tùit ij primgénit dël pais d’Egit, tant dj’òm coma dle bestie. A l’é për lòn che adess mi i sacrifico a Nosgnor tùit ij primgénit mas-cc ëd le bestie e i riscato ij mè fieuj primgénit. ¹⁶Costa sirimònia a sarà tanme na marca butà an toa man o an toa front. A l’é na manera për arciamé a la memòria che Nosgnor, con man fòrta, a l’ha fane seurte da l’Egit”.

Nosgnor a fa viré Israel për la via dël desert

¹⁷Cand che Faraon, a l’ha fin, a l’ha lassà seurte ‘l pòpol, Nosgnor a l’ha nen ëmnalo për la via ch’a passa pr’ èl pais dij Filisté, combin ch’a fussa la pì curta. Nosgnor a l’ha dit: “Se ‘l pòpol as rend cont ch’a j’é l’arzighe ëd na guèra, a podrìa cambié d’idèja e torness-ne an Egit”. ¹⁸Për lòn Nosgnor a l’ha faje viré për n’àutra via, cola dël desert anvers èl Mar Ross. J’Israelita a son sortì dal pais d’Egit tanme n’armada pronta për la bataja.

¹⁹Mosè a l’ha portà con chiel j’òss ëd Giusèp, perchè Giusèp a l’avìa fàit che ij dissident d’Israel a giurèisso parèj: “Cand che Nosgnor a vnirà për giuteve, porté via con vojàutri ij mè òss⁷³”.

²⁰J’Israelita a l’han chità Sucòt e a l’han drissà l’acampament a Etam, an sla broa dël desert.

²¹Nosgnor a marciava dè ‘dnans a lor, ant èl di ant na colòna ‘d nìvole për mostreje la strà, e ‘d neuit

70 O “la lege ëd Nosgnor”.

71 O “decret”.

72 Cfr. Luca 2:23.

73 Cfr. Génesi 50:25; Giosuè 24:32.

ant na colòna 'd feu pr' anlumineje. ²²La colòna 'd nivole durant èl dì e la colòna 'd feu durant la neuit, a chitava mai 'd feje da guida al pòpol.

14

La vitòria al Mar Ross

¹A Mosè Nosgnor a l'ha parlaje parèj: ²"Dì a j'Israelita ch'a l'han da viré diression e andé a buté 'l camp dè 'dnans a Pi-hahiroth, antrames Migdòl e 'l mar. I l'ève da buté 'l camp davzin al mar an facia 'd Baal Zefon. ³Èl Faraon a penserà al rësguard dj'Israelita: 'A son confus e a van dèdsa e dlà pèr èl pais - èl desert a l'ha saraje andrinta e a san pì nen andoa andé'. ⁴Mi i farai andurì 'l cheur èd Faraon e chiel a-j darà dapress. I l'hai progetà tut sòn pèr dé na dimostrassion èd mia glòria pèr èl mojen èd Faraon e 'd tuta soa armada: j'Egissian as na rendèran bin cont che Mi i son èl Signor". Anlora j'Israelita a l'han fàit coma Mosè a l'avìa dije.

⁵Cand ch'a l'han anformane 'l re d'Egit che j'Israelita a l'ero scapà via, ij cheur èd Faraon e 'd sò minister a son virasse contra 'd lor, e 'l re e ij sò minister a l'han dit: "Còs é-lo ch'i l'oma mai fàit? I l'oma lassà andé liber èl pòpol d'Israel ch'an servìa!". ⁶Anlora a l'ha fàit preparé ij sò chèr èd guèra e a l'ha pijà con chiel soa armada. ⁷A l'ha pijà sessent dij pi fòrt chèr èd guèra ch'a l'avìa e j'àutri chèr ch'a j'era an Egit con dzora tùt j'ufissiaj dl'armada.

⁸Èl Signor a l'ha andurì 'l cheur èd Faraon, rè d'Egit, ch'a l'ha daje dapress a j'Israelita. Ora j'Israelita a l'ero partì con coragi e determinassion. ⁹J'Egissian a l'han daje dapress, e tùt ij cavaj e ij chèr èd guèra èd Faraon, ij sò sivalié e soa armada a l'han pijàje 'd surprèisa mentre ch'a butavo le tende davzin al mar, davzin a Pi-hahiroth an facia 'd Baal Zefon.

¹⁰Cand che Faraon a l'é avzinasse, j'Israelita a l'han alvà lè sguard e a l'han vèddù j'Egissian ch'a marciavo contra 'd lor e a son fasse pijé dal terror. Anlora j'Israelita a l'han crijà a Nosgnor, ¹¹e a l'han dit a Mosè: "E-lo forse pèrché a-i é nen bastansa 'd tombe an Egit ch'it l'has portane via a meuire ant èl desert? Còsa penses-to d'avèj mai fàit a portene fòra da l'Egit? ¹²Nojàutri i l'avio rason cand ch'it disio an Egit: 'Lass-ne an pas parèj ch'i podoma serve j'Egissian, pèrchè pèr nojàutri a l'é mej serve j'Egissian che ven-e sà a meuire ant èl desert. Nen vera?". ¹³Mosè anlora a l'ha dit al pòpol: "Avèj nen tèmma! Bogeve nen e vardé coma che Nosgnor pròpi ancheuj av salverà, pèrché j'Egissian ch'i vèdde adèss, da sà a 'n pòch i-j vèdreve mai pì, pèr sèmper. ¹⁴Nosgnor a combatrà pèr vojàutri: i peude sté chiet".

Èl passagi dèl Mar Ross

¹⁵Parèj Nosgnor a l'ha dit a Mosè: "Pèrchè crijes-to a mi? Dì a j'Israelita 'd butesse 'n camin. ¹⁶E ti, àussa 'n àut tò baston e dèstend toa man anvers al mar e dividlo an doi, parèj che j'Israelita a peulo passeje an mes su 'd tèra sùita. ¹⁷E Mi i son an camin a andurì ij cheur èd j'Egissian, parèj che lor a-j daran da press e mia glòria a sarà manifestà a càusa 'd lòn ch'a-i rivrà al Faraon, soa armada, ij sò chèr èd guèra e ij sò cavajer, ¹⁸J'Egissian as rendran cont che Mi i son èl Signor cand che Mi i l'avrai mostrà mia glòria sèl Faraon, ij sò chèr èd guèra e ij sò cavajer.

¹⁹L'àngel èd Nosgnor, ch'a andasìa dè 'dnans al camp d'Israel, a l'é butasse an moviment e a l'é andàit a posissionesse darera 'd lor e 'dcò la colon-a 'd nivola a l'é spostasse da dnans a daré 'd lor.

²⁰A l'é butasse antrames al camp ëd j'Egissian e 'l camp ëd j'Israelita. A l'era na nivola scura e a anluminava la neuit parèj che 'n camp a podia nen avzinesse a l'àutr për tuta la neuit. ²¹Mosè a l'ha dèstendù soa man anvers ël mar, e Nosgnor a l'ha possà andarera 'l mar tant ch'a l'é dividusse për ël mojen d'un vent fòrt ch'a vnissia dal levant e ch'a l'é bofà për tuta cola neuit. A l'ha fàit dventé 'l mar na tèra sùita e j'eve a son dividusse.

²²A l'é parèj che j'Israelita a l'han marcià pròpe antrames al mar su 'd tèra sùita e j'eve për lor a formavo coma 'n mur a drita e a mancin-a⁷⁴. ²³J'Egissian a son vnuje dapress an mes al mar - tùit ij cavaj dël Faraon, ij sò chèr ëd guèra e ij sò cavajer.

²⁴Un pòch prima dla primalba Nosgnor a l'ha vardà giù anvers l'armada egissian-a a travers la colòn-a 'd feu e 'd nivola e a l'ha fàit tombé l'armada egissian-a 'nt un grand ësparm. ²⁵A l'ha fàit bloché le roe dij chèr ant la pàuta parèj ch'a l'era pì nen possibil feje andé anans. Anlora j'Egissian a l'han dit: "Scapoma via da Israel përchè 'l Signor a combat për lor contra l'Egit!".

²⁶Anlora Nosgnor a l'ha dit a Mosè: "Dèstend toa man anvers al mar, parèj che j'eve a artorno sj'Egissian, ij sò chèr ëd guèra e ij sò cavajer!". ²⁷Anlora Mosè a l'ha dèstendù soa man anvers al mar, e 'l mar a l'é artornà a soa condission normal, cand che 'l sol a l'ha comensà a levesse. Ora j'Egissian a cercavo dè scapé via da tut lòn, ma 'l Signor a l'ha fongà j'Egissian an mes al mar. ²⁸J'eve a son tornà a sò pòst e a l'han quata ij chèr ëd guèra e ij cavajer, ansema a tuta l'armada d'Egit ch'a l'avìa daje dapress a j'Israelita 'nt ël mar - ëd j'Egissian a l'é dzurvivuvne gnanca un!

²⁹J'Israelita, nopà, a l'avìo marcià su 'd tèra sùita an mes al mar e për lor l'eva a l'avìa formà coma 'n mur a drita e a mancin-a. ³⁰A l'é parèj che 'nt col dì-lì Nosgnor a l'ha salvà Israel da la potensa dj'Egissian, e Israel a l'ha vèddù j'Egissian mòrt an sla riva dël mar. ³¹Cand che Israel a l'ha vèddù la gran' potensa che Nosgnor a l'avìa mostrà contra j'Egissian, a l'ha avù tèmma 'd Nosgnor e a l'ha chërdù an chiel e a sò servitor Mosè.

15

Càntich ëd Liberassion

¹Antlora Mosè ansem a j'Israelita a l'han tacà a canté còst càntich an onor ëd Nosgnor⁷⁵:

"Cantoma a Nosgnor për soa vitòria granda⁷⁶: chiel a l'ha campà ant ël mar sia ij cavaj che ij sivalié. ²Nosgnor a l'é mia fòrsa e 'l motiv ëd mè càntich⁷⁷. A l'é chiel ch'a l'ha salvame. A l'é chiel mè Dé e i l'hai da laudelo. A l'é chiel ël Dé 'd mè pare, i l'hai pròpi da magnifichelo! ³Nosgnor a l'é 'n grand guerié; "Jahvé" a l'é sò nòm! ⁴Ij cher ëd Faraon e soa armada chiel ha la campaje 'ndrinta 'l mar. Ij mej combatent ëd Faraon a son mòrt nià ant ël Mar Ross. ⁵J'onde a l'han quataje, a son fongà fin-a al fond tanme 'd pere. ⁶Toa man drita, o Signor, a l'é fòrta e gloriosa. Toa man drita a l'ha butà an dèròta 'l nemis. ⁷La grandëssa 'd toa majestà a l'ha campà giù j'avversari. Ti 't l'has dàit ësfigh a toa zara e lor a l'han brusà tanme 'd paja. ⁸Al buf ëd toa fià j'aque a son ambaronasse! J'aque a son èvnù sù e a son butasse drite tanme 'n mur; ant ël cheur dël mar l'eva a l'é andurisse. ⁹Èl nemis a

74 Cfr. 1 Corint 10:1-2; Ebréo 11:29.

75 Cfr. Arvelassion 15:3.

76 O "pèrché ch'a l'ha trionfà glorios".

77 Cfr. Salm 118:14; Isaia 12:2.

disià: “I-j corerai dré e a lo ciaprai. I lo dësposarai e l’anienterai. I farai bërlusé mia spa e mia man goregna a lo fracasserà!”. ¹⁰Ma ti ‘t l’has bufaje via con tò fià e ‘l mar a l’ha quataje. A son fongà tanme piomb andrinta a d’aque poderose. ¹¹Nosgnor! A-i é gnun ch’a sìa coma ‘t ses ti an tra ij dio! Toa santità a l’é gloriosa, tò splendor a l’é magnifich e ‘t fase maravie. ¹²It l’has levà toa man drita e la tèra a l’ha travondasse nòstri nemis. ¹³Con tò amor, ch’an ven mai a manch, ti’t guide tò pòpol, col ch’it l’has riscatà. Toa potensa a-j guida fin-a a tò leugh sacrà. ¹⁴Ij pòpoj a tërmolo mach a sente sòn; a coj ch’a stan an Filistia a-j ciapa la caghëtta. ¹⁵Coj ch’a comando a Edom a na son terificà; ij cap d’Edom a fèrmiolo. Tuti coj ch’a vivo an Canaan a son sburdì; ¹⁶a l’ha ciapaje ‘l terer e la paura: la fòrsa ‘d to bras a l’ha faje resté ‘d pera antant che tò pòpol a passava travers ël mar, Nosgnor, fin-a a tant che ‘l pòpol ch’it l’has riscatà a l’é passà. ¹⁷Falo intré e stabiliss-lo an sla toa montagna - ël leugh ch’it l’has arservalo pèr toa abitassion, ël Santuari che toe man a l’han fabricalo. ¹⁸Nosgnor a sarà rè pèr sèmpèr! ¹⁹Cand ch’ij cavaj ëd Faraon, con ij sò chèr e ij sò guerié, a son intrà ant ël mar, Nosgnor a l’ha fàit artorné j’aque dzora ‘d lor. Al opòst, j’Israelita a son marcià an mes ël mar an tèra sùita!”.

²⁰Antlora la profetèssa Miriam, la seur d’Aron, a l’ha ciapà ‘l tambornin e tute le fomne a l’han seguitala a soné ij sò tambornin e a dansé. ²¹Miriam a l’é butasse a canté sòn: “Canté a Nosgnor pèr soa vitòria granda: a l’ha campà a mar cavaj e cavajer!”.

L’eva ‘d Mara

²²Mosè a l’ha fàit parte ël pòpol d’Israel dal Mar Ross vers ël desert ëd Sir. A l’han marcià pèr tre di ant ël desert senza trové d’eva. ²³Cand ch’a son rivà a l’òasi ‘d Mara, l’eva ambelelà a l’era trop mèra pèr podèjla bèive. A l’é pèr lòn che col leugh a l’é ciamà Mara (ch’a veul dì “ameror”). ²⁴Èl pòpol a l’é ancaminasse a lamentesse contra ‘d Mosè. A disìo: “Còs l’omne da bèive adess?”.

²⁵Antlora Mosè a l’ha ciamà agiut a Nosgnor, e chiel a l’ha mostraje ‘n tòch ëd bòsch. Mosè a l’ha campalo ant l’eva e l’eva a l’é tornà bon-a da bèive. A l’é stàit ambelelà, a Mara, che Nosgnor a l’ha butaje dè ‘dnans ësta ordinansa pèr buté a la preuva la fidelità ‘d lor anvers ëd chiel. ²⁶A l’ha dije: “S’it ëscote la vos ëd Nosgnor, tò Dé, e ch’it fas lòn ch’a l’é giust dè ‘dnans a chiel, s’ it ubidisse ai sò comandament e ‘t respete tùit ij sò decret, mi it farai nen patì le maladìe ch’i l’hai arfilà a j’Egissian, pèrchè mi, ël Signor, i son col ch’av guariss”.

²⁷Cand ch’a l’han chità Mara, j’Israelita a son rivà a Elim, andova ch’a-i é dódes sorgiss e stanta palme. A son acampasse dacant j’aque.

16

Nosgnor a provèd la Mana

¹Apress d’esse partì da Elim, tuta la gent d’Israel⁷⁸ a l’é rivà al desert ëd Sin, ch’as treuva tra Elim e ‘l Sinai, ël di ch’a fà quindes ëd lè scond mèis dòp ch’a l’ero surtì dal pais d’Egit. ²Ant ël desert, tuta la gent d’Israel a l’é lamentasse contra Mosè e Aron. ³J’Israelita a l’han dije: “Ah, s’i fusso pro mòrt pèr man dël Signor ant ël pais d’Egit, cand ch’i j’ero setà dè ‘dnans a marmite pien-e ‘d carn, cand ch’i

78 Let. "Tùit ij fieuj d’Israel".

mangiavo 'd pan fin-a ch'i na vorìo! Vojàutri i l'eve portane fòra an èsto desert pèr fé mach meuire 'd fam tut cost èstrop grand èd gent!".

⁴Anlora 'l Signor a l'ha dit a Mosè: "I son an camin pèr vojàutri èd fé pieuve 'd pan dal cel⁷⁹, e la gent a seurtirà e n'archeujerà lòn ch'a l'é pro, di pèr di, pèr podej-je buté a la preuva. Daran-ne da ment a mie Lege pèr conformèssje? ⁵Ant èl di ch'a fà ses, a pronteran lòn ch'a l'han portà e as troverà ch'a sarà l'andobi 'd lòn ch'a l'avìo cheujì j'àutri di.

⁶Mosè e Aron a l'han dit a tùit j'Israelita: "A la sèira iv rendreve cont ch'a l'é stàit èl Signor a porteve fòra dal pais d'Egit, ⁷e a la matìn i vèddreve la glòria 'd Nosgnor, pèrché chiel a l'ha scotà vòstre plente contra 'd chiel. Pèr lòn ch'as rësguarda nojàutri, còs i somne pèrch' iv lamente contra 'd noi?".

⁸Mosè a l'ha dit: "I lo savreve cand che Nosgnor av darà 'd carn da mangé a la sèira e 'd pan a la matin pèr sodisfeve, pèrchè Nosgnor a l'ha scotà le plente ch'i l'eve fàite contra 'd chiel. Pèr lòn ch'as rësguarda nojàutri, còsa somne? Vòstre plente a son pa contra 'd nojàutri, ma contra Nosgnor".

⁹Anlora Mosè a l'ha dit a Aron: "Dì a tuta èl pòpol èd j'Israelita: 'Vnì dè 'dnans a Nosgnor, pèrché chiel a l'ha scotà vòstre plente'".

¹⁰Ora a l'é rivà che antramente Aron a parlava a tut èl pòpol èd j'Israelita e lor a vardavo anvers al desert, la glòria 'd Nosgnor a l'é manifestasse 'nt la nìvola, ¹¹e Nosgnor a l'ha parlà a Mosé e a l'ha dije: ¹²"I l'hai scotà le plente dj'Israelita. Dije: 'A la sèira i mangereve 'd carn e a la matin i pasiereve la fam con èd pan. Parèj iv rendreve cont ch'i son Mi, Nosgnor, vòstr Dé'".

¹³A la sèira a son èvnue 'd quaje e a l'han quatà 'l camp, e a la matin un seul 'd rosà a l'era tut d'antorn al camp. ¹⁴Cand ch'a l'é svaporà èl seul èd rosà, là 'nt la surfassa dèl desert a-i era na sostansa fin-a e sbriàbil, fin-a coma na geilà bianca an sla tèra.

¹⁵Cand che j'Israelita a l'han vèddula a l'han dit l'un l'àutr: "Còs é-lo lolì?⁸⁰", dàit ch'a savìo nen còsa ch'a l'era. E Mosè a l'ha dije: "Col-lì a l'é 'l pan ch' èl Signor a l'ha dave da mangé⁸¹".

¹⁶Sossì a l'é lòn che Nosgnor ha l'ha comandà: "Minca na person-a a na deuv cheuje tant ch'a l'é pro pèr chiel da mangé, la mzura d'un òmer pèr person-a, conforma 'l nùmer èd vòstra gent. Ognidun a na deuv cheuje pèr tuti coj ch'a vivo an sòa tenda".

¹⁷J'Israelita ha l'han fàit parèj, e a l'han cheuì-ne, chi da pì, chi da meno. ¹⁸Cand ch'a l'han èmzurà con n'òmer, chi ch'a n'avìa da pì a na restava pì gnente, e chi ch'a l'avìa da meno a na mancava pa. Ognidun a l'ha cheujì lòn ch'a na podìa mangé⁸². ¹⁹Mosè a l'ha dije: "Che gnun a na lassa vansé fin-a a la matin". ²⁰Lor, nopà, a l'han nen èscotà Mosè. cheidun èd lor a l'ha conservane na part fin-a a la matin e a l'ha peui trovalo pien èd verm e ch'a spussava. Mosè pèr lòn a l'é 'nrabiasse contra 'd lor.

79 Cfr. Gioann 6:31.

80 La paròla "mana" an arferiment a costa sostansa a ven dal son dle paròle originaj 'd "Còs é-lo sossì?" [מָנָה הֲיָדָה לָּךְ?] [מָנָה הֲיָדָה לָּךְ?] (man hu' ki lo' yady'u mah hu').]

81 Cfr. 1 Corint 10:3.

82 Cfr. 2 Corint 8:15.

²¹Anlora a l'han cheuì-ne minca matin, ognidun conforma lòn ch'a na podia mangé e cand che 'l sol a l'era pì càud a slinguava. ²²E 'l dì ch'a fasìa ses a l'han cheuì-ne l'indobi, doi òmer pèr pèrson-a, e tùit ij cap ëd la comunità a son ëvnù a contelo a Mosè.

²³Chiel a l'ha dije: "Sossì a l'é lòn che Nosgnor a l'ha dit: 'Doman a l'é 'l temp che minca travaj a l'ha da chité, un Saba consacrà⁸³ a Nosgnor⁸⁴. Tut lòn ch'i veule cheuse, cheuslo ancheuj; tut lòn ch'i veule beuje, beujlo ancheuj; tut lòn ch'a resta, butelo da part pèr vojàutri e goernelo fin-a a la matin". ²⁴Anlora a l'han butalo da part fin-a a la matin, pròpi coma che Mosè a l'avìa comandà, e a spussava nen e a l'avìa nen dij verm. ²⁵Mosè a l'ha dit: "Mangelo ancheuj, pèrchè ancheuj pèr Nosgnor a l'é 'n Saba. Ancheuj i lo trovèreve nen ant ij camp. ²⁶I lo cheuiereve pèr ses dì, ma ant ël dì ch'a fa set, ël Saba, a-i na sarà pa". ²⁷Ant ël dì ch'a fa set, cheidun a l'é andàit a serchelo, ma a l'ha nen trovane.

²⁸Anlora 'l Signor a l'ha dit a Mosè: "Pèr vaire temp ancora i arfudreve-ne dè scoté ij mè comandament e mie disposission? ²⁹Vardé, a l'é pèrchè Nosgnor a l'ha dave 'l Saba che chiel av dà da mangé pèr doi dì ant ël dì ch'a fà ses. Che ciaschëdun ëd voi a resta anté ch'a l'é; che gnun a vada via da sò leugh ant ël dì ch'a fa set". ³⁰Anlora ant ël dì ch'a fa set, ël pòpol a l'ha arposà.

³¹La cà d'Israel a l'ha dàit a costa sostansa 'l nòm ëd mana. A l'era tanme lè smens ëd coriando, a l'era bianca e a savìa coma 'n bèscheuit a l'amel⁸⁵. ³²Mosè a l'ha dit: "Sossì a l'é lòn che Nosgnor a l'ha comandà: 'Che n'òmer a sia ampini 'd mana, butelo dè 'dnans a Nosgnor ch' a sia goernà pèr ij vòstri dissident, parèj ch'a peusso vèdde lòn ch'i l'hai dave da mangé ant ël desert cand che' i l'hai fave seurte dal pais d'Egit'.

³³Mosè a l'ha dit a Aron: "Pija 'n vas, ampinniss-lo con n'òmer ëd mana⁸⁶ e peuj butlo dè 'dnans a Nosgnor pèr mostrelo a le generassion ch'a vniran". ³⁴Giusta coma Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè, Aron a l'ha butalo dè 'dnans a la Testimoniansa⁸⁷ pèr essie goernà.

³⁵Ora j'Israelita a l'han mangià 'd mana pèr quarant' agn fintant ch'a son rivà ant un pais abità; a l'han mangià 'd mana fin-a ch'a son rivà ai confin ëd la tèra 'd Canaan⁸⁸. ³⁶N'òmer a l'é 'n dècim ëd n'éfa⁸⁹.

17

L'eva a Massa e a Meriba

¹Èl pòpol antreggh dj'Israelita a marciava a tape dal Desert ëd Sin conforma a j'istrussion ëd Nosgnor e a l'han butà 'l camp a Refidim. Ansilà, nopà, a l'avio pa d'eva da bèive. ²Pèr costa rason a l'han lamentass-ne con Mosè, e a l'han dije: "Dane d'eva da bèive!". Mosè a-j rëspond: "Pèrchè iv na lamente con mi? Pèrchè i buteve Nosgnor a la preuva?".

83 O "sant".

84 Cfr. Surtìa 20:8-11.

85 Cfr. Numer 11:7-8.

86 Cfr. Ebréo 9:4.

87 L'Èrca dël Pat, ant ël Tabernacol.

88 Cfr. Giosué 5:12.

89 Òmer e éfa a son ëd mzure 'd contenensa ch'i savoma nen bin vèrte lòn ch'a l'ero.

³Èl pòpol a l'era ansilà, pressà da la sèj e as na lamentava con Mosè. A disìa: "Pèrchè mai it l'has fane seurte da l'Egit, parèj che noi, ij nòstr fieuj e nòstr bestiam a meura 'd sèj?". ⁴Anlora Mosè a l'é butasse a feje na plenta a Nosgnor e a l'ha dije: "Còs i l'hai-ne da fé con èsto pòpol? Ancora 'n pò e sti-sì am masso a prassà!".

⁵Nosgnor a l'ha dit a Mosè: "Passa 'dnans al pòpol e pija con ti dj'ansian. Pija 'dcò 'nt la man èl baston ch'it l'has dovrà pèr bate 'l Nilo e vè! ⁶Mi im butraj dè 'dnans a ti an sla rochera d'Horeb. Ti 't batras la rochera con tò baston e a na seurtirà d'eva e 'l pòpol a na beivrà. Mosè a l'ha fàit parèj èdnans a j'euj èd j'ansian d'Israel.

⁷Mosè a l'ha peui ciamà col leugh Massa⁹⁰ e Meriba⁹¹ pèr motiv èd le plente dj'Israelita e pèrchè a l'avìo butà a la preuva Nosgnor an disand: "Nosgnor é-lo o é-lo pa nen an mes a nojàutri⁹²".

La vitòria an sj'Amalechita

⁸A l'é rivà, peui, che j'Amalechita a l'han atacà Israel a Refidim. ⁹Anlora Mosè a l'ha dit a Giosuè: "Sern cheidun dij nòstri, seurt e combat contra Amalech. Doman im butrai ansima la colin-a con èl baston èd Nosgnor an man.

¹⁰Anlora Giosuè a l'é andàit a combate contra j'Amalechita coma Mosè a l'avìa dije, e Mosè, Aron e Hur a son andàit ansima la colin-a. ¹¹Cand che Mosè a aussava soe man, Israel a vnisìa pì fòrt, ma cand che Mosè a sbassava soe man⁹³, a l'era Amalech ch'a vnisìa pì fòrt.

¹²Anlora, cand che Mosè a podìa pì nen ten-e le man sù an àut, a l'han ciapà na pera e a l'han butajla sota 'd chiel pèrchè Mosè as setèissa e Aron e Hur, un da na banda e l'autr da l'autra, a-j sostnìo ij bras. A l'é stàit parèj che le man èd Mosè a son èstàite ferme fin-a al calé dèl sol. ¹³E Giosuè a l'ha anientà Amalech e soa armada con le spa.

¹⁴Nosgnor a l'ha dit a Mosè: "Scriv ant un liber èd lòn ch'a l'é capità pèrchè as na conserva la memòria e fortiss a Giosuè che mi i dèscancelerai la memòria d'Amalech da sota 'l cel⁹⁴. ¹⁵Mosè a l'ha peui butà 'n pé na mongiòja e a l'ha ciamala: "Nosgnor a l'é mè drapò". ¹⁶Pèrchè Nosgnor a l'avìa dit: "Na man a l'era levà anvers èl tròno 'd Nosgnor, dagià che Nosgnor a sarà 'n guèra contra Amalech da generassion a generassion".

18

Getro a rend visita a Mosè

¹Getro, sacerdot èd Midian, mèssé 'd Mosè, a l'avìa sentì 'd tut lòn che Nosgnor a l'avìa fàit pèr Mosè e pèr sò pòpol, j'Israelita: Nosgnor a l'avìa fàit seurte Israel da l'Egit. ²Mosè, cheich temp anans, a l'avìa fàit torné a ca, da Getro, soa fomna Siporà e ij sò doi fieuj. ³Èl prim fieul Mosè a l'avìa ciamalo Ghersom, nòm ch'a veul dì: "I son stàit un foresté ant na tèra foresterà⁹⁵". ⁴Lè scond

90 A veul dì "butà a la preuva" (מַסָּה, massah).

91 מִיָּרִיבָה (mýrivah) a veul dì: rusa, lòta, contrast.

92 17:1-7 cfr. Numer 20:2-13.

93 Let. "a vnisìo greve" pèrchè a l'era strach èd tenje an àut.

94 Cfr. Deuteronomi 25:17-19; 1 Samuel 15:2-9.

95 Cfr. At 7:29.

fieul a l'avìa ciamalo Eliezer, ch'a veul di "Mè Dé a l'é col ch'am giuta", pèrchè Mosè a l'avìa dit: "Èl Dé dij mè antich a l'é vnùit a giuteme e a l'ha liberame da la spa dël Faraon". ⁵Getro, donca, mëssé 'd Mosè, con ij fieuj e la fomna 'd sò gënner, a l'é andàit a trovelo ant ël desert, andoa ch'a stasià ancampà, a la montagna 'd Nosgnor. ⁶Getro a l'ha mandà un mëssagi a Mosè ch'a disìa: "I son tò mëssé Getro, ch'i ven-o a trovete ansem a toa fomna e ai tò doi fieuj".

⁷Antlora Mosè a l'è seurtì pèr andé al rëscontr ëd sò mëssé. A l'ha prostèrnasse dè 'dnans a chiel e a l'ha basalo. Apres d'avèjlo salutà, a son intrà ant la tenda 'd Mosè. ⁸Mosè a l'ha dèspiegaje a sò mëssé tut lòn che Nosgnor a l'avìa fàit con ël Faraon e con l'Egit an favor d'Israel, e 'dcò le dificoltà ch'a l'avìo avù pèr la stra e 'd coma Nosgnor a l'avìa salvà sò pòpol da tuit ij sò sagrin. ⁹Getro a l'é arlegrasse 'd tut ël bin che Nosgnor a l'avìa fàit pèr Israel liberandlo da le man ëd j'Egissian. ¹⁰Getro a l'ha dit: "Sia benedì Nosgnor, ch'a l'ha liberave da le man ëd j'Egissian e da Faraon! ¹¹Ora i l'hai capì che 'l Signor a l'é pì grand che tuit j'àutri dé, pèrchè a l'ha salvà sò pòpol da l'opression e da l'arogansa dj'Egissian".

¹²Antlora Getro, mëssé 'd Mosè, a l'ha smonù a Nosgnor n'olocàust e d'àutri sacrificissi. Peui, Aron e tuit j'ansian d'Israel a son surtì e a l'han partisipà tuit ansema a 'n grand disné a la presensa 'd Nosgnor".

Èl consèj savi 'd Getro

¹³L'indoman, Mosè a l'ha pijà sò pòst pèr giudiché tute le dispute che 'l pòpol a-j butava dè 'dnans pèrchè a-j arsolvèissa. Pèr esse scotà da chiel a fasìo la fila e a-j na j'era da la matin fin-a a la sèira. ¹⁴Èl mëssé 'd Mosè a l'ha vèddù tut lòn che Mosè a fasìa con ël pòpol e a l'ha dije: "Coma ch'a l'é ch'it fas sossì con ël pòpol? Pèrchè veus-to fé da giudes mach ti, tant che la gent a l'ha da speté da la matin fin-a a la sèira?". ¹⁵Mosè a l'ha rësponduje: "Èl pòpol a ven da mi pèrchè a veul savèj lòn ch'a l'é 'l volèj 'd Nosgnor an tute le question ch'a l'han. ¹⁶Cand ch'a nass na disputa, a ven-o da mi e mi i l'hai da risolve 'l cas fasendje conòsse lòn ch'a son le lege ëd Nosgnor e coma ch'a l'han da aplicesse a lor". ¹⁷Sò mëssé a l'ha sclamà: "Nò, coma ch'it fas a va nen bin! ¹⁸It finiriess pèr esse strach mòrt, ti e 'dcò 'l pòpol. Sto travaj ch'it fase a l'é 'n fardel tròp grev da portejlo daspèrti. ¹⁹Ora, scota mè consèj e Nosgnor at giuterà. Ti 't ses ël rapresentant dël pòpol dè 'dnans a Nosgnor e ti 't presente a Nosgnor ij sò afé. ²⁰Móstrìe ij decret ëd Nosgnor e faje conòsse soe lej. Móstrìe la stra che lor a l'han da seguité. ²¹Ma sern an tra 'l pòpol dj'òm ëd valor, àbil e onest, ch'a l'àbio timor ëd Nosgnor, dj'òm ëd fiosa ch'as lasso nen compré, e rendje responsabij ëd mila pèrson-e, ëd sent, ëd cinquanta, e 'd des pr' un. ²²Ch'a sio lor a fé 'd régola ij giudes dël pòpol e, cand ch'a-i é 'd cas d'importansa, ch'a-j buto pura dè 'dnans a ti. Lassa ch'a sio lor a traté dle ròbe pì cite. Lor at giutran a porté 'l fardel e at rendran tò travaj pì fàcil. ²³S'it séguita 'l consèj ch'it l'hai date, e se Nosgnor medésim a l'é col ch'at lo comanda, antlora it podras mej soporté tò travaj e costa gent as n'andrà an pas".

²⁴Mosè a l'ha scotà 'l consèj ëd sò mëssé e a l'ha fàit tut lòn ch'a l'avìa dije. ²⁵A l'ha sernù an tra j'israelita d'òm ëd valor e a l'ha faje responsabij ëd mila pèrson-e, ëd sent, ëd cinquanta o 'd des pr' un. ²⁶A j'ero lor ëd régola a fé ij giudes dël pòpol e, cand ch'a-i era 'n cas malfé, lor a lo butavo dè 'dnans a Mosè; ma le ròbe pì cite a j'arzolviò lor medésim.

²⁷Un pòch pì tard, Mosè a l'ha pijà conged da sò mèssé, ch'a l'é tornass-ne an sò pais.

19

Nosgnor a propon n'Aleansa

¹Èl prim dì dël ters mèis apress ch'a l'ero surtì da l'Egit, j'Israelita a son rivà al desert dël Sinai. ²A j'ero partì da Refidim e, cora ch'a son rivà al desert, a l'han drissà l'acampament ai pé dël Mont Sinai. ³Peui, Mosè a l'é montane për presentesse dè 'dnans a Nosgnor. Nosgnor a l'ha ciamalo da la montagna e a l'ha dije: "Parla a la famija 'd Giacòb, ai fieuj d'Israel, e faje savèj sòn. ⁴"Vojàutri i l'ave vèddù coma ch'i l'hai tratà j'Egissian, coma i l'hai portave tanme n'òia a pòrta ij sò ojèt dzora soe ale, e i l'hai mnave fin-a a mi. ⁵Ora, donca, s'i deve da ment a mia vos e i reste fedej a mia Aleansa, 6i sareve mia ardità preferìa an tra tùit ij pòpoj⁹⁶, dagià che tuta la tèra a l'é la mia; i sareve për mi mè regn ëd sacerdot⁹⁷ e na nassion santa'. A l'é sossì lòn ch'it l'has da dìje a j'israelita⁹⁸".

⁷Parèj Mosè a l'é tornà da la montagna e a l'ha ciamà ansema j'ansian dël pòpol e a l'ha faje savèj tut lòn che Nosgnor a l'avìa comandaje ch'a disèissa. ⁸ E tut ël pòpol, con l'istess sentiment, a l'ha rëspondù: "Èd sicur i faroma tut lòn che Nosgnor an comanda". Anlora Mosè a l'ha faje savèj a Nosgnor la rispòsta dël pòpol.

Arvelassion ëd Nosgnor an sël mont Sinai

⁹Nosgnor a l'ha dije a Mosè: "I vnirai a ti ant na nivola spèssa, parèj ël pòpol am sentirà cand ch'i parlerai con ti. Antlora lor a l'avrà sèmper fuisa an ti".

Mosè a l'ha fàit conòsse a Nosgnor lòn che 'l pòpol a l'avìa dit. ¹⁰Anlora Nosgnor a l'ha dije a Mosè: "Cala giù e fà che 'l pòpol a sia pront për mia vnua. Fà ch'as purifico ancheuj e doman, e ch'a néio 'dcò la ròba ch'a l'han adòss. ¹¹Ch'as ten-o pront për ël ters dì, perchè a sarà antlora che 'l Signor a calerà giù an sël Mont Sinai a la vista 'd tut ël pòpol. ¹²Marca un finagi tut aranda la montagna. Butje an vardia parèj: "Fé atension! Monté pa an sla montagna e toché gnanca sò confin. Tuti coj ch'a s'avzinran a la montagna a saran butà a mòrt. ¹³Ma che gnun a toca la person-a o la bestia ch'a passa col confin, ma prassela a mòrt o ciapela con ëd flece: a l'ha nen da vive. Contut, cora ch'i sentireve 'l son longh dël còrn, a l'é antlora che 'l pòpol a l'avrà da vnì sù an sla montagna⁹⁹".

¹⁴Anlora Mosè a l'é calà giù da la montagna anvers al pòpol. A l'ha purificaje e la gent a l'é lavasse 'dcò la ròba ch'a portavo acòl. ¹⁵Mosè a l'ha dije: "Pronteve pr' ël ters dì, e fin-a antlora àbie gnun-a relassion sexual con vòstre fomne.

¹⁶A la matin-a bonora dël ters dì a l'é comparije an sla montagna na nivola s-ciassa, a son s-ciopà dij fòrt tron e lòsne¹⁰⁰ e a l'é sentusse un son ëd còrn motobin fòrt. Ant ël campament tut ël pòpol a tèrmolava 'd pau. ¹⁷Mosè a l'ha fàit seurte 'l pòpol dal campament për andé a trové Nosgnor, e a son

96 Cfr. Deuteronomi 4:20; 7:6; 14:2; 26:18; Tito 2:14.

97 Cfr. Arvelassion 1:6; 5:10.

98 19:5-6 cfr. 1 Pero 2:9.

99 19:12-13 cfr. Ebréo 12:18-20.

100 Cfr. Arvelassion 4:5.

butasse ai pé dla montagna. ¹⁸Tut ël Mont Sinai a l'era quatà 'd fum pèrchè Nosgnor a l'era calane an mes a 'd feu. Ël fum a montava sù coma da na fornasa e tuta la montagna a tramblava fòrt¹⁰¹.

¹⁹Antant che 'l son dël còrn a vnissia sèmper pì fòrt, Mosè a parlava e Nosgnor a-j rëspondìa con na vos tronanta. ²⁰Nosgnor a l'é calà giù an sla sima dël Mont Sinai e da là a l'ha ciamà Mosè ch'a vnèissa sù. ²¹Nosgnor a l'ha dije a Mosè: "Cala torna giù dal pòpol e dije 'd nen pressipitesse a vèdde 'l Signor. S'a lo fan a meuireran. ²²Fin-a tùit ij sacerdot ch'a pseudo avzinesse a Nosgnor a l'han da purifichesse sedèsnò i l'avria da fulmineje".

²³Mosè a l'ha dije a Nosgnor: "Ël pòpol a peul nen èvni su an sla montagna dël Sinai, pèrchè ti 't l'has butaje an vardia 'd nen passé ij finagi dla montagna e ch'i la tnisso pèr sacrà". ²⁴Nosgnor a l'ha rësponduje: "Cala torna giù, va pijé Aron e pòrtlo con ti ambelessì. Contut, che ij sacerdot o 'l pòpol as n'ancalo pa 'd passé 'l confin e d'avzinesse al Signor, pèrch' i l'àbia nen da fulmineje.

²⁵Parèj che Mosè a l'é calà dal pòpol e a l'ha dije tut lòn che Nosgnor a l'avìa dije.

20

Anlora Nosgnor Dé a l'ha pronunsià tute ste paròle-sì¹⁰²:

²"Mi, ël Signor, i son tò Dé, col ch'a l'ha fate seurte da la tèra d'Egit, da la tèra andoa ti 't j'ere në s-ciav¹⁰³.

Ël Decàlogo

³Ch'it l'abie¹⁰⁴ nen d'àutri dio a l'anfòra¹⁰⁵ 'd mi.

⁴Fà pa èd mistà scurpiè o ch'a l'abio na chèich èsmijansa con le còse ch'a stan su an cel, o an sla tera o sota tèra. ⁵But-te pa an ginojon dè 'dnans a cole ròbe-là pèr adoreje¹⁰⁶ pèrchè mi, ël Signor, i son un Dé gelos, ch'a castiga la colpa dij pare an sij fieuj fin-a a la tersa e a la quarta generassion ëd coj ch'am arnego¹⁰⁷¹⁰⁸ e ch'a smon-a soa benevolensa¹⁰⁹ a mila 'd generassion ëd coj ch'am veulo bin e ch'a ubidisso¹¹⁰ ai mè comandament¹¹¹.

⁷Deuvra pa 'l nòm dël Signor fòra 'd leu, pèrchè 'l Signor a lasserà nen andé impunì chionque a dòvra 'l nòm dël Signor fòra 'd leu¹¹².

101 19:16-18 cfr. Deuteronomi 4:11-12.

102 Ij "Des Comandament" o "Des Diciarassion" (Aseret ha-Dibrot) a son da consideresse nen tant èd comandament individuaj, ma des categorìe 'd comandament. Ij comandament ëd la Bibia, second ël Giudaism, a son 613.

103 O "an condission dè s-ciavitù.

104 Tùit ij comand a peulo esse scrit ant ël temp futur: "It l'avras pa", "Ti't faras", "Ti't butras", "I dovreras", "Ti 't podras", "It comètras", "It sassineras", "It rendras", "It roberas", "It susneras".

105 O "dè 'dnans".

106 O "pèr servije".

107 20:4-5 cfr. Surtìa 34:17; Levitich 19:4; 26:1; Deuteronomi 4:15-18; 27:15.

108 O "coj ch'a l'han-me an ghignon"

109 O "vàire ch'a l'é fidel a soe promèsse 'd benevolensa".

110 O "osservo".

111 Cfr. Surtìa 34:6-7; Numer 14:18; Deuteronomi 7:9-10.

112 Cfr. Levitich 19:12.

⁸Arcòrd-te dël di 'd Saba. Tenlo da cont coma 'n di fòravia¹¹³¹¹⁴. ⁹Travaja ses di e fà an coj di-là tut tò travaj, ¹⁰ma èl di ch'a fà set a l'é 'n di consacrà a Nosgnor tò Dé¹¹⁵. An col di lì fà nen ëd travaj, nì ti, nì tò fieul, nì toa fija, nì ij tò servidor, nì toa serventa, nì toe bestie, nì 'l forèsté ch'a stà an toa ca¹¹⁶. ¹¹Pèrchè an ses di Nosgnor a l'ha fàit ij cej e la tèra, e 'l mar e tut lòn ch'a jè stà, e a l'ha arposasse 'nt èl di ch'a fà set, parèj che Nosgnor a l'ha benedì 'l Saba e a l'ha consideralo foravia coma un di sant¹¹⁷.

¹²Rend onor a tò pare e a toa mare, parèj che ti't peusse vive motobin d'agn an sla tèra che 'l Signor tò Dé at dà¹¹⁸.

¹³Sassin-a pa¹¹⁹.

¹⁴Comèt pa d'adulteri¹²⁰.

¹⁵Ròba nen.

¹⁶Rend pa na fàussa testimoniansa¹²¹ contra n'àutr¹²².

¹⁷Susta pa la ca 'd n'àutr. Susta nen la fomna 'd n'àutr, nì sò servent, nì soa serventa, ni sò beu, ni sò aso, ni 'd ròba qualsëssia ch'a sia 'd n'àutr¹²³.

¹⁸Tut èl pòpol a sentìa ij tron e 'l son dël còrn¹²⁴ e a vèdia le lòsne e le fiamme dla montagna ch'a fumava. Dè 'dnans a tut ës spetàcol èl pòpol a tramblava e as na tenìa a distansa. ¹⁹A l'han dit a Mosè: "Ti parl-ne e noi i tè scotroma, ma lassa nen che Nosgnor an parla diret, dësno i na podriò meuire¹²⁵". ²⁰E Mosè a-j dis: "Avèj nen tèmme, perchè Nosgnor Dé a l'é vnù për buteve a la preuva, parèj che la tèmme 'd chiel av tratnissa dal peché". ²¹Anlora 'l pòpol a l'é restà a distansa, ma Mosè a l'é avzinasse al èspèss top anté ch'a stava Nosgnor Dé.

L'autar

²²Nosgnor Dé a l'ha dit a Mosè: "Ti 't parleras parèj a j'Israelita: 'I l'ave vèddù coma ch'i l'hai parlave dal cél. ²³Fève nen dij dio d'argent o dij dio d'òr ch'am compagno¹²⁶. ²⁴It ëm faras n'autar ëd tèra andoa ch'it më smonras ij tò sacrifici complet¹²⁷ e le toe oferte 'd pas¹²⁸, toe feje e tò bestiam. An minca un pòst anté ch'i farai che më nòm a sia onorà, i vnirai e iv benedirai. ²⁵S'it ëm faras n'autar

113 Cfr. Surtìa 16:23-30; 31:12-14.

114 O "sant".

115 O "a l'é 'l Saba 'd Nosgnor".

116 20:9-10 cfr. Surtìa 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Levitich 23:3.

117 Cfr. Génesi 2:1-3; Surtìa 31:17,

118 Cfr. Deuteronomi 27:16; Maté 15:4; 18:19; March 7:10; 10:19; Luca 18:20; Efesin 6:2.

119 Cfr. Génesi 9:6; Levitich 24:17; Maté 5:21; 19:18; March 10:19; Luca 18:20; Roman 13:9; Giaco 2:11.

<https://pms.wikipedia.org/wiki/Sassinament>

120 Cfr. Levitich 20:10; Maté 5:27; 19:18; March 10:19; Luca 18:20; Roman 13:9.

121 O "ti 't rëspondras nen coma 'n testimoni busios".

122 O "tò vzin". Cfr. Surtìa 23:1; Maté 19:18; March 10:19; Luca 18:20.

123 Cfr. Roman 7:7; 13:9.

124 O "dla tromba".

125 20:18-19 cfr. Ebréo 12:18-19.

126 O "press a mi".

127 O "Olocàust".

128 O "sacrifici d'assion ëd ringrassiamet".

ëd pera, ti 't deuvras nen felo con ëd pere tajà¹²⁹ con dj'utiss, përché s' it deuvre n'utiss, ti l'avras dëssacralo. ²⁶E ti't montëras nen a mè autar as su dij scalin, pë che toa nudità a sia nen dësquatà".

21

La liberassion djë s-ciav

¹“Dà a j'Israelita coste lege-sì¹³⁰: ²Cand ch'it cates në s-ciav ebreo, a podrà servite nen pì 'd ses agn, ma l'ann ch'a fè set lass-lo liber e ch'as na vada senza paghete la compensassion pë soa liberassion. ³S'a l'era nen maridà cand ch'a l'era passà a tò servissi, as n'andrà da sol. ⁴Se sò padron a l'avìa daje na fomna e lor a l'han avù 'd fieuj e 'd fije, anlora mach l'òm a sarà liber l'ann ch'a fà set, ma soa fomna e ij sò fieuj a resteran ancora proprietà dël padron, e lë s-ciav as n'andrà da sol. ⁵Ma lë s-ciav a podrìa diciaré: 'I veulo bin a mè padron, a mia fomna e ai mè fieuj; i veuj nen andé liber', ⁶sò padron a l'ha da portelo a la presensa 'd Nosgnor¹³¹. Anlora sò padron a l'ha da mnelo a la pòrta o al montant ëd la pòrta e, an pùblich, a forerà soa orija, e a sarà sò s-ciav pë sëmper¹³².

⁷Se un pare a vend soa fija coma na s-ciava, costa a l'avra pa 'l drit d'esse liberà l'ann ch'a fà set coma j'àutri s-ciav. ⁸Se chila a dà pa 'd sodiffassion a sò padron ch'a l'avìa catala pë spouses-la, chiel a pëmetrà che cheidun a la riscata. Ma chiel a podrà pa arvendla a dij foresté, dait ch'a l'é chiel ch'a l'ha cassà 'l contrat con chila. ⁹Se contut ël padron dla s-ciava a rangia che cola-lì as marida con sò fieul, a podrà pì nen considerela coma na s-ciava, ma coma na fija. ¹⁰Se n'òm ch'a l'é maridasse con na s-ciava as pija n'àutra fomna, a deuv nen trascuré ij drit dla prima fomna 'd mangé, vestisse e d'avej ëd relassion coniugal. ¹¹Se l'òm a compiss pa sti tre dover, cola fomna a podrà andess-ne coma na fomna libera senza avèj da fé 'd pagament.

Dij cas ch'a mérito na condan-a a mòrt

¹²Chi ch'a massa n'àutr òm a sarà condanà a mòrt¹³³. ¹³Ma s'a l'avìa pa l'intension ëd masselo e ch'a l'era mach na dësgrassia che Nosgnor a l'ha pëmettula, a podrà trové sosta ant ël leugh ch'it mostrerai¹³⁴. ¹⁴Tutut, se quaidun a massa n'àutr con deliberassion, anlora a sarà rablà via a fà nen ch'a l'avèissa trovà proffession a mè autar e a sarà butà a mòrt.

¹⁵Chi ch'a deuvra violensa contra sò pare¹³⁵ o soa mare a sarà condanà a mòrt.

¹⁶Chi ch'a sequestra na përsón-a, tant s'a la vend coma ch'as treuva an sò podèj, a sarà condanà a mòrt¹³⁶.

129 Cfr. Deuteronomi 27:5-7; Giosué 8:31.

130 Cost capitol (e j'àutri doi ch'a séguito) a contegn na série d'ordinanse ciamà “le decision” o “ij giudissi” (דְּוֹשָׁפְטִים, hammishpatim). A fortisso prima un precèt e peui vaire cas anté che cola lege a l'é aplicàbil. Coste ordinanse a son an armonia con ël Decàlogo e as pseudo divide an tre categorìa: lege civij o criminaj, lege religiose, e lege moral o umanitari.

131 O “dè 'dnans ai giudes”.

132 21:2-6 cfr. Levìtich 25:39-46.

133 Cfr. Levìtich 24:17.

134 Cfr. Numer 35:10-34; Deuteronomi 19:1-13; Giosué 20:1-9.

135 O "ch'a bat".

136 Cfr. Deuteronomi 24:7.

¹⁷Chi ch'a malediss¹³⁷ sò pare o soa mare a sarà condanà a mòrt¹³⁸.

Lesion dël còrp

¹⁸Se doe pèrson-e a fan na rusa e un a feriss l'àutra con na pera o con na pugnatà, e cola-lì a meuir nen ma ch'a l'ha da stess-ne a let, ¹⁹se pì tard a peul aussess-ne e marcé pèr la stra, bele con un baston, col ch'a l'ha ferilo a sarà pa castigà, ma a l'avrà da dèdomagé soa vîtima pèrchè ch'a l'avìa men podù travajé e a pagarà le spèise 'd sò ristabiliment complèt.

²⁰Cand cheidun a vèrgassa sò s-ciav o soa s-ciava fin-a a masselo, a l'ha pèr lòn da esse castigà.

²¹Se, contut, lè s-ciav as arpija an doi o tre dì, anlora 'l padron a sarà pa castigà, pèrchè lè s-ciav a l'é soa proprietà.

²²Cora ch' ant na rusa an tra d'òm loràutri a ferisso na fomna ansenta e a-j fan perde la masnà, senza 'd lesion pèr la fomna, èl colpèivol a l'avrà da paghé dè 'dnans al giudes l'indenissation ch'a reclama 'l marì 'd cola fomna. ²³Ma s'a-i é 'd lesion, èl colpèivol a pagherà vita pèr vita, ²⁴euj pèr euj, dent pèr dent¹³⁹, man pèr man, pé pèr pé; ²⁵brusura pèr brusura, ferija pèr ferija, bòta pèr bòta.

²⁶Cora che cheidun a feriss sò s-ciav o soa s-ciava ant n'euj, e col euj-lì a n'arzulta amborgnà, a-j darà la libertà pèr compenselo da la perdita dl'euj; ²⁷e s'a-j fà crué 'n dent, a-j darà la libertà pèr compenselo da la perdita 'd col dent.

Responsabilità dij proprietari

²⁸Cand ch' un tòr as antruca contra n'òm o na fomna e a na càusa la mòrt, èl tòr a l'ha da meuire a prassà e soa carn a peul nen esse mangià. An col cas-lì sò proprietari a l'é nen da consideress-ne responsabil. ²⁹Ma s'as trata d'un tòr ch'a l'avìa 'l vissi d'antruchesse e sò padron, ch'a l'era stane avisà, as na preòcupa nen, ant èl cas che cola bestia a massa n'òm o na fomna, èl tòr a l'ha da esse massà a prassà e sò padron condanà a mòrt. ³⁰Tutun, se ij parent dla pèrson-a mòrta a ciamo pèr lòn na compensassion, èl padron dël tòr a peul riscatesse la vita an paganda lòn ch'a ciamo. ³¹Se 'l tòr as antruca contra na masnà e ch'a la massa, as aplicarà l'istessa lege. ³²Se 'l tòr a massa në s-ciav o na s-ciava, èl proprietari dël tòr a pagherà trenta pess d'argent al padron dlè s-ciav, e 'l tòr a l'avrà da esse massà a prassà.

³³Cora che cheidun a lassa 'n poss dësquatà o as na scava un senza quatelo, e un tòr o n'aso a-i casco 'ndrinta, ³⁴èl proprietari dël poss a compenserà 'l proprietari dla bestia pagandje lòn ch'a val, ma la bestia mòrta as la podrà ten-e. ³⁵Cand un tòr as antruca contra 'l tòr èd n'àutr e ch'a lo massa, ij doi proprietari a vendran èl tòr viv e as na spartiran ij sòld. A l'han èdcò da spartisse 'l tòr ch'a l'é mòrt. ³⁶Ma s'as savìa pèr l'anans che 'l tòr a l'avìa 'l vissi d'antruchesse, e sò proprietari as na preoccupava pa, a l'ha da paghé un tòr viv e a podrà tnisse 'l tòr mòrt.

137 La version greca a dis: "Chi ch'a disonora" o "parla senza rispet èd". Cfr. Maté 15:4; March 7:10.

138 Cfr. Levìtich 20:9; Maté 15:4; March 7:10.

139 Cfr. Levìtich 24:19-20; Deuteronomi 19:21; Maté 5:38.

La proffession ëd la proprietà

¹Cora che n'òm a roba 'n beu o na feja e a-j vend, a l'avrà da dé andarera sinch beu pèr beu e quatr feje per feja.

²Cand un làder a l'é sorprèis ëd neuit mentre ch'a fora 'l mur ëd na ca e a ven massà, la pèrson-a ch'a l'ha massalo a l'é nen colpèivola d'amassidi. ³Ma se sossì a càpita cand ch'a l'é già surtì 'l sol, a l'é colpèivola d'amassidi. Un làder ch'a l'é ciapà a l'ha da fé la restitussion ëd lòn ch'a l'ha robà. S'a peul nen felo, chiel istess a l'avrà da esse vendù coma në s-ciav pèr dèdomagé 'l robarissi ch'a l'ha fàit. ⁴S'a l'ha robà 'n beu, n'aso, o na feja e s'as trovo ancora viv an sò podej, ël làder a l'avrà da dé andaré 'l dòbi dël valor ëd lòn ch'a l'ha robà. ⁵Cand cheidun a lassa che sò bestiam a pastura ant ël camp o ant la vigna d'un àutr, a l'avrà da dèdomagé 'l padron con ël mej ëd sò frument o 'd soa vigna.

⁶Cand cheidun a brusa dle ronze e 'l feugh a së slarga fin-a a la proprietà 'd n'àutr e ch'a na brusa le gerbe, o 'l gran an pé, o soa antrega produccion, col ch'a l'ha viscà 'l feu a l'ha da paghene ij dann.

⁷Cand cheidun a arsèiv da n'àutr dij sòld o 'd beni an depòsit e a-j son robà da ca soa, se 'l lader a l'é ciapà, la compensassion a l'é dël dobi dël valor ëd lòn ch'a l'é stàit robà. ⁸Ma se 'l làder as treuva nen, ël padron ëd ca a l'avrà da presentesse dè 'dnans a Nosgnor¹⁴⁰, e a giurerà d'avej nen robà chiel ij beni 'd sò compagn¹⁴¹.

⁹An tuit ij cas ëd ruse a riguard ëd proprietà, ch'a sia d'un beu, ëd n' aso, ëd na feja, d'un mantel, o d'oget pèrdù qualsëssìa, ij doi òm ch'a diso d'ess-ne padron a na presenteran ël cas dè 'dnans a Nosgnor: col che Nosgnor a diciarerà colpèivol, a darà andarerà a sò compagn na compensassion dël dòbi.

¹⁰Cand cheidun a fida a sò vzin n'aso, un beu, na feja, o na bestia qualsëssìa pèrchè ch'a-j goerna, e cola bestia a meuir, o a ciapa na maladià, o a l'han portajla via, e gnun a l'ha vèddù lòn ch'a l'é capitaje, ¹¹lè vzin a farà giurament dè 'dnans a Nosgnor ch'a l'é nen èstàit chiel a robé ij beni dl'àutr. Ël padron, anlora a l'ha da aceté 'l verdèt, e gnun pagament a sarà ciamà al prim. ¹²Ma se la bestia a l'era staje pèrdabon robà, la pèrson-a ch'a l'é colpèivola 'd nen avèjla bin goernà a l'avrà da paghé na compensassion al proprietari. ¹³S'a l'é stàita fàita a tòch da na bestia sarvaja, lè vzin a l'avrà da presentene ij rest coma preuva, ma a l'avrà nen da dèdomagela.

¹⁴Se cheidun a ampèrmuda na bestia da sò vzin e cola-lì a ciapa na maladià o a meuir cand che sò proprietari a-i é nen, la pèrson-a ch'a l'ha ampèrmudala a l'ha da paghé na compensassion pien-a.

¹⁵Ma se 'l proprietari a l'era present, a l'é nen necessaria na compensassion. E gnun-a compensassion a l'é dcò necessaria se la bestia a l'era stàita logià, pèrchè 'l pressi dël fit a val coma n'indenis.

140 O "ai giudes".

141 O "ch'a l'avrà da determiné s'a l'é stàit chiel o nò etc."

Èd lege moraj e sirimoniaj

¹⁶Se n'òm a 'nciarma na vèrgin ch'a l'era ancora nen ampromèttù e as cogia con chila, col-lì a l'ha da paghé soa dòta e a l'ha da sposela. ¹⁷Ma se 'l pare 'd chila a 'rfuda 'd lassèjla marié, l'òm a l'ha sèmper da paghé la gifra ch'a corispond a la dòta 'd na vèrgin¹⁴².

¹⁸La fomna ch'a pràtica la magia¹⁴³ a l'ha nen da esse pèrmèttù 'd vive.

¹⁹Chi ch'as cobia con na bestia a l'ha da esse condanà a mòrt¹⁴⁴.

²⁰Chi ch'a smon-a 'd sacrificiss a d'àutri dio fòra 'd Nosgnor a l'ha da esse condanà a mòrt¹⁴⁵.

²¹An gnun-a manera i l'eve da maltraté o crasé ij forèsté. Arsovnive che vojàutri medésim i j'ere 'd foresté ant èl pais d'Egit.

²²I l'eve nen da dësfruté na vidoa o n'orfanin¹⁴⁶. ²³S'i jë dësfrute an qualsèssia manera e lor a crìjo a mi pèr ch'i-j libera, èd sicur i scotrai ij sò crij. ²⁴Antlora mia flin-a as anvischerà contra 'd vojàutri e iv farai meuire an guèra. Anlora a saran vòstre fomne a resté 'd vidoe e d'orfanin a saran vòstri fieuj.

²⁵S'i amprèste dij sòld a cheidun èd mè pòpol, al póver ch'a viv an tra 'd vojàutri, feve nen coma jë strossin: ciameve gnun interesse¹⁴⁷. ²⁶S'i ciame a cheidun èd deve sò mantel an gage, dejlo andarera anans che 'l sol a cala. ²⁷Col mantel a podrìa esse la sola coerta ch'a l'ha. Coma podrìa-lo deurma senza? S'i-j deve nen andarera e col-lì a crija che mi i lo giuta, anlora mi i lo scotrài, pèrch'i son misericordios¹⁴⁸.

²⁸Bèstèmmié pa contra Nosgnor nì maledì gnun èd coj ch'a governo vòstra nassion¹⁴⁹.

²⁹Artardé nen a smon-e le primissie 'd vòstr arcòlt o vëndumia.

Consacreme ij vòstri prim-génit. ³⁰I l'eve da fé l'istess con ij prim ch'a nasso èd vòst bestiam, feje e crave. Tutun, lassé set dì con soe mare le bestie ch'a nasso, e peui demje 'l dì ch'a fà eut.

³¹Comportevè coma 'n pòpol ch'am sia consacrà: mangé nen la carn èd bestie strangolà, nì massà da 'd bestie sarvaje¹⁵⁰. Campeje ai can.

142 Cfr. Deuteronòmi 22:28-29.

143 Cfr. Deuteronòmi 18:10-11.

144 Cfr. Levitich 18:23; 20:15-16; Deuteronòmi 27:21.

145 O "votà a lè stermini"; cfr. Deuteronòmi 17:2-7.

146 22:21-22 cfr. Surtìa 23:9; Levitich 23:9; Levitich 19:33-34; Deuteronòmi 24:17-18; 27:19.

147 Cfr. Levitich 25:35-38; Deuteronòmi 15:7-11; 23:19-20.

148 22:26-27 cfr. Deuteronòmi 24:10-13.

149 Cfr. At 23:5.

150 Cfr. Levitich 17:15.

23

Giustissia e rispet

¹Spantié pa ‘d neuve fàusse¹⁵¹. Giuté pa ‘d gent ëdzonesta¹⁵² an dasend ëd testimoniànse fàusse.

²Buteve nen da la banda dla magioransa për fé lòn ch’a l’è mal. Cand ch’i seve ciamà a fé da testimoni ant un process, lasseve nen tiré da lòn ch’a dis la magioransa se lolì a sfàussa ‘l dirit. ³Fé le còse giuste¹⁵³ ‘dcò ant ël cas che l’acusà a sia pòver¹⁵⁴.

⁴Cand ch’i treuve perdù ‘l beu o l’aso ‘d vòst nemis, artornèjlo andarera senza esitassion. ⁵Se mai i védde l’aso ‘d cheidun ch’av v’ha an ghignon ch’a sia drocà sota sò càrich, passé nen anans fasend finta ‘d nen, ma fèrmeve a giuté¹⁵⁵.

⁶Ant un process, neghé pa ‘d rendje giustissia a un mach perchè ch’a l’è pòver. ⁷Tnive lontan da minca na faussarià. Condaneve nen a mòrt ël nossent o ël giust, perchè mi mai i dago l’assolussion a col ch’a l’è colpèivol¹⁵⁶. ⁸Lasseve nen caté¹⁵⁷. Ij cadò a ambòrgno fin-a coj ch’a jè s-ciairo bin e a sfàusso le càuse dij giust¹⁵⁸.

⁹Crasé pa ij foresté: vojàutri i conosse pro bin coma ch’a sia la vita dij foresté, perchè i lo seve stàit ëdcò vojàutri ant ël pais d’Egit¹⁵⁹.

L’arpòs ëd l’ann sabatich e ‘l dì ch’a fà set

¹⁰I l’ave ses agn për sëmné la tèra e për arcòine ij frut, ¹¹ma l’ann ch’a fà set lassela arposé, arcòine pa ij frut. Lasseje për ij pòver ëd tò pòpol, e lòn ch’a resta, ch’a lo mangio le bestie dla foresta. Feve l’istess con vòstra vigna e con vòstr ulivé¹⁶⁰.

¹²I l’ave ses dì minca na sman-a për fé ij vòstri travaj ordinari, ma ‘l dì ch’a fà set, arposeve; parèj i podreve dé n’ocasion për arposesse ‘dcò ai vòst beu e ai vòstr aso¹⁶¹. ¹³Lolì a podrà ‘dcò dé n’arlass ai vòstri s-ciav e ai foresté ch’a vivo an tra ‘d vojàutri.

Feste ‘d pelerinagi

¹⁴Tre vire l’ann selebré ‘d feste an mè onor compagnà da ‘n pelerinagi.

¹⁵La prima festa a l’ha da esse la Festa dle Frascà¹⁶²: për set dì i mangereve ‘d pan fàit sens’ alvà, pròpi coma ch’i l’hai comandave. Selebré costa festa minca n’ann al temp fissà an Primavera, ant ël

151 O “èd malignade”, “ciaciarade”. Cfr. Surtìa 20:16; Levìtich 19:11-12; Deuteronòmi 5:20,

152 O “èd peccator”.

153 O “Sie imparsial”.

154 Cfr. Levìtich 19:15.

155 23:4-5 cfr. Deuteronòmi 22:1-4.

156 O “èd peccator”.

157 O “suborné”, “corumpe”.

158 23:6-8 cfr. Levìtich 19:15; Deuteronòmi 16:19.

159 Cfr. Surtìa 22:21; Levìtich 19:33-34; Deuteronòmi 24:17-18; 27:19.

160 23:10-11 cfr. Levìtich 25:1-7.

161 Cfr. Surtìa 20:9-11; 31:15; 34:21; 35:2; Levìtich 23:3; Deuteronòmi 5:13-14.

162 O “dij Pan sens’ Alvà”, “La festa dij matzot” (an Ebreo: חמץ לא יאכלו, hag hamatzot).

mèis d'Abib, pèrchè col-lì a l'é l'aniversari 'd vòstra partensa da l'Egit. Che gnun as presenta dè 'dnans a mi a man veuide¹⁶³.

¹⁶La sconda festa a l'ha da esse la Festa dël Mësson, cora ch'i comense a archeuje ij prim frut ëd vòst travaj, ëd lòn ch'i l'eve sëmnà ant ij vòst camp¹⁶⁴.

A la fin ëd l'ann, an Otog, selebré la tersa festa, la Festa dl'Arcòlt, cora ch'i l'avreve arcojì dai camp tut ël frut ëd vòst travaj. ¹⁷Tre vire l'ann, tuit j'òm as presenteran dè 'dnans ëd mi, ch'i son ël Sovran, ël Signor. ¹⁸I deuve pa smon-e 'l sangh dj'oferte sacrificaj ansema a 'd pan fërmentà¹⁶⁵. Lassé nen fin-a a l'indoman la grassa dle bestie sacrificà ant le mie feste. ¹⁹Porté al Templi dël Signor, tò Dé, ël mej dle primissie dij tò camp¹⁶⁶.

I deuve pa fé cheuse na cravòta ant ël làit ëd soa mare¹⁶⁷.

Promësse e istrussion

²⁰Vardé: i mando n'àngel anans ëd vojàutri pèr ch'av goerna antant ch'i marce e av fasa intré sicur ant ël leugh ch'i l'hai prontave. ²¹Rispeté e scoté lòn ch'iv dirà. Sie nen d'arvios: chiel a pèrdonrà pa vòstre infidelità, pèrchè ch'a pòrta mè nòm¹⁶⁸. ²²S'i scote soa vos e i ubidisse a lòn ch'av dirà, chiel a sarà 'l nemis dij vòstri nemis e l'avversari dij vòstri avversari. ²³Mè àngel a marcerà dè 'dnans ëd vojàutri e av ëmnerà ant ël pais dj'Amorita, dj'Hitita, dij Perizita, dj'Canané e dij Gebusita, parèj ch'i andreve a steje. Mi i-j dëstruerai. ²⁴Adoré nen ij sò dio nì rendje 'd servissi an gnun-a manera. Imité nen soe sirimònie 'd lor. A l'opòst, i-j deuve dëstrue dël tut e crasé soe colòn-e sacre.

²⁵Rende l'adorassion mach a mi, ël Signor, vòst Dé e mi iv benedirai bondos con pan e d'eva, e iv tnirai lontan da le maladìe. ²⁶A-i sarà pa d'abortiment o 'd sterilità an vòst pais, e mi iv darai na vita longa e pien-a.

²⁷I manderai mè teror anans ëd vojàutri e i causerai dè sparm an tra la gent ëd le tère che vojàutri i ocupereve. I farai che ij vòstri nemis a viro soa schin-a e a scapo via. ²⁸I manderai anans ëd vojàutri dè scòp ëd vespe ch'a faran ëscapé j'Ivita, ij Canané e j'Hitita.

²⁹Tutun, i scasserai pa tuti ant un sol ann, dësno 'l pais a resterìa desolà e le bestie sarvaje as multiplicherò e a sarò na mnassa. ³⁰I jë scasserai un pòch a la vira fin a tant che vojàutri i sie pì numeros e i podreve ocupé tut col pais.

³¹I slargherai ij confin ëd vòst pais dal Mar Ross fin-a al Mar Mediterani, e dal desert dël Sinai fin-a a l'Eufrate. I farai casché an vòstre man tuti j'abitant dël pais pèrchè ti't jë fase scapé via. ³²Fé gnun-a aleansa con lor o con ij sò dio. ³³Lassje nen abité an tò pais, dësno lor a podrìo porteve a pèccché contra 'd mi. S'i adorèisse ij sò dio, i sarè bin tòst ciapà ant ël trabucèt ëd l'idolatrìa.

163 Surtìa 12:14-20; Levìtich 23:6-8; Nùmer 28:17-25.

164 Cfr. Levìtich 23:15-21; 23:39-43; Nùmer 28:26-31.

165 Ch'a l'abia d'alvà.

166 Cfr. Deuteronomi 26:2.

167 Cfr. Surtìa 34:26; Deuteronomi 14:21.

168 O "pèrchè ch'a l'é mè representant".

Selebrassion conclusiva dl'Alansa

¹Nosgnor a l'ha dije a Mosè: “Monta sì da mi, ël Signor, con Aron, Nadab, Abihu, e stanta ansian d'Israel, e rendme l'adorassion da leugn. ²Tutun, mach a Mosè a l'é consentì d'avzinessa a mi, ël Signor. Loràutri a pseudo pa avziness-me, e a gnun ëd l'àutra gent a l'é consentì 'd monté an sla montagna con chiel”. ³Anlora Mosè a l'é calà giù dal pòpol e a l'ha arpetù tut lòn che Nosgnor a l'avìa dije e ordinaje. Tut ël pòpol a l'ha rësponduje a l'unisson: “I faroma tut lòn che Nosgnor a l'ha dit!”. ⁴Anlora Mosè a l'ha scrit precis tute le paròle 'd Nosgnor. An sël fé dël dì a l'é alvasse, e a l'ha butà an pé n'autar ai pé dla montagna e dódes pere piantà¹⁶⁹ për mincaduna dle dódes tribù d'Israel. ⁵Peui a l'ha comandà ai giovo israelita ch'a smonèisso a Nosgnor dj'olocàust e sacrificheisso 'd tòr tanme n'oferta 'd pas.

⁶Mosè a l'ha fàit colé an dij bassin la metà dël sangh ëd cole bestie, e con l'àutra metà a l'ha sbrinciane l'autar. ⁷Peui a l'é andàit a ciapé la Carta dl'Alansa e a l'ha lesula a àuta vos dë 'dnans al pòpol. A lolì lor a l'han ancora rësponduje: “I faroma tut lòn che Nosgnor a l'ha dit. A-j faroma ubidiensa”. ⁸Antlora Mosè a l'ha sbrincià 'l pòpol con ël sangh ch'a l'era ant ij bassin e a l'ha diciarà: “Sto-sì a l'é 'l sangh ëd l'Alansa¹⁷⁰ che Nosgnor a l'ha stabilì con vojàutri conform a tute le paròle dë sta Carta¹⁷¹”.

⁹A l'é antlora che Mosè, Aron, Nadab, Abihu e jë stanta ansian d'Israel a son montà an sla montagna ¹⁰e a l'han vëdduie 'l Dé d'Israel. Sota ai sò pé a-i era coma na stèrnia 'd safir ëd në sclintor coma dël cél medésim. ¹¹Contut, Nosgnor a l'ha nen faje meuire costi privilegià d'an tra j'Israelita: a l'han vëddulo e a l'han mangià e beivù an soa presensa.

¹²Peui Nosgnor a l'ha dije a Mosè: “Monta sù da mi an sla sima dla montagna e resta lì. A sarà antlora che mi it darai le taule 'd pera con la Lege e ij comandament ch'i l'hai scrivuje për l'istrussion dj'Israelita. ¹³Parèj, Mosè, ansema a Giosuè, sò agiutant, a l'é montà fin-a an sla sima dla montagna. ¹⁴Mosè a l'avìa dit a j'ansian: “Resté sì e spetene fin-a ch'i artonoma. Aron e Hur a staran sì con vojàutri. S'a-i é cheidun ch'a l'ha 'd question da sotpon-e, ciameje 'd consej a lor”.

¹⁵Anlora Mosè a l'é montà an sla sima dla montagna, e na nivola a l'ha quatala. ¹⁶La glòria 'd Nosgnor a l'é posasse an sla montagna dël Sinai, e la nivola a l'ha quatala për ses dì. Ël dì ch'a fà set, Nosgnor a l'ha ciamà Mosè da 'n mes a la nivola. ¹⁷La glòria 'd Nosgnor a smijava a j'euj dj'Israelita là giù an bass coma 'n feugh afoà an sla sima dla montagna. ¹⁸Peui Mosè a l'é dësparì an mes a la nivola, a l'é montà fin-a an sla sima e a l'é restà ambelelà quaranta dì e quaranta neuit¹⁷².

169 O “pilon”.

170 Cfr. Matè 26:28; March 14:24; Luca 22:20; 1 Corint 11:25; Ebréo 10:29.

171 Cfr. Ebréo 9:19-20.

172 Cfr. Deuteronomi 9:9.

Contribussion pèr èl santuari

¹Nosgnor a l'ha parlà a Mosè e a l'ha dije: ²“Comandje a j'Israelita ch'a faso na coleta a mè favor an tra tuta la gent èd bon-a volontà ch'a-i veulo concure. ³Vardé lòn ch'i podreve cheuje da lor coma contribussion: òr, argent e aram; ⁴tèssù 'd porpra viòla e rossa, dè scarlata, èd damasch e pel èd crava; ⁵pèil èd moton tensù 'd ross, e 'd tasson, e bòsch èd gasìa; ⁶euli pèr èl candlé, balsamin-a pèr d'onguent e pèr l'ancens pèrfumà; ⁷pere d'ònis e pere da sèrti ant l'efod e ant la petorin-a. ⁸I veuj che j'Israelita am faso un santuari pèrch' i peuda sté an mes a lor. ⁹Èl leugh anté ch'i starai e tuit ij sò furniment sacrà, feje dèl tut conform al model ch'i l'hai mostrate”.

L'Erca dl'Aleansa

¹⁰“Ch'a faso n'Erca 'd bòsch èd gasìa: a l'ha da esse larga sinch branche pèr tre d'autèssa. ¹¹Arvestijla d'òr pur da drinta e da fòra con na bordura d'òr tut d'antorn. ¹²Fé fonde quat anej d'òr fissà ai quat canton èd sota: doi anej da na banda e doi da l'àutra. ¹³Apress èd lòn, fé dè stanghe 'd bòsch èd gasìa tute arvestie d'òr, ¹⁴e feje passé dintra j'anej dij fianch èd l'erca, pèr podèjla trasporté. ¹⁵Le stanghe a dovran resté ant j'anej dl'erca: a dovran esse mai gavà da lì. ¹⁶Dintra l'Erca i butreve lè Strument dl'Aleansa¹⁷³ che mi 't darai.

¹⁷Peuj pèr l'Erca faje 'n covercc, ch'a sarà ciamà 'l Leugh èd èl Pèrdon¹⁷⁴. A dovrà esse d'òr pur, èd sinch branche 'd larghèssa pèr tre 'd larghèssa. ¹⁸Fà 'dcò doi cherubin d'òr travajà a sbàuss con èl martel, ansima ai doi cò dèl coercc. ¹⁹Fà che ij doi cherubin a sio 'd facia l'un a l'àutr e ch'a vardo giù anvers èl coercc èd èl pèrdon. ²⁰Soe ale 'd lor a l'han da esse dèstendue pèr tuta la lunghèssa èd èl coercc, coma pèr soa protession.

²¹Buta 'ndrinta dl'Erca lè Strument èd èld l'Aleansa che mi it darai, peui sara l'Erca con èl coercc èd èl pèrdon ansima. ²²A sarà là ch'it èvnirai a trové. I parlerai con ti da dzora 'l coercc èd èl pèrdon, an tra ij doi cherubin ch'a-i é dzora dl'Erca ch'a conten lè Strument dl'Aleansa, e it farai savèj tuti j'òrdin destinà a j'Israelita.

La tàula dèl pan dj'oferte

²³Fate 'dcò na tàula 'd bòsch èd gasìa 'd quat branche 'd longhèssa pèr doi 'd larghèssa e tre d'autèssa. ²⁴A l'ha da esse tuta placà d'òr pur. Tut d'antorn faje 'dcò na bordura d'òr. ²⁵A la tàula, tut d'antorn, faje na curnis èd na branca e 'n bòrd d'òr pèr la curnis. ²⁶Faje quat anej d'òr e fiss-je ai canton èdzora ij quat pé, ²⁷At serviran pèr feje passé le stanghe destinà a tramudé la tàula. ²⁸Le stanghe faje 'd bòsch èd gasìa e arvestje d'òr: at sèrviran pèr porté la tàula da 'n pòst a l'àutr. ²⁹D'òr pur fà 'dcò ij piat, le cope, j'ànfore e le tasse da dovresse pèr j'oferte liquide¹⁷⁵. ³⁰Dzora dla tàula butje ij pan dl'oferta¹⁷⁶ ch'a l'avran da rèsté pèr sèmpèr dè 'dnans a mi¹⁷⁷.

173 O “Testimoniansa”.

174 O “dl'arconsiliassion”, dit èdcò “èl Propissiatori”; cfr. Roman 3:25.

175 O “libassion”.

176 O “Pan èd presentassion”.

177 Cfr. Levìtich 24:5-8.

Èl Grand Candelé

³¹Fate ‘dcò ‘l Grand Candelé¹⁷⁸ d’òr pur sbaussà. Sò pé, èl bion, ij càles, ij but e le fior a l’avran da esse d’un sol tòch. ³²Fala ‘d ses brass ch’a seurto dal fust sentral, tre da na banda e tre da l’àutra. ³³Ansima a minca na branca a l’ha da essie tre càles an forma ‘d fior d’amàndola, con soa siola e ij làver dla coron-a. ³⁴Èl fust ëd èl candelé a l’avrà da esse placà con quat càles an forma ‘d fior d’amàndola, con sò burb e soe coron-e, ³⁵e na siola sota ij doi branch ch’a seurto dal candelé. ³⁶Le branche e le siole a formaràn un sol tòch con èl Grand Candelé, tut ësbaussà a martel. ³⁷Fà ‘dcò set lampie da buté dëdzora ‘d manera da fé ciàir a lè spassi dë ‘dnans. ³⁸Ij sò portamochèt e ij sandrié a l’han da esse d’òr pur. ³⁹Për èl Grand Candelé con tuit ij sò acessòri it l’has da manca ‘d tranta chilo d’òr pur. ⁴⁰Varda bin ëd fé tut conform al model ch’a l’é state mostrà an sla montagna¹⁷⁹.

26

La struttura dël Tabèrnàcol

¹Për lòn ch’a riguarda èl Tabèrnàcol, it lo faras con des taj ëd tèila fin-a ëd damasch. A l’avran d’avèj na tinta porpra rossa e scarlata, decorà con figure ‘d cherubin brodà ‘d manera artistica. ²Tuit ij taj ëd tèila a l’han da esse dl’istessa mzura: quatòrdes méter ëd longhëssa për doi ‘d larghëssa. ³Gionta ‘nsema sinch ëd coste tende, e fà l’istess con j’àutre sinch. ⁴Peui fà dj’àsole ‘d color viòla an sël bòrd ëd la tenda ‘d fòra dla prima série; fà l’istess al bòrd ëd la tenda ‘d fòra dla sconda série. ⁵Fà cinquanta àsole an sla prima tenda e cinquanta àsole an sël bòrd ëd la tenda ‘d fòra dla sconda série ‘d tende; j’àsole a saran an corispondensa j’un-e con j’àutre. ⁶Fà ‘dcò cinquanta bócole d’òr e gionta ij tèil l’un a l’àutr pr’ èl mojen ëd le bócole parèj che ‘l Tabèrnàcol a forma un tut ùnich. ⁷Antërsa ‘ncora óndes tèil ëd pel ëd crava për fé na tenda ch’a staga dzora dël Tabèrnàcol. ⁸J’óndes tèil a l’han da avèj l’istessa mzura: quindes méter ëd larghëssa për doi ‘d larghëssa. ⁹Gionta ‘nsema sinch tèil an tra ‘d lor, e d’àutri ses an tra ‘d lor. It dovieras andaré ‘l sest tèil ësversàndlo an sla part an faccia dla tenda. ¹⁰Fà cinquanta àsole an sla bordura dël tèil ëd fòra dla prima série e cinquanta àsole an sla bordura dël tèil ëd fòra dla sconda série ‘d tèil. ¹¹Fà ‘dcò cinquanta bócole d’aram e it faras intré le bócole ant j’àsole. It giontras parèj la tenda ‘d manera ch’a forma ‘n tut ùnich. ¹²Ora, la part ch’a resta dij tèil ëd la tenda, èl mes tèil ch’a resta, a pendrà darera dël Tabèrnàcol, ¹³e dla part dë dzora dla tenda, as na spartirà mes méter për mincadun dij fianch dël Tabèrnàcol. A reterà parèj dël tut quatà. ¹⁴Për la tenda, peui, it l’has da fé na covertura ‘d pèil ëd moton tensùe ‘d ross e dëdzora ‘ncora na covertura ‘d pèil ëd vitel ëd mar¹⁸⁰.

La boscamenta

¹⁵Le plance ‘d bòsch për sostnì ‘l Tabèrnàcol, da butesse drite, fàile ‘d bòsch ëd gasia. ¹⁶Minca na plancia a l’ha da esse longa vint branche e larga tre, ¹⁷con doi morion gionzù un a l’àutr da ‘n rinfòrs. Tute le plance dël Tabèrnàcol a l’avran da esse dj’istesse mzure. ¹⁸Fane vint për la banda vers èl mesdì, a sud. ¹⁹Fà ‘dcò quaranta sòcoj d’argent sota le vint plance, doi pé sota minca n’ass,

178 מִנְּוֹרָה (mÿnorah).

179 Cfr. At 7:44; Ebréo 8:5.

180 O “èd delfin”. A l’é nen dël tut ciàir coma ch’as dovrìa volté ‘l tèrmin דִּימָלָח: se tasson, delfin, fòca, o vitel ëd mar.

për ij sò doi sòcoj d'argent, e doi basi sota l'àutra plancia për ij sò sostegn. ²⁰Për lè scond fianch dël Tabèrnàcol, anvers tramontan-a, fà 'dcò d'àutre vint plance. ²¹Con quaranta sòcoj d'argent sota i vint ass, doi për minca n'ass. ²²Për la part darera dël Tabèrnàcol, anvers ponent, faje ses plance, ²³e doi an pì për ij sò doi canton ch'a son daré. ²⁴Le plance a saran assemblà con doi tòch istess cobia e giontà 'd pianta da sota fin-a dzora, a l'autèssa dël prim anel. A l'ha da fesse parèj 'dcò con ij doi ass dij doi canton. ²⁵An total, a-i saran eut plance con ij sò sòcoj, l'é a dî, doi sòcoj per minca na plancia.

²⁶Fà 'dcò 'd traverse 'd bòsch ëd gasìa: sinch për le plance d'un fianch dël Tabèrnàcol, ²⁷sinch për le plance dl'àutra banda dël Tabèrnàcol, e sinch ëd pì për le plance 'd la part darera, anvers ponent.

²⁸La traversa 'd mes, a metà autèssa dj'ass, a l'ha da dèstraverseje da na banda a l'àutra. ²⁹Le plance e le traverse a l'han da esse tute laminà d'òr, e 'dcò d'òr a saran ij sò anej, ch'a serviran për anfileje le traverse, e 'dco cole-lì a l'han da esse arvestiè d'òr. ³⁰Èl Tabèrnàcol a l'ha da esse fabricà precis conform a la nòrma ch'i l'hai mostrate an sla montagna.

Èl Vel

³¹Fà 'n Vel bin antorzù 'd porpra violèta, porpra rossa, scarlata e damasch decorà con figure 'd cherubin brodà 'd manera artistica. ³²A l'avrà da esse pendù a quat colòn-e 'd gasìa, laminà d'òr, con ëd rampin d'òr e ch'as pogio ansima a quat sòcoj d'argent. ³³Èl Vel a l'ha da esse pendù sota j'àsole e ambelelà, darera dël Vel, faje intré l'Erca dla Testimoniànsa. Èl Vel a l'avrà da separé 'l Leu Sant da 'l Leu Santissim¹⁸¹. ³⁴Dzora dl'Erca, ch'a conten lè Strument dl'Aleansa e ch'as treuva drinta 'l Leu Santissim, a l'avrà da butesse 'l Covercc dël Pèrdon. ³⁵La Tàula, a l'opòst, a l'ha da esse butà fòra dal Vel, an sla part a mesdì dël Tabèrnàcol; nopà, la Tàula a sarà butà a tramontan-a. ³⁶Për l'intrada dla tenda, faje n'àutr vel torzù 'd porpra viola e rossa. ëd porpra scarlata e damasch, travaj ëd brodeus. ³⁷Për èl Vel a l'é da fesse sinch colon-e 'd gasìa ch'a saran ëdcò patinà d'òr. So rampin a saran d'òr e sinch sòcoj d'aram a saran fondù.

27

L'autar dj'olocàust

¹Fà l'autar an bòsch ëd gasìa, quadrà, longh e largh doi méter e mes e àut un e mes¹⁸². ²Da minca un, dij sò quatr canton, faje seurte coma 'n còrn, tuti d'un tòch con l'autar. A l'ha da esse tut laminà d'aram. ³Faje 'dcò tuti j'asi: ij vas për cheuje la sënner, le palètte, ij vas për l'aspersion ëd èl sangh, le forciolin-e e ij brasé. Tut sòn it lo faras d'aram. ⁴Fà 'dcò për l'autar na grija d'aram, travajà tanme na rèj, con d'anèj, ëdcò d'aram, a soe quatr estremità. ⁵It la butras sota la curnis dl'autar, an bass; la rèj a rivrà a metà dl'autèssa dl'autar. ⁶Për l'autar, faje 'dcò dè stanghe: bare 'd bòsch ëd gasìa arvestiè d'aram. ⁷e, cand che l'autar a sarà da trasportesse, faje passé dintra j'anej da le doi bande. ⁸L'autar, falo 'd plance, veuid d'andrinta. A l'avrà da esse fàit conform al model ch'i l'hai fate vèdde an sla montagna.

181 O "èl sant dij sant"; cfr. Art 7:44; Ebréo 8:5.

182 O "sinch cubit ëd longhèssa e sinch ëd largheur, tre d'autèssa.

L'andron

⁹Al Tabèrnàcol it l'has da fé, peui, na ciusa¹⁸³. An sël fianch ëd mesdì, vers sud, la ciusa a l'avrà 'd vel an damasch torzù, për la longhëssa 'd cinquanta méter ëd ël midem fianch, ¹⁰con vint colòne fissà minca un-a dzora 'n sòcol ëdcò 'd bronz. Ij rampin ëd le colòne e soe bare traverse a l'han da esse d'argent. ¹¹Dla midema manera, an sël fianch ch'a l'é voltà vers tramontan-a: ëd vel dl'istessa longhëssa, con vint colòn-e corispondente e sò vint sòcoj ëd bronz, ij rampin ëd le colòne e le bare traverse d'argent. ¹²Vers ponent, la ciusa a sarà slargà da vintesinch méter ëd tendagi, con relative des colòne e sò des sòcoj. ¹³Largheur dla ciusa an sël fianch oriental ëd levant a sarà 'd vintesinch méter; ¹⁴Ij vel da 'n fianch dl'intrada a l'han da esse longh set méter e mes, con tre colòne e ij sò tre sòcoj. ¹⁵A lè scond fianch a l'ha da essie 'n vel longh set méter e mes, con ij sò tre sòcoj. ¹⁶A la pòrta dla ciusa a l'ha da essie na tenda 'd des méter, travaj da brodeur, ëd porpra viòla, porpra rossa, scarlata e damasch antorzù, con relative quat colòn-e e quat sòcoj. ¹⁷Minca na colòna d'antorn dla ciusa a sarà furnìa 'd bare trasversaj d'argent e sò sòcol ëd bronz. ¹⁸Longhëssa dla ciusa a sarà 'd cinquanta méter për vintesinch ëd larghëssa, e l'autëssa dij vel ëd damasch torzù a sarà 'd doi méter e mes. Ij sòcoj dle colòne a saran ëd bronz. ¹⁹Tùit ij furniment ëd ël Tabèrnàcol për tùit ij sò servissi e tùit ij pichet ëd la ciusa a saran ëd bronz.

L'euli për ël Grand Candelé

²⁰Comanda a j'Israelita ch'a fornisso d'euli pur d'oliva sgnacà për ël Grand Candelé, për tni sèmpèr anvisca la lampia ²¹ch'a-i é ant la Tenda dla Radunansa dè 'dnans ëd la tenda ch'as treuva a front dl'érca ch'a conten lè Strument dl'Aleansa. Aron e ij sò dissident a pronteran ël candelé, përchè 'a peuda brusé da la sèira a la matin a la presensa 'd Nosgnor. A l'é na lege përpetua për j'Israelita da generassion a generassion.

28

Vestimente dij sacerdot

¹Da 'n tra j'Israelita, fà vnì press a ti tò frel Aron e ij sò fieuj Nadab, Abiu, Eleasar e Itamar, për feje dventé ij mè sacerdot.

²Fà confessioné për tò frel Aron ëd vestimente sacrà përchè ch'as presento con glòria e majestà.

³Parl-ne a tute le pèrson-e le pì vajante che mi i l'hai fornì 'd finëssa¹⁸⁴ e bon gust përchè ch'a confession-o le vestimente ch'a porterà Aron cand ch'a sarà consacrà për esse 'l mè sacerdot. ⁴Le vestimenta a saran: na petorin-a¹⁸⁵, n'éfod¹⁸⁶, na mantlin-a, na tònica¹⁸⁷ damascà, un turbant¹⁸⁸ e na s-cirpa. Ch'a faso, donca, coste vestimente sacrà përchè as jë buto adòss tò frel Aron e ij sò fieuj cand ch'a fan la funsion com ij mè sacerdot. ⁵Për feje, j'arté a l'avran da dovré d'òr, ëd porpra viòla e rossa, dè scarlata e damasch.

183 O "na cort".

184 O "spirit ëd saviëssa".

185 O "taschètta sacrà |שׁוֹן [hoshen].

186 Cost tèrmin a l'é da conservesse an ebraich përchè gnun a sà 'd sicur lòn ch'a fussa, a peul desse na camisòla.

187 יָצִיטָה (tashbets).

188 מִצְנֵפֶת (mitsnepheth).

L'éfod

⁶L'éfod a l'han da felo con òr, porpra viòla, porpra rossa, scarlata e damasch antorzù, soasì con art.

⁷A l'ha da avèj doi spalin-e tacà da le doe part pèr fissèjlo adòss. ⁸La s-cirpa decorativa a sarà fàita dj'istess materiaj: lin tessù 'd manera fin-a, brodà con d'òr e con fil color bleu, porpra e scarlata.

⁹Pija doi pere d'ónis e faje gravé dzora ij nòm dle tribù d'Israel, ¹⁰ses nòm an sla prima pera e j'àutri ses nòm an sla sconda, pèr órdin ëd nassensa dij fieuj ëd Giacòb. ¹¹Ij nòm a l'han da esse gravà dl'istessa manera che j'oréfiss a gravo le pere pressiose. Apress, fà ancassié le doi pere con ëd montadure d'òr. ¹²It l'has da buté le doi pere an sle spalin-e dl'éfod coma 'n memorial ëd le dódes tribù d'Israel. Parèj, cora che Aron as presenterà dè 'dnans a Nosgnor, chiel a porterà an sle spale ij nòm ëd le tribù pèrchè Nosgnor a ten-a present sò pòpol. ¹³Le doi montadure a saran d'òr. ¹⁴Peui antèrsa doi chen-e d'òr pur an fòrma 'd cordon e tach-je a la filagran-a dle montadure an sle spalin-e dl'éfod.

La Petorin-a dël Giudissi

¹⁵Fà confessioné la “Petorin-a dël Giudissi”¹⁸⁹, travajà 'd manera soasìa, l'istess che l'efod, l'é a di con d'òr, porpra viòla, porpra rossa, scarlata e damasch artorzù. ¹⁶La petorin-a a l'ha da avèj na forma quadrà 'd na branca 'd longhëssa pèr n'àutra 'd largheur¹⁹⁰. ¹⁷A l'avrà da esse decorà con quatr file 'd pere pressiose: an la prima fila na cornalin-a, un topass e në smerald; ¹⁸an sla sconda: na turchin-a, un safir e un beril. ¹⁹an sla tersa: un giassint, n'ägata e n'ametista. ²⁰an sla quarta: un crisolit, n'óniss e un diaspr. Cata pera a l'ha da esse ancassià ant na montadura d'òr. ²¹An total a saran dódes pere coma ch'a son dódes le tribù d'Israel. Minca na pera a porterà 'l nòm d'un-a dle dódes tribù, gravà coma ch'ij bisotié a fan con ij cacet. ²²Fà pèr la petorin-a dle filagran-e d'òr pur tressà an forma 'd cordon. ²³Fà 'dcò doi anej d'òr e butje a le doi stremità dè dzora dla petorin-a. ²⁴Passa ij doi cordon d'òr pèr ij doi anej. ²⁵Fissa ij cap dij doi cordon a le montadure an slè dnans ëd le spaline dl'éfod. ²⁶Fà ancora doi anej d'òr e butje a le doi stremità dla part interna dla petorin-a, cola ch'a toca l'éfod. ²⁷Fane doi ëd pì e fiss-je a le doe spalin-e dl'éfod, sota an sël dnans, tocand soa giontura, dzora dla s-cirpa dl'éfod. ²⁸Ch'a gropo j'anej dla petorin-a a j'anej dl'éfod con un cordon ëd porpra viòla, ëd manera che la petorin-a a peuda sté dzora dla s-cirpa dl'éfod e a peuda nen dèstachess-je.

²⁹A l'é parèj che cand Aron a intrerà ant ël Santuari, a porterà an sël pét ij nòm dle tribù d'Israel grava an sla Petorin-a dël Giudissi, pèrchè Nosgnor a ten-a sèmper present sò pòpol. ³⁰Drinta a la Petorin-a dël Giudissi butje j'Urim e Tumin pèrchè Aron a-j pòrta sèmper an sël pét cand ch'as presenta dè 'dnans ëd Nosgnor. A l'é parèj che chiel a porterà sèmper dè 'dnans a Nosgnor le decision¹⁹¹ dj'Israelita¹⁹².

189 מִשְׁפָּט מִשְׁפָּט, khoshen mishpat, o “petorin-a pèr pijé 'd decision”.

190 O “vintesinch centim”.

191 O “ël giudissi” מִשְׁפָּט (mishpat).

192 Cfr. Numer 27:21; Esdra 2:63; Neemia 7:65.

La mantlin-a

³¹La mantlin-a ch'a l'ha da sté dzora dl'éfod fala tuta 'd violet. ³²Al mes a l'avrà na dovertura pèr feje passé la testa, con l'orlo tut an broa e tèssù tanme l'arfial ëd na corassa, pèrchè a vada nen a scianchesse. ³³Tut dantorn a l'orlura 'd sota dël mantel a saran fàit ëd pom granà 'd porpra rossa, viòla e dè scarlata; ³⁴a-i saran ëd sonaje d'òr an tra un pom granà e l'àutr a l'orlura dël mantel. ³⁵Aron as lo butrà adòss cand ch'a l'abia da ufissié. Parèj, cand ch'a intrerà ant ël Santuari a la presensa 'd Nosgnor e cand ch'a na seurt, as sentirà 'l son dle sonaje, pèrchè chiel a meuirà pa.

Marca dla consacrassion

³⁶Fà na làmina d'òr pur e gravje, coma ch'a fan j'oréffiss con ij cacèt, coste paròle: "Sacrà a Nosgnor". ³⁷Fiss-la con un cordon ëd porpra viòla al dè 'dnans dël turban¹⁹³. ³⁸A starà an sla front ëd Aron, e parèj Nosgnor a tnerà nen cont ëd le colpe ch'a na podran ancore j'Israelita cand ch'a smon-o soe oferte sacre 'd lor. Aron a porterà semper cola làmina dzora dla front, pèrchè Nosgnor a l'abia sèmper piasì ëd cole oferte.

³⁹La tònica a sarà 'd lin brodà e'l turban e la s-cirpa a saran ëd damasch archincà.

D'àutre vestimente

⁴⁰Pèr ij fieuj d'Aron, fà confessioné 'dcò 'd tùniche, 'd sinture e 'd barètte[11], pèrchè ch'as presento con glòria e majestà. ⁴¹Con tut sòn a saran vestì tò frel Aron e ij sò fieuj. Onzje peuj con d'euli, daje l'anvestiura e che parèj a sio considerà 'd gent a part, sacrà, pèr podej ufissié coma ij mè sacerdot. ⁴²Faje 'dcò 'd braje 'd lin da portesse sota, pèr quate soa nudità 'd lor; a l'avran da quateje dai ren a le cheusse. ⁴³Aron e ij sò fieuj a l'avran da abijesse parèj cand ch'a l'abio da intré ant la Tenda dl'Adunansa e cand ch'as avzineran a l'autar pèr ufissié ant ël Santuari. A l'é parèj che lor a ancoreran an gnun-e colpe e a meureran pa.

29

Consacrassion dij sacerdot

¹Costa-sì a l'é la sirimònia ch'it l'has da fé pèr consacré Aron e ij sò fieuj pèr ch' a sio ij mè sacerdot: Pija un tòr giovo e doi moton ch'a l'abio gnun difèt. ²Peui, con fior ëd farin-a 'd gran fà dij pan sens' alvà ampapèttà con d'euli e 'd fogasse sens' alvà onzùe d'euli. ³Ij pan butje ant na cavagna e pòrtla al Santuari con ël vailèt e ij doi moton.

⁴Apress, fà acosté Aron e ij sò fieuj a l'intrada dla Tenda dël Rëscontr e ambelelà lavje con d'eva. ⁵Peui, vestiss Aron con le vestimenta sacerdotaj - la tònica, la mantlin-a, l'éfod e la petorin-a, e gropje a la vita la sintura dl'éfod. ⁶Butje an testa 'l turbant e fissje dnans la làmina sacra. ⁷Fàit lòn, pija l'euli dl'onsion santa e vèrsjlo an sla testa pèr consacrelo.

קדש ליהוה 193.

⁸Apress, fà acosté ij sò fieuj, vestje con soe tùniche, ⁹le senture e ij turbant. Antlora ‘l drit al sacerdòssi a sarà ‘l sò ‘d lor pèr sèmpèr¹⁹⁴. A l’è parèj ch’it l’has da consacrè Aron e ij sò fieuj.

¹⁰Fà porté ‘l tòr giovo a l’intrada dël Tabèrnàcol. Aron e ij sò fieuj a l’avran da buté soe man ëd lor ansima dla testa dël vailèt. ¹¹Peui dèsgosa ‘l tòr a la presensa ‘d Nosgnor a l’intrada dël Tabernacol. ¹²Pija sò sangh e onz-ne con ël dil ij canton dl’autar; vèrsa ‘l sangh ch’a resta ai pé dl’autar. ¹³Pija ‘dcò ‘l grass ch’a quata ‘l vènter ëd la bestia, la rèit ch’a l’è dzora ‘l fidich e ij doi rognon con sò grass, e faje brusé tut lòn an sl’autar. ¹⁴Ma la carn, la pel e j’escreSSION dël vailèt, brusje da fòra dël campament. Lolì a l’è ‘n sacrifici d’espiaSSION pèr ël peccà.

¹⁵Apress, pija un dij moton, e che Aron e ij sò fieuj a buto soe man ëd lor ansima dla testa dël moton. ¹⁶Peui dèsgosa ‘l moton e sbrincc-ne ‘l sangh contra ij quatr fianch dl’autar. ¹⁷Squarta la bestia, lavne le buole e le piòte e butje dacant la testa e j’àutri tòch dël còrp. ¹⁸Peui brusa la bestia antrega an sl’autar. Costa-sì a l’è n’oferta ‘d bon odor¹⁹⁵ fàita a Nosgnor; a l’è n’olocàust pèr Nosgnor.

¹⁹Pija dapress l’àutr moton, e che Aron e ij sò fieuj a buto soe man ëd lor ansima dla testa dël moton. ²⁰Peui dèsgosa la bestia, pijne ‘l sangh e onz-ne ‘l lov dl’orija drita d’Aron e ij lov dij sò fieuj. Butlo ‘dcò dzora ‘l pòless ‘d soe man ëd drita e dzora ‘l dilon dij sò pé ‘d drita. Sbrincia ‘l rest dël sangh contra ij quatr fianch dl’autar. ²¹Pija ‘dcò ‘d sangh da l’autar e d’euli da consacrassion, e sbrincc-ne Aron e ij sò fieuj a an soe vestimenta ‘d lor. Parèj, chiel e ij sò fieuj, con soe vestimenta ‘d lor a resteran consacrà.

²²Pija ancora le part grasse ‘d col moton: la coa, ël grass ch’a quata ‘l vènter, la rèit ch’a l’è dzora ‘l fidich, ij doi rognon e ‘l grass ch’a-i stà dantorn, ansema a la cheussa ‘d drita. cost-sì a l’è ‘l moton dl’investiura sacerdotal. ²³Da la cavagna ‘d pan sens’ alvà ch’a-i é dè 'dnans a Nosgnor, pijne ‘n pan riond, na fogassa ampapèttà con d’euli e na galètta onzua d’euli. ²⁴Buta tut sossì ant le man d’Aron e dij sò fieuj pèr fé l’elevassion dè 'dnans a Nosgnor. ²⁵Apress, pija torna tut lolì da soe man ëd lor e it lo bruseras an sl’autar ansema ‘l rest dl’olocàust, oferta ‘d bon odor fàita a Nosgnor. ²⁶Apress, pija ‘l pét dël moton dl’investiura d’Aron e present-lo dè 'dnans a Nosgnor. Cola-lì a sarà toa porsion.

²⁷Parèj it consacreras ël pét presentà a Nosgnor e la cheussa dl’oferta ch’a l’è arservà pèr chiel.

²⁸Cola-lì a sarà, pèr na lej pèrpetua, la porsion d’Aron e ‘d sò dissendent, pèrchè ch’a l’è n’oferta dj’Israelita ch’a ven dai sò sacrifici ‘d comunion: cola-lì a l’è la part arzervà a Nosgnor.

²⁹Le vestimenta sacrà d’Aron a l’avran da esse dàite an ardità ai sò dissendent, e as jè butran acòl pèr arsèive l’onsion e l’investiura sacerdonal. ³⁰Ij dissendent ch’a-j sucederan ant ël sacerdòssi a l’avran da porté coste vestimente pèr set dì, quand ch’a l’avran da intré ant ël Santuari pèr ufissieje.

Èl past sacrificial

³¹Apress, pija ‘l moton dl’investiura sacerdotal e fà cheuse soa carn ant un leugh sacrà. ³²Aron e ij sò fieuj a na mangeran con ël pan ëd la cavagna a l’intrada dël Tabernacol. ³³Mach lor a podran mangé la carn e ‘l pan ch’a l’è stàit dovrà pèr soa purificassion ëd lor ant la sirimònia dl’ordinassion. Gnun d’àutri a podrà mangene, pèrchè a son ëd ròbe sacrà. ³⁴Se l’indoman as treuva ancora dla carn e dël

194 O “Costa-sì a l’è na lej pèrpetua”.

195 Cfr. Efesian 5:2; Filipèis 4:18.

pan ëd la sirimònia dl'investiura, venta bruselo; che gnun a na mangia, pèrché ch'a l'é 'd ròba sacrà.
³⁵Fà tut lolì con Arondèl Rëskon e ij sò fieuj, precis com it l'hai comandatlo. La sirimònia dl'investiura a durerà set dì.

Consacrassion dl'autar dl'olocàust

³⁶It l'has da sacrifiché minca dì un tòr giovo durant set dì tanme espiassion dël peccà. Fane n'oferta d'espiassion dzora l'autar, e onz l'autar pèr consacrelo. ³⁷Purifica l'autar, e onz-lo pèr consacrelo minca dì pèr set dì. Apres ëd lòn, l'autar a sarà sacrà 'd manera assoluta. Tut lòn ch'a toca l'autar a resterà consacrà.

L'olocàust pèrpetuo

³⁸Costa a l'é l'oferta che 'd manera pèrpetua it ësmonras minca di dzora l'autar: doi babèro d'un ann. ³⁹Un dij babèro a l'han da esse smonù a la matin, l'àutr a la sèira. ⁴⁰Con ël prim babèro smon-a tre chilo 'd fior ëd farin-a ampapèttà con un lìter d'euli vèrgin; an pì, vèrsa coma na libassion¹⁹⁶ un lìter ëd vin. ⁴¹A la sèira it faras l'istess con l'àutr babèro; it lo compagneras con l'istessa oferta e l'istessa libassion che cola dla matin. A sarà n'oferta 'd bon odor a Nosgnor.

⁴²A saran costi-sì j'olocàust ch'i l'ave da smon-e 'd manera pèrpetua da generassion a generassion dè 'dnans a Nosgnor, a l'intrada dël Tabèrnàcol; a sarà là ch'it rëscontrerai e ch'i parlerai con ti. ⁴³A sarà là ch'im rëscontrerai con ël pòpol d'Israel, ant ël leugh ch'a resterà consacrà pèr mia presensa gloriosa. ⁴⁴Vera, mi i consacrerai 'l Tabernacol e l'autar, e i consacrerai Aron e ij sò fieuj pèr esse a mè servissi coma 'd sacerdot. ⁴⁵I pijerai residensa an mes a j'Israelita e i sarai sò Dé 'd lor. ⁴⁶Antlora a savran che mi i son ël Signor, sò Dé 'd lor, ch'a l'ha faje seurte dal pas d'Egit pèr vive an mes ëd lor. Mi i son ël Signor, sò Dé 'd lor.

30

L'autar dl'ancens

¹L'autar pèr smon-e l'ancens falo 'd bòsch ëd gasìa. ²A l'ha da esse quadrà: largh e longh doi branche e con n'autèssa 'd quatr branche. Ij còrn dij quatr canton dè dzora a l'avran da esse dl'istess tòch ëd bòsch dl'autar medésim. ³Quata 'd làmine d'òr pur tant la part dè dzora che ij quatr panej dij fianch e ij còrn. Butje pèr ornament na garlanda d'òr tut dantorn. ⁴Èd sota dla garlanda, an sij fianch ëd drita e 'd mancin-a, tachje doi anej d'òr pèr part: a serviran pèr anfileje le stanghe 'd bòsch pèr ël trasport dl'autar. ⁵Cole stanghe faje 'dcò 'd bòsch ëd gasìa e quatje 'd làmine d'òr. ⁶Apres, piassa l'autar dè 'dnans al ridò ch'a-i é a front dl'Ércà¹⁹⁷ ch'a conten lè Strument dl'Aleansa, andova mi im rëscontrerai con ti.

⁷Minca na matin, cand che Aron as pija soen dle lampie, chiel a l'avrà da brusé d'ancens an sl'autar. ⁸E minca na sèira, cand ch'a anvisca ij ciàir dle lampie, a l'avrà da brusé torna d'ancens. Cost ancens a l'ha da esse smonù an pèrpetuo dè 'dnans a Nosgnor da generassion a generassion. ⁹An ës

196 O "oferta liquida".

197 O "a front dël cover-cc dl'Ércà - ël leugh dël pèrdon".

autar smonje pa d'ancens ch'a sia nen sant¹⁹⁸, nì d'olocàust, nì oferte 'd farin-a, nì 'd libassion ëd vin.

¹⁰Na vira l'ann, Aron a farà la sirimonia dl'espiassion an onzend ij còrn dl'autar con ël sangh ëd la vitima smonù a për don dij peccà dël pòpol. Falo parèj minca n'ann ëd generassion a generassion. L'autar, consacrà a Nosgnor, a l'ha da consideresse na còsa dla massima santità.

La taja an favor dël Santuari

¹¹Peu Nosgnor a l'ha parlà a Mosè e a l'ha dije: ¹²“Cand ch'it fase 'l censiment dël pòpol d'Israel, minca n'òm ch'a l'é contà a l'ha da paghé a Nosgnor un riscat për soa vita¹⁹⁹. Parèj ël pòpol a sarà nen colpì da na cheich piaga cand ch'as farà 'l censiment. ¹³Minca na pèrson-a ch'a sia contà a l'avrà da paghé mes sechel d'argent²⁰⁰, l'é a dî, la metà dl'unità 'd pèis ufissial dël templ e ch'a corispond a vint ghere. ¹⁴Tùit ij censi, da vin agn an sù, a pagheran ësta taja. ¹⁵Tant ël rich coma 'l pòver a pagheran, donca, për soa vita 'd lor, mes sechel²⁰¹, nì pì nì men-o, coma na taja 'd Nosgnor. ¹⁶Ij dné che j'Israelita at dan për sò riscat ëd lor, a son da destinesse al servissi dla Tenda dël Rëscontr. Parèj Nosgnor a tnerà sèmper present che j'Israelita a l'han pagà 'l riscat për soe vite 'd lor.

Ël lavàbos ëd bronz

¹⁷Nosgnor a l'ha parlà a Mosè e a l'ha dije: ¹⁸“Për j'ablussion fà 'n lavàbos ëd bronz con sò sòco 'dcò 'd bronz²⁰². Butlo an tra la Tenda dël Rëscontr e l'autar, e ampinislo d'eva. ¹⁹Aron e ij sò fieuj a l'avran da dovrelò për netiesse le man e ij pé. ²⁰As netieran anans d'intré ant la Tenda dël Rëscontr përchè ch'a meuro nen. A l'avran da netiesse 'dcò anans d'avzinesse a l'autar për ufissieje, l'é a dî, anans ëd smon-e n'oferta fàita con ël feu da fé fumé dè 'dnans a Nosgnor. ²¹As netieran le man e ij pé, e parèj a meureran nen. Costa-sì a l'é na lej perpètua për Aron e për soa dissendenza, da generassion a generassion.

L'euli dl'unsion santa

²²Nosgnor a l'ha parlà n'òtra vira a Mosè. A l'ha dije: ²³“Procurte dle mej spessie aromàtiche: sinch chilo 'd mira líquida; la metà, l'é a dî, doi chilo e mes, ëd cànava, doi chilo e mes ëd cassia aromàtica, ²⁴e sinch chilo 'd cassia, conform a j'unità 'd pèis ufissial dël santuari. Procurte 'dcò tre lìter e mes d'euli d'uliva. ²⁵Con tut sossì pronta, coma ch'a fà 'n pèrfumeur, l'euli për l'unsion santa. ²⁶Onz-ne la Tenda dël Rëscontr, l'Érca ch'a conten lè Strument dl'Aleansa, ²⁷la taula con tùit ij sò asi, l'autar dl'ancens, ël Grand Candelé con tùit ij sò asi, ²⁸l'autar dj'olocàust con tùit ij sò asi e 'l lavàbos con sò sòco. ²⁹Apress d'avèj consacraje, a saran da consideresse santùssim; tut lòn ch'a-j

198 O “profan”.

199 A l'era 'n testatich, na taja pùblica che minca na pèrson-a (pro capite, “minca na testa”) ch'a fasia part dël pòpol d'Israel a l'avìa da paghé për seguité a fé part ëd la comunità dij riscatà e parèj “evité la mòrt”. A l'era na “contribussion a sò riscat” ch'a l'era l'istessa për tuti, senza considerassion dla réndita ch'a l'avìa, rich o pòver l'istess. Ij dné cojì a sustniò 'l santuari tanme memòria për ij riscatà.

200 Surtìa 28:25-26; Maté 17:24.

201 O “un pess ëd sinch gram d'argent”.

202 Cfr. Surtìa 38:8.

toca a resterà consacrà. ³⁰Àplica l'unsion ëdcò a Aron e ai sò fieuj, e consacrje për ch'a sio ij mè sacerdot.

³¹Dije peui a j'Israelita: “Sto-sì a l'é l'euli dl'unsion santa. Da generassion a generassion a sarà riservà a mè servissi. ³²It l'aplicaras al còrp ëd gnun, nì it na pronteras d'àutr ëd l'istessa composission. A l'é sant, e it l'has da considerelo na còsa sacrà. ³³Se cheidun a pronta n'euli parìja e a lo àplica al còrp d'un òm ch'a sia nen consacrà²⁰³, col-lì a sarà bandì da mè pòpol.

L'ancens

³⁴Nosgnor a l'ha ancora dije a Mosè: “Procurte coste spessie aromàtiche: dë stisse ‘d pèrzin-a, ëd cuchija odorosa, ëd gàlban²⁰⁴ aromàtich e d'ancens pur, an part uguaj. ³⁵Con tut sòn, pronta, coma ch'a fà ‘l pèrfumeur, n'ancens aromàtich, pur e sacrà, ch'a sia salà. ³⁶Con na part, fórma ‘d póer fin-a, e it la bruseras dë 'dnans l'Érca, drinta dla Tenda dël Rëscònt, anté che mi i vnirai a trovete. Cost ancens it l'has da considerelo na còsa sacrà. ³⁷It pronteras nen d'àutr con costa composission medésima. It l'has da considerelo n'ancens consacrà a Nosgnor. ³⁸Se cheidun a pronta n'ancens parèj për dovrelò tanme ‘n pèrfum për chiel istess, col-lì a sarà bandì dal pòpol²⁰⁵.

31

J'arté dl'euvra dël Santuari

¹Nosgnor a l'ha parlà ancora a Mosè. A l'ha dije: ²“Varda, i l'hai sernù a tìtol pèrsonal Bessalel, fieul d'Uri e novod d'Ur, ëd la tribù ‘d Giuda. ³I l'hai ampinilo dlë spirit ëd Dé²⁰⁶ përchè ch'a l'abia ‘d talent, inteligensa e conossensa, e ch'as n'antenda an tute sòrt ëd travaj: ⁴creassion artistica; sislé l'òr, l'argent e ‘l bronz; ⁵tajé ‘d pere da monté an òr; antajé ‘l bòsch e ‘d fé qualsëssia àutr travaj.

⁶I l'hai daje për agiutant Oliab, fieul d'Achisamach, ëd la tribù ‘d Dan, e i l'hai dotalo ‘d bon-e man për fé tuti j'àutri mësté artesan, përchè a buta an esecussion tut lòn ch'i l'hai comandate: ⁷la Tenda dël Rëscònt²⁰⁷, l'Érca dl'Aleansa, ël Cover-cc dël pèrdon ch'a-i èstà dzora, tuti j'asi dla tenda, ⁸la tàula con tuit ij sò asi, l'autar dl'ancens, ⁹l'autar dj'olocàust con tuit ij sò asi, ël lavàbos con sò sòco, ¹⁰le decorassion religiose, le vestimente sacrà dël sacerdot Aron e dij sò fieuj për l'esercissi dël sacerdot, ¹¹l'euli dl'unsion santa e l'ancens aromàtich për ël santuari. J'arté a l'han da fé tut conform a tut lòn ch'it l'hai comandate.

Èl Saba e j'àutri dì d'arpòs

¹²Nosgnor a l'ha ancora dije a Mosè: ¹³“A j'Israelita dije ch'a sio diligent ant l'osservansa dij mè dì d'arpòs, përchè da na generassion a l'àutra, coj dì-lì a saran na marca dl'Aleansa antra mi e vojàutri. A son dàit a vojàutri parèj ch'i arconòsse che mi i son ël Signor, col ch'av rend sant. ¹⁴Èl Saba a sarà

203 O “d'un foresté”.

204 O “pèrzin-a ‘d goma” (galbănu).

205 30-22-38 cfr. Surtia 37:29.

206 L'espression “ampinì dlë spirit ëd Dé” a veul dì che a na pèrson-a a l'é dàita n'abilità stravisiva, dzurnatural. për fé lòn che Nosgnor a veul ch'a sia fàit. As dis parèj soens për quaidun ch'a l'ha capacità o potensa strasordinaria.

L'immagine ‘d “ampinì” ëd sòlit a veul dì “esse sota a ‘l contròl dlë Spirit”, parèj che lë Spirit ëd Nosgnor a sia la fòrsa dominante an soa vita.

207 o “Tabèrnàcol”.

sacrà pèr vojàutri, i l'eve da osservelo. Coj ch'a lo profano a saran condanà a mòrt: tuti coj ch'a travajeran an col dì-lì a saran bandì dal pòpol. ¹⁵A-i é ses dì pèr travajé, ma 'l dì ch'a fà set a l'é 'l Saba, consacrà a mi, èl Signor. Chi ch'a travaja 'd Saba a sarà condanà a mòrt. ¹⁶J'Israelita, donca, a osserveran èl Saba e a na faran un dì d'arpòs da na generassion a l'àutra. Sto-sì a l'é n'òblig ch'a l'ha da fé con l'Aleansa e ch'a resta pèr sèmpèr²⁰⁸. ¹⁷A sarà na marca pèrpètua an tra mi e j'Israelita, dagià che an ses dì, mi, èl Signor, i l'hai fàit èl cél e la tèra, e 'l dì ch'a fà set i son arposame e i l'hai tirà 'n sospir èd soliev²⁰⁹.

¹⁸Cand che Nosgnor a l'ha finì 'd parlé con Mosè an sla montagna dël Sinai, a l'ha daje le doe tàule dl'Aleansa, le tàule 'd pera, scrite da soa man medésima²¹⁰.

32

Èl vailèt d'òr

¹Cand che 'l pòpol a l'ha vèddù che Mosè a tardava a ven-e giù da la montagna, a son assamblasse tut d'antorn a Aron e a l'han dije: "Date da fé! Fane 'd dio ch'a vado dè 'dnans a noi²¹¹, dàit che Mosè, l'òm ch'a l'ha fane seurte dal pais d'Egit, i savoma pì nen lòn ch'a sia rivaje".

²Anlora Aron a l'ha dije: "Brisé ij pendant d'òr ch'a son a j'orije 'd vòstre fomne, èd vòstri fieuj e 'd vòstre fiye, e portemje". ³Anlora tut èl pòpol a l'ha brisà ij pendant d'òr ch'a j'ero an soe orije 'd lor e a l'ha portaje a Aron. ⁴Chiel a l'ha ciapà l'òr ch'a l'avìo portaje²¹² e, avend-lo fàit fonde tut ansema, con un bulin a l'ha daje la fòrma d'un vailèt²¹³. Anlora a l'han dit: "Israel! Sti-sì²¹⁴ a son ij tò dio, coj ch'a l'han fate seurte da l'Egit²¹⁵".

⁵Cand che Aron a l'ha vèddù lolì, a l'ha butà 'n pé n'autar ch'as na stéissa dè 'dnans e a l'ha crijà²¹⁶: "Doman a-i sarà na festa a l'onor èd Nosgnor!". ⁶Anlora a l'indoman a son levasse bonora e a l'han smonù 'd sacrifici complet²¹⁷ e d'assion èd grassie. E 'l pòpol a l'é setasse pèr mangé e bèive, peui a son levasse pèr amussesse²¹⁸²¹⁹.

⁷Anlora Nosgnor a l'ha dit a Mosè: "Va 'n pressa, cala giù, pèrchè tò pòpol, col che ti 't l'has fàit seurte dal pais d'Egit, a l'é corompusse. ⁸A son prest dèstornasse da la stra ch'i l'avìa comandaje 'd seguité - a son fasse 'n vailèt fondù, a son butasse an ginojon dè 'dnans a cola mistà e a l'han dit: "Sti-sì, òh Israel, a son ij tò dio, coj ch'a l'han fate seurte da l'Egit".

208 Cfr. Surtìa 20:8-11; 23:12; 34:21; 35:2; Levìtich 23:3; Deuteronòmi 5:12-14.

209 Cfr. Surtìa 20:11.

210 O "dal dil èd Nosgnor"

211 Cfr. At. 7:40.

212 O "Da soe man".

213 Sossì a veul nen di ch'a fussa un bocin d'òr sòlid, ma ch'a l'era quatà 'd làmine d'or gravà.

214 Èl plural a l'é n'indicassion che con cola mistà as attendia pì che un sol Dé, lòn ch'a l'era na ciàira trasgression dij prim comandament.

215 Cfr. At 7:41.

216 O "a l'ha fàit na crija".

217 O "olocàust".

218 O "gieughe".

219 Cfr. 1 Corint 10:7.

⁹Anlora 'l Signor a l'ha dit a Mosè: "I l'hai vëddù cost pòpol: varda che testa dura²²⁰ ch'a l'han!

¹⁰Lassa ora ch'a-j buta a pòst mi, parèj ch'i daga sfògh a mia flin-a contra 'd lor e ch'i-j dëstrua, e da ti i farai seurte na granda nassion.

¹¹Mosè, nopà, a l'ha suplicà Nosgnor, sò Dé, e a l'ha dije: "Signor, pèrché voreries-to dé sfògh a toa flin-a contra tò pòpol, col ch'it l'has fàit seurte dal pais d'Egit con potensa granda e con man fòrta?

¹²Pèrché dovrìo-ne j'Egissian dè peui: 'A l'era nen pèr èl bin ch'a l'ha faje seurte an sle montagne anté ch'a l'ha massaje e a l'ha faje spari²²¹ da la facia dla tèra!' It suplico: dà nen dè sfògh a toa flin-a! Pensa n'otra vira²²² s'a conven provoiché a tò pòpol sto maleur!". ¹³Fà memòria d'Abraam, Isach, e Israel, ij tò serv. Ti 't l'has giurà an sèl tò nòm e 't l'has dije: 'I moltiplichèrai toa dissendenza²²³ ch'a sarà parèj dle stèile dèl cel, e tuta sta tèra, dont i l'hai parlane, i la darai ai tò dissident, e lor a l'avran an ardità pèr sèmper²²⁴'. ¹⁴Anlora Nosgnor a l'ha lassà perde e a l'ha pì nen fàit èl mal ch'a l'avìa dèt ch'a l'avrà fàit a sò pòpol²²⁵.

¹⁵Mosè a l'é virasse e a l'é calà da la montagna con le doi tàule dla testimoniansa an man. Le tàule a l'ero scrivùe da le doe part, scrivue dsà e dlà. ¹⁶Le tàule a l'ero l'euvra 'd Nosgnor e la scrittura a l'era la scrittura 'd Nosgnor, gravà an su cole tàule.

¹⁷Cand che Giosué a l'ha sentù la vos dèl pòpol ch'a fasia 'n grand rabel, a l'ha dit a Mosè: "A-i é 'n brut ciadel ch'a ven dal campament, coma s'a-i fussa na guèra!". ¹⁸E Mosè a l'ha dit: "Col-là a l'é nen èl son ch'a fan coj ch'a crijo pèr na vitòria, ni 'l son ch'a fan coj ch'a crijo pèrché a son stàit batù, ma i sento 'l son èd gent ch'a canta d'antifone".

¹⁹Cand ch'a l'é vzinasse al campament e a l'ha vëddù èl vailèt e le danse, Mosè a l'é anfuriasse e le tàule ch'a l'avìa an man a l'ha frandaje a tèra ai pé dla montagna e parèj a l'ha s-ciapaje. ²⁰A l'ha peuj ciapà 'l vailèt d'òr ch'a l'avìo fàit e a l'ha brusalo ant èl feu fin-a che tut a l'é dventà 'd póer; peuj a l'ha spantià tuta sta póer ant l'eva dèl rì e a l'ha fala bèive²²⁶ a j'israelita.

²¹Mosè a l'ha dit a Aron: "Còsa l'han-ne fate, cost pòpol, da lasseje comètte un csì grand pecà?".

²²Aron a-j rispond: "Ch'as anvisca nen la rabia 'd mè signor! Ti 't conòsses bin èsto pòpol, ti't sas coma ch'a sio portà a fé lòn ch'a l'é nen bon. ²³A l'han dime: 'Date da fé! Fane 'd dio ch'a vado dè 'dnans a noi, dàit che Mosè, l'òm ch'a l'ha fane seurte dal pais d'Egit, i savoma pì nen lòn ch'a sia rivaje'. ²⁴A l'é parèj ch'i l'hai dije: Tùit coj ch'a l'abio d'òr ch'a lo briso. Anlora a l'han damlo, i l'hai campalo ant èl feu e a l'é seurtine sto vailèt".

²⁵Mosè a l'ha vëddù che 'l pòpol a l'era lassasse 'ndé a tute sòrt èd condòta vèrgognosa pèrché Aron a l'avìa lassaje fé, e lòn a l'avìa fàit che ij sò nemis as sbefieisso 'd lor. ²⁶Anlora Mosè a l'é butasse a l'intrada dèl campament e a l'ha dit: "Col ch'a l'é pèr Nosgnor ch'a ven-a anvers èd mi". E ij levità a son radunasse tut d'antòrn a chiel. ²⁷E a l'ha dije: "Parèj a dis Nosgnor, èl Dé d'Israel: 'Che

220 Let. "èd còl dur", visadì 'd gent ch'a l'é nen dispòsta a sporze le orije pèr scuté e ubidì.

221 O "stermineje".

222 Ambelessì èl verb a podria 'dcò esse "pentisse".

223 Cfr. Génesi 26:16-17.

224 Cfr. Génesi 17:8.

225 32:11-14 cfr. Numer 14:13-19.

226 Versé le sènner ant l'eva dèl rì ch'a calava dla montagna e fela bèive dal pòpol a l'é na prefigurassion dla preuva dl'eva amèra che le fomne sospetà d'infedeltà a sò mari a dovio sugetesse ant coj temp là conforma Deuteronomi 9:20. Ambelessì, la reassion dèl pòpol ch'a na bevìa a l'avrà indicà s'a l'era colpèivol o nò.

mincadun ëd vojàutri a buta soa spa a còsta e ch’ a passa e arpassa da pòrta a pòrta dël campament, e che ciaschëdun a massa sò frel, sò amis e sò vzin.

²⁸A l’ é parèj che ij levità a l’ han fàit lòn che Mosè a l’ avia ordinà ‘d fè e ‘nt na sola giornà a son mòrt dël pòpol squasi tre mila òm. ²⁹Mosè a l’ ha dit: “Ancheuj i seve consacrave a Nosgnor, pèrché i seve stàit dispòst fin-a a sacrifiché vòst fieul e vòstr amis. A l’ é parèj che ancheuj chiel a l’ ha dave na benedission.

³⁰A l’ indoman Mosè a l’ ha dit al pòpol: “I l’ eve comëttù un grand pecà, ma adèss i monterà vers Nosgnor e peul d’ esse ch’ i otënrai pèr voi ël pèrdon ëd Nosgnor”²²⁷.

³¹Anlora Mosè a l’ é tornà da Nosgnor e a l’ ha dit: “Aidemì! Cost pòpol a l’ ha comëttù un grand pecà: a son fasse dij diò d’ òr. ³²Tutun, pèrdónje sò pecà, sèdesnò dèscancela mè nòm dal liber ch’ it l’ has scrivù²²⁸”. ³³Nosgnor a l’ ha dit a Mosè: “I dèscancelërai da mè liber col ch’ a l’ ha pecà contra ‘d mi”. ³⁴Va, donca, e men-a ‘l pòpol andoa ch’ i l’ hai dit. Varda, mè àngel a marcèrà dè ‘dnans a ti, ma ant ël di ‘d mè vendeta, i-j castighërai ‘d sò pecà. ³⁵Anlora Nosgnor a l’ ha frapà ‘l pòpol, pèrché a l’ avio fàit ël vailèt che Aron a l’ avia fabricà.

33

¹Nosgnor a l’ ha dije a Mosè: “Va, part da sì, ti e ‘l pòpol ch’ it l’ has fàit seurte dal pais d’ Egit, monta vers ël pais ch’ i l’ hai giurà ‘d dé a Abraam²²⁹, a Isach²³⁰, e a Giacòb²³¹, cand ch’ i l’ hai dit: ‘I lo darai a toa posterità²³²’. ²I mandrai n’ àngel ëdnans a ti e i taparèrai via ij Canaanita, j’ Amorita, j’ Hiita, ij Perizita, j’ Evita e ij Gebusita. ³Monta vers ës pais andoa ch’ a scor ël làit e l’ amel. Nopà, mi i montrai nen con vojàutri²³³ pèrch’ i seve ‘n pòpol da la testa dura²³⁴. S’ i lo fèissa i podrìa ‘d sicur feve fòra²³⁵ tuti pèr la strà”. ⁴Cand che ‘l pòpol a l’ ha sentù ste brute neuve, a l’ é sagrinasse e gnun a l’ ha pì butasse adòss ij sò ornament, ⁵pèrché Nosgnor a l’ avia dit a Mosè: “Dì a j’ Israelita: ‘Vojàutri i seve ‘n pòpol da la testa dura. Se mi i dovèissa monté con voi mach un moment sol, iv podrìa feve fòra. Gaveve donca d’ adòss ij vòstri ornament parèj ch’ i sapia lòn chi l’ hai da fé con vojàutri”. ⁶Anlora j’ Israelita a l’ han gavasse d’ adòss ij sò ornament dacant al Mont Horeb.

La presensa ‘d Nosgnor

⁷Mosè a l’ ha ciapà la tenda e a l’ ha piantala fòra dal campament, a na bon-a dèstansa dal campament, e a l’ ha ciamala “la Tenda dël Rëscontr”²³⁶. Chi ch’ a l’ avèissa vorsù consulté Nosgnor, da adess anans a l’ avrìa dovù andé fòra dal campament ant la tenda dël Rëscontr ⁸E tute vire che Mosè as n’ andava a cola tenda-là, tut ël pòpol as levava ‘n pé e ciaschëdun as butava a l’ intrada ‘d soa tenda a vardé Mosè fin tant che chiel a fussa intrà ant la tenda. ⁹E cand che Mosè a l’ era intrà ‘nt la tenda, la

227 O “e peul esse che mi i farai na propissission pèr vòstr pecà”.

228 Cfr. Salm 69:28; Arvelassion 3:5.

229 Cfr. Génesi 12:7.

230 Cfr. Génesi 26:3.

231 Cfr. Génesi 28:13.

232 O “smens”.

233 O “an mes ëd vojàutri”, o “iv compagnerai nen”.

234 O let. “ëd còl dur”.

235 O “stèrmineve”.

236 O “tabèrnàcol”.

colòna 'd nivola as bassava e as arestava a l'intrada dla tenda, e 'l Signor a parlava con Mosè. ¹⁰Cora che tut ël pòpol a vèdia la colòna 'd nivola ch'a stasia dè 'dnans dl'intrada dla tenda, tuta la gent, ciaschëdun a l'intrada 'd soa tenda, as levava 'n pé e as prostrava pèr adoré l' Signor. ¹¹Nosgnor a parlava con Mosè facia a facia coma cheidun ch'a parla con sò amis. Peuj Mosè a 'rtornava al campament, ma sò giovo servidor, Giosuè, fieul ëd Nun, a chitava nen la tenda.

¹²Mosè a l'ha dit al Signor: "Varda, ti 't l'has dime: 'Fà monté ës pòpol', ma it l'has nen dime chi ch'a vnirà con mi. Ma ti 't l'has dit: 'It conòsso pèr nòm e 't l'has trovà grassia dè 'dnans ai mè euj'. ¹³Ora, s'i l'hai trovà grassia dè 'dnans ai tò euj, fame conòsse toe vie, parèj ch'it conòssa e ch'i peussa seguité a trové grassia dè 'dnans ai tò euj. Varda, costa nassion a l'é tò pòpol". ¹⁴E Nosgnor a l'ha dit: "Mia presensa²³⁷ at compagnerà e i 't darai d'arpòs". ¹⁵E Mosè a l'ha dije: "Se toa presensa a ven nen con nojàutri, fane gnanca parte da sì, ¹⁶pèrchè coma podrìa-ne savèj ch'i l'hai trovà grassia dè 'dnans ai tò euj, mi e tò pòpol, s'it ven-e pa ansema a noi, parèj ch'a-i sia na distinsion fra nojàutri²³⁸ e tute j'àutre nassion ch'a-i é an sla facia dla tèra?". ¹⁷E Nosgnor a l'ha dije a Mosè: "I farai lòn ch 'it ëm ciame, da già ch' it l'has trovà grassia dè 'dnans ai mè euj e ch'it conòsso pèr nòm". ¹⁸E Mosè a l'ha dit: "Fame conòsse toa glòria!". ¹⁹E'l Signor a l'ha dit: "I farai passé dè 'dnans a ti tut mè splendrior. Dè 'dnans a ti i proclamerai 'l nòm ëd Nosgnor. I l'avrai pietà 'd chi i vorerai avejne pietà e i l'avrai compassion ëd chi i vorerai avèjne compassion²³⁹". ²⁰Ma a l'ha 'dcò giontà: "Ti 't peule pa vèdde mia facia, pèrchè gnun a peul vèdde mia facia e vive". ²¹Nosgnor a l'ha dit: "Varda-sì 'n leugh dacant ëd mi: ti tè staras an s'na rochera. ²²Cand ch'a passerà mia glòria, i't butrai 'nt na chèrpura dla rochera e i't quatrai con la man fin tant ch'i sia passà. ²³Antlora i gavrai via la man e it im vèdras da daré, ma mia facia a l'ha pa da vèdde".

34

Le neuve tàule dla Lege

¹A Mosè Nosgnor a l'ha dije: "Taja doe tàule 'd pera tanme cole ch'it l'avie faje anans. Mi i-i ëscrivrai j'istess comandament ch'a-i ero an sle prime. ²Esse pront a la matin bonora a monté an sla bëcca dla montagna pèr presentete dè 'dnans ëd mi. ³Che gnun at compagna e gnanca ch'as fasa vèdde là da chèich banda. L'istess a val pèr jè strop ëd feje o 'd vache: a deuvo pa ven-e a pasturé davzin a la montagna".

⁴Parèj Mosè a l'é andàit a tajesse doe tàule 'd pera tanme le prime. A la matin bonora chiel a l'é montà an sël mont Sinai coma Nosgnor a l'avìa comandaje, portand an man le doe tàule. ⁵Antlora Nosgnor a l'é calà giù an mes a na nivola e a l'é stàit ambelelè con chiel. A l'ha pronunsià sò nòm, ch'a l'é Jahvé. ⁶Nosgnor, an passand dè 'dnans a Mosè a l'ha proclamà: "Jahvé, ël Signor! Èl Dé 'd compassion e 'd misericòrdia, ch'a l'é tard a dé 'd castigh e ch'a l'é fedel ant l'amor. ⁷I manten-o mè amor fin-a a mila generassion, i pèrdon-o le colpe, j'eror e ij pecà, ma 'l colpèivol i lo lasso pa senza catigh; i ciamo cont dle colpe dij pare ai fieuj, e ai fieuj dij fieuj, fin-a a la tersa e la quarta generassion²⁴⁰".

237 Let. "Mia facia".

238 O "mi e tò pòpol".

239 Cfr. Roman 9:15.

240 34:6-7 cfr. Surtìa 20:5-6; Numer 14:18; Deuteronomi 5:9-10; 7:9-10.

⁸Tut sùbit Mosè a l'é prostèrnasse fin-a a toché la tèra con la front e a l'ha adorà Nosgnor. ⁹A l'ha dit: "Signor, dagià ch'it l'has acordame tò favor, ven, s'at pias, a compagnene. A l'é sicur che sto pòpol-sì a l'é teston e arviros, ma ti pèrdon-a nòstre colpe e ij nòstri pecà e fà 'd nojàutri toa ardità".

Arnovassion ëd l'Aleansa

¹⁰Nosgnor a l'ha replicà: "Scota, mi i stabilisso n'Aleansa. An presensa 'd tut ël pòpol i farai 'd prodìs coma ch'a na son mai stàit vèddù prima an tuta la tèra nì an qualsëssia d'àutre nassion. Tut ës pòpol ch'a l'é a l'antorn ëd ti a vèdrà coma ch'a fan ampression j'euvre ch'i farai për ti. ¹¹Contut, fà bin atension, ò Israel, a tut lòn ch'it comando ancheuj. I tapararai dè 'dnans a ti j'Amorita, ij Canané, j'Hitita, ij Perisita e ij Gebusé. ¹²Varda bin ëd nen fé dij pat con j'abitant dël pais ch'it ses an camin d'intreje. S'it jè fas, ti 't seguirè ij sò costum e lòn a dventrìa për ti un trabucèt. ¹³A l'opòst, ti 't l'has da dësblé ij sò autar, campé giù soe colon-e sacrà e rasé a tèra ij sò boschet sacrà²⁴¹. ¹⁴Ti 't l'has pa d'adoré dj'àutre divinità, perchè 'l Signor a së s-ciamà Èl Gelos, un Dé dont la relassion con ti a l'ha da esse ùnica. ¹⁵Fà gnun pat con j'abitant dël pais. Con soe divinità lor a fan ëd prostitussion e a-j ësmon-o 'd sacrificiss. At anvitran a mangene le vitime. ¹⁶Peuj at faran mariè ij tò fieuj con soe fije, fomne ch'a smon-o 'd sacrificiss a d'àutri diò. A arciamèran ij tò fieuj tant da feje comètte adulteri contra 'd mi an fasendje adoré d'àutri diò. ¹⁷It deuvras nen butete an pé d'idoj 'd metal fondù²⁴².

¹⁸It l'has da selebré la Festa dle Frascà²⁴³: për set dì it mangiaras pan sens'alvà, coma i l'hai comandate. Sélebra costa festa minca n'ann ant ël temp fissà dël mèis d'Abib, perchè col-lì a l'é l'aniversari 'd toa surtìa d'Egit.

¹⁹Ij prim-génit ëd minca na bestia a më speto²⁴⁴, comprèis ij prim-génit mas-cc dij tò strop ëd vache, ëd fèje e 'd crave. ²⁰Un borichèt prim-génit a peul esse riscatà da Nosgnor an ësmonend n'agnel o na crava giovna a sò pòst. Ma s'it lo veule nen riscatè it l'has da s-ciapeje l'oss dël còl, ma ti 't l'has da riscatè minca fieul prim-génit²⁴⁵. Gnun a podrà presentesse dè 'dnans a mi a man veuide.

²¹Ti 't l'has ses dì për travajé, ma 'l dì ch'a fa set ti 't l'has d'arposete, fin-a durant le stagion ëd laurura e cola dl'arcòlt²⁴⁶.

²²It l'has da selebré la Festa dl'Arcòlt al prinsipi dl'archeuita dël forment²⁴⁷, e selebré la Festa dl'Arcòlt dla Ciusa a la fin dla stagion dl'arcòlt²⁴⁸.

²³Tre vire l'ann tuit j'òm ëd tò pòpol as presentran dè 'dnans a mi, ch'i son ël Sovran, ël Signor Dé d'Israel. ²⁴I tapararai via j'àutre nassion dè 'dnans a ti e i slargherai tò teritòri e gnun a l'avrà l'anvìa 'd tò pais e a lo conquistrà damentre ti 't presentras dè 'dnans al Signor tò Dé tre vire l'ann.

241 Cfr. Deuteronomi 16:21.

242 Cfr. Surtìa 20:4; Levitich 19:4; Deuteronomi 5:8; 27:15.

243 O "dij Pan senza Alvà" (Masòt)". Cfr. Surtìa 12:14-20; Levitich 23:6-8; Numer 28:16-25.

244 Cfr. Surtìa 13:2.

245 Cfr. Surtìa 13:13.

246 Cfr. Surtìa 20:9-10; 23:12; 31:15; 35:2; Levitich 23:3; Deuteronomi 5:13-14.

247 Cfr. Levitich 23:15-21; Numer 28:26-31.

248 Cfr. Levitich 23:39-43.

²⁵Compagna pa con ëd pan arlevà ij tò sacrificiss 'd bestie²⁴⁹. Gnente 'd la carn dël sacrificiss 'd Pasca a l'ha da esse conservà fin-a a l'indoman.

²⁶Pòrta al Templi dël Signor, tò Dé, ël mej ëd le primissie dij tò camp²⁵⁰. It l'has nen da fé beuje na crava giovna ant ël làit ëd soa mare²⁵¹".

²⁷Apres ëd lòn, Nosgnor a l'ha dije a Mosè: "Buta për ëscrit coste istrussion, për motiv ch'a son ij termo dl'Aleansa ch'i faso con ti e con Israel.

²⁸Mosè a l'é restà 'mbelelà an sla montagna con Nosgnor quaranta dì e quaranta neuit senza mangé nè bèive, e a l'ha butà për ëscrit an sle tàule 'd pera ij termo dl'Aleansa, ij Des Comandament.

Mosè a torna a l'acampament

²⁹Cand che Mosè a l'é calà giù dal Mont Sinai portand an man le due tàule 'd pera con lë Strument dl'Aleansa, chiel as rendia pa cont che sò visagi a l'era dventà splendrient perchè a l'avìa parlà con Nosgnor. ³⁰Parèj Aron e 'l pòpol d'Israel, an vedend la radiansa dël visagi 'd Mosè a l'avìo tèmma d'avzinesse a chiel. ³¹Contut, Mosè a l'ha mandaje a ciamé e a l'ha dit a Aron e ai cap ëd la comunità d'avzinesse e Mosè a l'ha parlaje. ³²Antlora tut ël pòpol d'Israel a l'é avzinassje e Mosè a l'ha notificaje j'istrussion che Nosgnor a l'avìa daje an sël Mont Sinai. ³³Cand che Mosè a l'ha terminà 'd parleje, a l'é quattasse la faccia con un vel. ³⁴Tute le vire che Mosè a intrava ant la presensa 'd Nosgnor ant la Tenda dël Rescontr për parlé con Chiel, a l'avrìa gavasse 'l vel fin-a a tant ch'a na seurtiva. Antlora a l'avrìa notificaje al pòpol qualonque istrussion che Nosgnor a-j dava, ³⁵e 'l pòpol d'Israel a l'avrìa veddù la radiansa 'd sò visage. Peuj Mosè a l'avrìa torna quattasse la faccia fin-a ch'a fussa artornà a parlé con Nosgnor²⁵².

35

Èl Saba: dì d'arpòs

¹Mosè a l'ha convocà tuta la comunità dj'Israelita e a l'ha dije: "Coste-sì a son j'istrussion che Nosgnor a l'ha comandà 'd buteje an pràtica: ²I l'eve ses dì tuta na sman-a për travajé, ma 'l dì ch'a fà set për vojàutri a sarà 'n dì sacrà: ël Saba, dì d'arpòs, dedicà a Nosgnor²⁵³. Tuti coj ch'a travajeran an col dì-lì a saran condanà a mòrt. ³Ant ël dì 'd Saba i podreve gnanca visché 'l feu a ca vòstra.

Oferte për ël Tabèrnàcol

⁴A tuta la comunità dj'Israelita Mosè a l'ha dije: "Sossì a l'é lòn che Nosgnor a l'ha comandà. ⁵Fà na coleta a favor ëd Nosgnor an tra tuta la gent ëd bon-a volontà ch'a veuja dé na contribussion. Cheuje për Nosgnor d'òr, d'argent, ëd bronz, ⁶stòfa 'd lan-a tenzua 'd pòrpora viòla, vermèj o color éscarlata, lin finissim, pluch ëd crava, ⁷pej ëd feja tenzue 'd vermèj, pej ëd delfin, bòsch ëd gasia,

249 Cfr. Surtia 12:10.

250 Cfr. Deuteronomi 26:2.

251 Cfr. Deuteronomi 24:21.

252 34:29-35 cfr. 2 Corint 3:7-16

253 35:2 Cfr. Surtia 20:8-11; 23:12; 31:15; 34:21; Levitich 23:3; Deuteronomi 5:12-14.

⁸d'euli pèr le lampie, èd pèrfum pèr l'euli dl'unsion santa e pèr l'ancens aromàtich, ⁹pere d'óniss e d'àutre pere pressiose pèr monteje an òr an sl'éfod e a la petorin-a.

¹⁰Che tùit ij magister artisan a ven-o a buté an esecussion tut lòn che Nosgnor a l'ha comandà: ¹¹èl Tabèrnàcol con soa tenda santa, soa cuvertura, soe fibie, soe plancie, le travèrse, soe colon-e e ij sò soj; ¹²l'Érca con soe bare e ij sò asi, èl cover-cc dèl pèrdon e 'l vel ch'a separa 'l leugh santissim; ¹³la tàula con soe stanghe pèr trasportela e ij sò asi e ij pan dl'oferta; ¹⁴èl Grand Candelé con ij sò asi, soe copètte e l'euli d'uliva pèr alimentela; ¹⁵l'autar dl'ancens, con soe stanghe pèr trasportelo; l'euli dl'onsion santa, l'ancens aromàtich e 'l ridò dl'intrada dèl Tabèrnàcol; ¹⁶l'autar dj'olocàust e soa grija d'aram, soe stanghe pèr trasportelo e tùit ij sò asi; èl lavàbos con sò sòco; ¹⁷le tèjle dla cort con soe colon-e e sò soj, e 'l ridò pèr l'intrada dla cort; ¹⁸ij pichèt dèl Tabèrnàcol e coj dla cort con soe còrde; ¹⁹le decorassion religiose pèr ufissié ant èl santuari; le vestimente sacrà dèl sacerdot Aron e dij sò fieuj pèr l'esercissi dèl sacerdotssi”.

²⁰Antlora tuta la comunità dj'Israelita a l'é artirasse da la presensa 'd Mosè. ²¹Tuti coj ch'a l'avio 'd bon-a volontà e në spirit generos a l'han contribuì a la coleta an favor èd Nosgnor. A l'han portà tùit ij materiaj ch'a j'ero da manca pèr èl Tabèrnàcol, pèr l'euvra 'd tut sò servissi e pèr le vestimente sacrà.

²²Òm e fomne, tuta la gent èd bon-a volontà, a l'han portà soe oferte d'òr - dij brassalèt, dj'orcin, d'anèj e 'd colan-e. Mincadun a l'ha presentà cola oferta d'òr a Nosgnor. ²³Tuti coj ch'a l'avio dè stòfa 'd lan-a tenzua 'd pòrpora viòla, vermèj o color èscarlata, èd lin pì che fin, èd pluch èd crava, èd pej èd feja tenzue 'd vermèj, èd pej èd delfin, a l'han portaje. ²⁴L'istess a son èvnùit tuti coj ch'a vorio contribuì a la coleta an favor èd Nosgnor con d'oferte d'argent e 'd bronz. Èdcò a son èvnuie coj ch'a l'avio 'd bòsch èd gasia e a l'han portalo pèr ij travaj necessari al servissi dèl santuari.

²⁵Tute le fomne ch'as n'antendìo 'd cuse e 'd tesse a l'han dàit soa contribussion èd lor, an filanda la lan-a 'd pòrpra violètta o vermèja, o bin èd color èscarlata e 'l lin pì che fin. ²⁶D'àutre fomne ch'as n'antendìo pro a l'han filà ij pluch èd crava. ²⁷Ij cap dèl pòpol a portavo 'd pere d'óniss e d'àutre pere pressiose pèr monteje an òr an sl'éfod e a la petorin-a. ²⁸A l'han èdcò portà le spessie aromàtiche, l'euli d'uliva pèr le lampie e l'euli pèr j'unsion e pèr l'ancens aromàtich. ²⁹Tuti j'Israelita, d'òm e 'd fomne dè spirit generos, ch'a l'avio anvìa 'd deje soe contribussion èd lor a le diverse euvre che Nosgnor a l'avìa comandà a Mosé 'd buteje an esecussion, a l'han portà a Nosgnor soa oferta volontaria.

J'arté dl'euvra dèl santuari

³⁰A j'Israelita Mosè a l'ha dije: “Vardé, Nosgnor a l'ha sernù a tìtol pèrsonal Bessalel, fieul d'Uri e novod d'Ur, dla tribù 'd Giuda. ³¹A l'ha ampinilo dlè spirit èd Dé pèrché ch'a l'àbia 'd talent, inteligensa e conossensa, e ch'as n'antenda an tute sòrt èd travaj: ³²creassion artistica; sislé l'òr, l'argent e 'l bronz; ³³tajé 'd pere da monté an òr; antajé 'l bòsch e 'd fé qualsèssia d'àutr travaj. ³⁴Nosgnor a l'ha dotalo 'd talent pèr mostré a d'àutri soe abilità. A chiel e a Oliab, fieul d'Achisamach, dla tribù 'd Dan, ³⁵a l'ha dotaje 'd bon-e man pèr fé tùit j'àutri mèsté: sislé, dissegné, brodé con lan-e tenzua 'd pòrpra violètta o vermèja, o bin color èscarlata, e lin finissim, e pèr tesse, dissegné 'd progèt artistich e 'd fé d'ogni sòrt èd travaj.

36

¹Parèj, donca, Bessalel, Oliab e tuti coj che Nosgnor a l'ha dotaje 'd talent²⁵⁴ e d'anteligensa pèr fé d'ògni sòrt ëd travaj pèr ël servissi dël santuari, a butran an esecussion tut lòn che Nosgnor a l'ha comandà.

Ij cadò a j'ero fin-a tròp

²Mosè a l'ha donca convocà Bessalel, Oliab e tuti coj che Nosgnor a l'avìa dotaje 'd bon-e man e ch'a l'avìo anvia d'angagesse an col' euvra e 'd butela an esecussion. ³Mosè a l'ha fidaje ëd pèrson-a tut lòn che j'Israelita a l'avìo portà pèr l'euvra dël santuari. Tutun, dàit che minca na matin j'Israelita a portavo an continuassion d'oferte volontarie a Mosè, ⁴j'arté ch'a l'ero ocupà ant ij vaire travaj dël santuari a l'han lassà mincadun ël travaj ch'a fasìo, ⁵e a son andàit a parlé con Mosè. A l'han dije: "Èl pòpol a pòrta pì 'd lòn ch'a l'é necessari pèr l'euvra che Nosgnor a l'ha comandà 'd fé. ⁶Antlora Mosè a l'ha ordinà ch'as publicheissa costa crija pèr tut l'acampament: "Che gnun, nì òm nì fomna, a porta pì d'oferte pèr l'euvra dël santuari". E 'l pòpol a l'ha chità 'd porté d'oferte: ⁷Soe contribussion ëd lor a l'ero pì che assé pèr completé 'l proget antregh.

La struttura dël Tabèrnàcol

⁸Tuti j'arté ch'a colaboravo ant l'euvra dël Tabèrnàcol a l'han donca fàit des tèile 'd lin bin filà 'd fil tensù 'd pòrpra violèta o vermèja, o 'd color ëscaarlata. A l'ha ornaje con figure 'd cherubin brodà 'd manera artistica. ⁹Tute le tèile a j'ero precis dl'istessa mzura; quatòrdes mèter ëd longhèssa e tre 'd larghèssa. ¹⁰A l'han giontà l'ùn a l'àutr sinch ëd le tèile, e con j'àutre sinch a l'han fàit l'istess. ¹¹Peui a l'han fàit cinquanta ànsole 'd porpra violeta e a l'han butaje an sla broa dl'ùltima tèila 'd minca série. ¹²Le cinquanta ànsole 'rlongh la broa ëd na tèila a corëspondìo a le cinquanta ànsole 'rlong la broa dl'àutra tèila. ¹³Peui a l'ha fàit cinquanta bocle d'òr e a l'ha fissà ansema le tende longhe con le bocle. A l'é parèj che 'l Tabèrnàcol a l'é stait realisà tut d'un tòch.

¹⁴A l'ha peui tèssù óndes tèile 'd pluch ëd crava pèr fé na covertura dla tèila ch'a quata 'l Tabèrnàcol. ¹⁵Coste óndes tèile a j'ero precis dl'istessa mzura: quindes mèter ëd longhèssa pèr des ëd larghèssa. ¹⁶A l'ha giontaje ansema, da na banda, sinch tèile, e da l'àutra banda a l'ha giontaje ansema j'àutre ses. ¹⁷A l'ha fàit cinquanta ànsole al bord ëd la tèila ch'a l'era a la broa dla prima série, e cinquanta ànsole al bòrd ëd la tèila ch'a l'é a la broa dla sconda série. ¹⁸A l'ha fàit cinquanta bocle 'd bronz pèr gionté ansema la tèila, ëd manera da formé un tut ùnich. ¹⁹Pèr la tenda chiel a l'ha fàit ancora na covertura 'd pèil ëd feja tenzua 'd vermèj, e na dzora-covertura 'd pèil ëd delfin.

²⁰Pèr sustnì 'l Tabèrnàcol, Bessalel a l'ha fàit ëd colòne 'd bòsch ëd gasìa e a l'ha butaje drite.

²¹Minca na colon-a a fasìa vint branche d'autèssa pèr tre 'd larghèssa, ²²e a l'avìa doe ancastrure paralele: parèj a l'han fàit pèr tute le colon-e dël tabernacol. ²³A l'han fàit donca le colon-e pèr ël Tabèrnàcol: vint colon-e pèr ël fianch meridional. ²⁴A l'ha 'dcò fàit quaranta sòcoj d'argent e a l'ha butane doi sota 'd minca colon-a, un a minca facia 'd mincadun-a dle colon-e. ²⁵Pèr lè scond fianch dël Tabèrnàcol, ël fianch a nòrd, a l'ha fàit d'àutre vint colon-e, ²⁶con ij sò quaranta sòcoj d'argent sota le vint colon-e, doi pèr mincadun-a colon-a. ²⁷pèr ël fianch ch'a l'é daré dël Tabèrnàcol, ch'a dà a ponent, a l'ha faje ses colon-e; ²⁸e doe da pì pèr ij sò doi canton darera. ²⁹Coste doe colon-e a

254 O "sapiensa".

corispondio a le doe colon-e dij canton, dal bas fin-a an àut, anté ch'a-i é 'l prim anel. Parèj a l'han falo con le doe colon-e dij doi canton. ³⁰An tut, a-i ero eut colon-e con ij sò sèddes sòcoj d'argent, valadì, doi sòcoj pèr minca na colon-a.

³¹A l'ha peuj fàit èdcò 'd traverse 'd bòsch èd gasìa: sinch pèr le colòn-e d'un fianch dël Tabèrnàcol, ³²sinch pèr cole dl'àutr fianch e sinch èd pì pèr le colon-e dël fianch da dré dël Tabèrnàcol, ch'a dà a ponent. ³³A l'ha fàit che minca na traversa sentral a passèissa a metà autèssa dle colon-e, da na banda a l'àutra. ³⁴A l'ha laminà d'òr le colon-e e le traverse, e a l'ha fàit d'òr j'anej che le traverse a l'avio da passeje.

Ij vel

³⁵Apress a l'ha fàit èl vel 'd lin bin filà 'd fil tenzù 'd pórpra violeta, vermèja, o dè scarlata, con figure 'd cherubin brodà 'd manera artistica. ³⁶A l'ha fàit pèr èl vel quatr colon-e 'd bòsch èd gasìa ch'a l'ha peui quataje d'òr. Ij sò rampin a j'ero 'dcò d'òr. Pèr sostnì le colon-e a l'han fondù quat sòcoj d'argent.

³⁷Pèr l'intrada dla tenda, a l'ha fàit n'àutr vel brodà 'd fil tenzù 'd pórpra violeta, vermèja, o dè scarlata. A l'era 'd lin bin filà. ³⁸A l'ha fàit le sinch colon-e con ij sò rampin, a l'ha quata d'òr ij capitej e j'anej, ma ij sòcoj a l'ha faje 'd bronz.

37

L'Érca

¹Bessalel a l'ha fàit l'Érca 'd bòsch èd gasìa, èd sinch branche 'd larghèssa pèr tre 'd longhèssa, e tre d'autèssa. ²A l'ha arvestìla d'òr pur da drinta e da fòra, e a l'ha faje na garlanda d'òr tut dantorn. ³A l'ha fàit fonde quat anèj d'òr e a l'ha fissaje ai quatr canton èd sota, doi anèj da 'n fianch e doi da l'àutr. ⁴Peui a l'ha fàit dè stanghe 'd bòsch èd gasìa e a l'ha arvestìje d'òr, ⁵e a l'ha faje passé pèr drinta a j'anèj dij fianch dl'Érca pèr podèjla trasporté. ⁶A l'ha faje 'dcò 'n Cover-cc dël Pèrdon d'òr pur, èd sinch branche 'd larghèssa pèr tre 'd longhèssa. ⁷A l'ha fàit èdcò doi cherubin sislà d'òr e a l'ha butaje un a minca stremità dël Cover-cc dël pèrdon. ⁸Minca 'n cherubin a vardava da na stremità dël Cover-cc dël Pèrdon. ⁹Ij cherubin a stasìo l'un a front èd l'àutr, con soa facia ch'a vardava 'l Cover-cc dël Pèrdon; a lo guernavo con le doi ale dèstendùe.

La tàula dij pan dl'oferta

¹⁰Peul Bessalel a l'ha fàit èdcò na tàula èd bòsch èd gasìa. Soa longhèssa a l'era 'd quatr branche, soa larghèssa 'd doe branche, e soa autèssa 'd tre branche. ¹¹a l'ha arvestìla d'òr pur e a l'ha faje na garlanda d'òr tut dantorn. ¹²A la tàula, tut dantorn, a l'ha faje na curnis èd quatr dil con na garlanda d'òr. ¹³A l'ha fàit fonde quatr anèj d'òr e a l'ha fissaje ai quatr canton ai quatr pé dla tàula. ¹⁴A tocavo 'l bòrd èd dzora, pèr feje passé le stanghe e parèj trasporté la tàula. ¹⁵Le stanghe ch'a l'ha fàit a j'ero 'dcò 'd bòsch èd gasìa e a l'ha arvestìe d'òr; a sèrvìo pèr trasporté la tàula. ¹⁶Èd pì, a l'ha fàit d'òr pur j'asi da buté an sla tàula: ij sò piat, soe tasse, e ij sò càles pèr le libassion èd vin.

Èl Grand Candelé d'òr

¹⁷Bessalel a l'ha 'dcò fàit èl Grand Candelé d'òr pur sislà, A l'ha fàit èl Grand Candelé antreggh e soa decorassion d'un sol tòch: ij sò pé, èl bion, ij càles, ij but e le fior . ¹⁸Dal fust sentral a seurtìo ses brass: tre brass da na banda e tre da l'àutra. ¹⁹Minca 'n brass a l'avìa tre pom a forma d'amàndola, con ij càles e le fior. A j'ero parèj ij ses brass ch'a surtìo dal bion èd èl Grand Candelé. ²⁰Èl bion èd èl Grand Candelé a l'avìa quatr pom a forma d'amàndola, con ij sò càles e soe fior. ²¹A j'era n'arbut d'amàndola sota minca un paira 'd brass andova ij ses brass as èstendìo dal bion sentral, tut fàit d'un sol tòch. ²²Sti pom e sti brass a formavo 'n sol tòch con èl Grand Candelé, e tut a l'era sislà con d'òr pur. ²³A l'ha 'dcò fàit soe set lampie con ij sò mochèt e pòrta-mochet d'òr pur. ²⁴Për èl Grand Candelé con tuit ij sò asi, a l'ha dovrà tranta chilo d'òr pur.

L'autar dl'ancens

²⁵L'autar për smon-e d'ancens a l'ha falo 'd bòsch èd gasìa e quadrà: doe branche 'd larghèssa, doe 'd longhèssa e quatr d'autèssa. Ij còrn dij quatr canton èd dzora a j'ero tut d'un tòch con l'autar. ²⁶A l'ha arvestilo d'òr pur: èl dèdzora, ij sò fianch dantorn, ij sò còrn; e a l'ha faje na garlanda tut d'antorn. ²⁷An doi dij fianch dl'autar, sota la bordura, a l'ha fissaje doi anèj d'òr anté ch'a l'avìo da passeje le stanghe për trasportelo. ²⁸A l'ha faje dè stanghe 'd bòsch èd gasìa e a l'ha arvestìje d'òr.

²⁹A l'ha 'dcò fàit l'euli për l'unsion sacra e l'ancens aromàtich pur, pròpi coma ch'a lo fan ij pèrfumé²⁵⁵.

38

L'autar dj'olocàust

¹Bessalel, peui, a l'ha dovrà 'd bòsch èd gasìa për fabbriché l'autar quadrà për j'olocàust. A l'era largh doe branche, longh doe branche e àut ses branche. ²Dal midem tòch a l'ha fàit sponté coma 'n còrn për mincadun dij sò quatr canton. A l'ha 'rvèstì tut l'autar èd bronz. ³Èd bronz a l'ha fàit èdcò tuit j'asi dl'autar: dij vas për cheuje la sènner, èd palètte, èd gaviòt, èd forchetton, e 'd brasé. ⁴Për l'autar a l'ha 'dcò fàit na grija 'd bronz a forma 'd rèit e a la butala sota la cornis èd l'autar fin-a a la metà dl'autèssa. ⁵A l'ha fàit fonde quatr anèj e a l'ha fissaje ai quat canton dla grija 'd bronz për feje passé le stanghe. ⁶Le stanghe a l'ha fàje 'd bòsch èd gasìa, a l'ha arvestìe 'd bronz, ⁷e a l'ha faje passé ant j'anèj ch'a-i ero ai fianch dl'autar për podèjlo trasporté. L'autar dintra a l'era veuid e a l'era fàit èd plance. ⁸Èd bronz peui chiel a l'ha fàit èl lavàbos con ij sò sostegn. A l'ha otnulo da jè spe-cc èd bronz donà da le fomne ch'a servìo a l'intrada dèl Tabèrnàcol²⁵⁶.

La cort dèl Tabèrnàcol

⁹Apress èd lòn, Bessalel a l'ha fabricà la cort dèl Tabèrnàcol ch'a l'era cintà da 'd tèile fàite 'd lin bin filà. An sèl fianch meridional coste tèile as estendìo për na longhèssa 'd cinquanta méter. ¹⁰A l'ero sostnùe da vint pianton bin fissà an sù vint sòcoj 'd bronz. Le tèile a l'ero tacà sù con dj'ansin e d'anèj d'argent. ¹¹Ant l'istessa manera a l'ha fàit na série 'd tèile për èl fianch nòrd - cinquanta

255 Cfr. Surtìa 30:22-38.

256 Cfr. Surtìa 30:18.

méter ëd tèile sostnùe da vint pianton fissà bin a 'd sòcoj ëd bronz. Le tèile a l'ero 'dcò tacà sù con dj'ansin e d'anèj d'argent. ¹²Al fianch ëd ponent, le tèile as estendìo pèr vintesinch méter. A l'avìo des pianton con ij sò des sòcoj. J'ansin e j'anèj ch'a-j tnisìo sù a l'ero d'argent. ¹³Ël fianch ch'a dà a levant a l'era 'dcò ëd vintesinch méter. ¹⁴L'intrada dla cort a l'era an sël fianch ëd levant fiancheggià da doe tèile. La tèila 'd drita a l'era 'd set méter e a l'era sostnùa da tre pianton fissà an tre sòcoj. ¹⁵La tèila an sël fianch ëd mancin-a a l'era 'dcò 'd set méter e a l'era sostnùa da tre pianton fissà an tre sòcoj. ¹⁶Tute le tèile dovrà pèr la cort a l'ero fàite 'd lin bin filà. ¹⁷Minca 'n pianton a l'avìa 'n sòco 'd bronz, e j'ansin e j'anèj a j'ero d'argent. La ponta dij pianton ëd la cort a l'ero arvestì d'argent, e j'anèj ch'a sèrvìo pèr tni sù le tèile a l'ero fàit d'argent. ¹⁸Ëd lin bin filà chiel a l'ha fàit la tèila pèr l'intrada dla cort e a l'ha brodalo con ëd fil tenzù 'd pórpra violeta, vermèja e scarlata. A l'era larga doi méter e àuta doi méter e mes, l'istess ëd le tèile dla cort. ¹⁹A l'era tnuà sù da quatr pianton, mincadun fissà bin an sij sòcoj ëd bronz. Le ponte dij pianton a l'ero arvestìe d'argent e j'anèj a j'ero 'dcò d'argent. ²⁰Tùit ij pichèt pèr sostnì 'l Tabèrnàcol e la cort ch'a-j stasìa dantorn a l'ero 'd bronz.

Inventari dij materiaj

²¹Pèr órdin ëd Mosè, ij Levita, sota la diression d'Itamar, fieul ëd ël sacerdot Aron, a l'han fàit n'inventari dël material ch'a l'era stàit dovrà ant la fabricassion dël Tabèrnàcol ëd l'Aleansa.

²²Bessalel, fieul d'Uri e novod d'Ur, dla tribù 'd Giuda, a l'ha fàit tut lòn che Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè. ²³Sò colaborator a l'era Oliab, fieul d'Achisamach, ëd la tribù 'd Dan, sislador e artista brodeur ëd tèssù 'd lin fin tenzù 'd pórpra violeta, vermèja o scarlata.

²⁴L'òr dovrà ant la fabricassion ëd ël Santuari, l'òr ch'a l'era stàit n'offerta dël pòpol, a pèisava an tut mila chilo, conforma l'unità 'd pèis ufissial dël Santuari. ²⁵La quantità d'argent cugia an tra coj ch'a j'ero stàit anregistrà ant ël censiment ëd la comunità, a l'era 'd tre mila quatsent e vint chilo, conform a l'unità 'd pèis ufissial dël Santuari. ²⁶Costa quantità a corispond a l'offerta 'd sinch grama d'argent pèr testa, l'é a dì la metà dl'unità²⁵⁷ 'd pèis ufissial dël Santuari, ëd mincadun dij ses-sent tre mila sinch-sent e cinquanta anregistrà dal censiment da l'età 'd vint agn an sù²⁵⁸. ²⁷Pèr fonde ij sent sòcoj corespondent al Santuari e a sò Vel, a son dovrasse tre mila quat-sent chilo d'argent, l'é a dì, tranta-quatr chilo pèr sòco. ²⁸Con ij vint chilo d'argent ch'a l'é restaje a l'han faje ij rampin e j'anèj dij pianton e a l'han arvestì ij capitej.

²⁹Ël pèis dël bronz presentà a Nosgnor a l'era 'd doi mila quat-sent vint-un chilo. ³⁰Ës bronz a l'é stàit dovrà pèr fé ij sòcoj dl'intrada dla Tenda dël Rëscontr, l'autar ëd bronz con soa grija e tùit j'asi dl'autar, ³¹ij sòcoj dla cort tut dantorn, ij sòcoj dl'intrada dla cort, tùit ij pichet dël Tabernacol e tùit ij pichet ëd la cinta dla cort.

257 Cfr. Maté 17:24.

258 38:25-26 cfr. Surtìa 30:11-16.

Le vestimente sacerdotàj: l'Éfod

¹J'arté a l'han confessionà 'd bele vestimente sacrà 'd pórpra violeta, vermeja e scarlata - vestimente che Aron a portèissa cand ch'a ufissiava ant ël santuari, precis coma Nosgnor a l'avìa comandaje a Mosè.

²Bessalel a l'ha fàit l'éfod con òr, porpra viòla, porpra rossa, scarlata e damasch antorzù, soasi con art. ³A l'han fàit bate 'd làmine d'òr fin e a l'ha tajaje a fij pèr antèrseje ant ël tèssù pórpra violeta, vermèja e scarlata e ant ël lin fin pèr fene 'n travaj d'art. ⁴A l'han fàit doi tirant ch'a tachèisso l'éfod a le spalin-e da le doe stremità; ⁵la s-cirpa decorativa fàita dl'istess material, a l'era 'd lin tèssù 'd manera fin-a, brodà con òr e con fil color bleu, porpra e scarlata, precis coma Nosgnor a l'avìa comandaje a Mosè. ⁶Peui a l'ha ancassìa le pere d'ónis an montadure d'òr e a l'han gravaje dzora ij nòm ëd le tribù d'Israel dl'istessa manera che j'oréfiss a gravo le pere pressiose. ⁷Peui a l'ha fissà le doe pere an sle spalin-e dl'éfod coma 'n memorial dle dódes tribù, precis coma Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè.

La Petorin-a

⁸Bessalel a l'ha 'dcò fàit la petorin-a travajà 'd manera soasi, l'istess che l'éfod, l'é a dì con d'òr, porpra viòla, porpra rossa, scarlata e damasch artorzù. ⁹A l'avìa na forma quadrà, ëd mesa branca pèr fianch. ¹⁰A l'ha guarnila con quatr file 'd pere pressiose: ant la prima fila na cornalin-a, un topass e në smerald; ¹¹an sla sconda: na turchin-a, un safir e un beril; ¹²ant la quarta: un crisolit, n'óniss e un diaspr. Cata pera a l'era ancassìa ant na montadura d'òr. ¹³An total a j'ero dódes pere coma ch'a son dódes le tribù d'Israel. ¹⁴Minca na pera a portava 'l nòm d'un-a dle dódes tribù, gravà coma ch'ij bisotié a fan con ij cacèt.

¹⁵A l'ha fàit pèr la petorin-a dle filagran-e d'òr pur tressà an forma 'd cordon, ¹⁶e 'dcò doi anej d'òr a le doe stremità dè dzora dla petorin-a. ¹⁷Apress a l'ha faje passé ij doi cordon d'òr pèr ij doi anej dlè stremità dla petorin-a. ¹⁸A l'ha fissà ij cap dij doi cordon a le montadure an sël ëdnans ëd le spaline dl'éfod. ¹⁹A l'ha fàit ancora doi anej d'òr e butaje a le doe stremità dla part interna dla petorin-a, cola ch'a toca l'éfod. ²⁰A l'ha fane doi ëd pì fissà a le doe spalin-e dl'éfod, sota an sël dnans, tocand soa giontura, dzora dla sintura dl'éfod. ²¹A l'ha gropà j'anej dla petorin-a a j'anej dl'éfod con un cordon ëd porpra viòla, ëd manera che la petorin-a a stasià dzora dla s-cirpa dl'éfod e as jè dèstacava nen, precis coma Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè.

La Mantlin-a

²²La mantlin-a ch'a l'avìa da sté dzora dl'éfod a l'ha fala tuta 'd pórpra violèta. ²³Al mes a l'avìa na dovertura pèr feje passé la testa, con l'orlo tut an broa e tèssù tanme l'arfial ëd na corassa, pèrchè a vada nen a s-cianchesse. ²⁴Tut dantorn a l'orlura 'd sota dël mantel a l'ha fàit ëd pom granà 'd porpra rossa, viòla e dè scarlata. ²⁵A l'ha fàit ëd sonaje d'òr an tra un pom granà e l'àutr a l'orlura dël mantel. ²⁶Sossì a sèrvìa pèr ël moment d'ufissé, precis coma Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè.

D'atre vestimente

²⁷Apress a l'ha fàit antèsse le tùniche pèr Aron e pèr ij sò fieuj²⁵⁹, ²⁸ël turbant ch'a gropa ij cavèj, ij bindej dij caschèt ëd lin, le braje bin filà da portesse sota; ²⁹le fasse 'd lin bin filà, brodà con fij tensù 'd pòrpra violeta, vermèja e scarlata, precis coma Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè.

³⁰A la fin a l'ha fàit na làmina d'òr pur e a l'ha fàit gravé, coma ch'a fan j'oréffiss con ij cacèt, coste paròle: "Sacrà a Nosgnor". ³¹Peui a l'ha fissala con un cordon ëd porpra viola al ëdnans dël turban, precis coma Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè.

Presentassion ëd l'euvra a Mosè

³²A l'é parèj ch'a l'é terminà l'euvra dël Tabèrnàcol antè ch'a-i era la Tenda dël Rëscontr. J'Israelita a l'han falo precis coma Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè. ³³A l'han presentà a Mosè ël Tabèrnàcol con tuit ij sò asi, ij sò crocèt, le plance e le travèrse, ij pianton e ij sò sòcoj, ³⁴le coerture 'd pèil ëd feja tensùe 'd vermej, la coertura 'd pèl ëd delfin e 'l Vel ch'a separava 'l leugh santissim; ³⁵l'Érca ch'a conten lè Strument ëd l'Aleansa con soe stanghe pèr trasportela, e 'l Cover-cc dël Pèrdon; ³⁶la Tàula dël Pan dl'Oferta con tuit ij sò asi; ³⁷ël Grand Candelé d'òr pur con ij sò cales pèr le lampie, tuit ij sò asi, e l'euli d'oliva pèr mantnìje anvische; ³⁸l'autar d'òr, l'euli d'onsion santa, l'ancens aromàtich e 'l Vel dl'intrada dla tenda; ³⁹l'autar ëd bronz con soa grija 'dcò 'd bronz, soe stanghe pèr trasportelo, e tuit ij sò asi; ël lavàbos con sò sòco; ⁴⁰le tèile dla cort con ij sò pianton e ij sò sòcoj; ël Vel dl'intrada dla cort; le còrde, ij pichet e tuti j'asi pèr ël servissi dël Tabernacol, pèr la Tenda dël Rëscontr; ⁴¹j'ornament cultuaj pèr ufissié ant ël santuari, le vestimente sacrà pèr ël sacerdot Aron e le vestimente dij sò fieuj pèr l'esercissi dël sacerdot.

⁴²J'Israelita a l'han butà an esecussion tuta l'euvra, precis coma Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè.

⁴³Mosè a l'ha fàit n'ispeccion ëd tuta l'euvra e a l'ha comprovà ch'a l'avìo fala precis coma Nosgnor a l'avìa ordinaje²⁶⁰. Mosè, donca, a l'ha benedije.

40

Consacrassion ëd ël Santuari e dij sacerdot

¹Nosgnor a l'ha parlà a Mosè e a l'ha dije: ²"Èl prim dì dël prim mèis buta an pé 'l Tabèrnàcol, visadì, la Tenda dël Rëscontr. ³Butje al fond l'Erca dl'Aleansa e dè 'dnans a l'Erca dèstendje 'l Vel. ⁴Apress, pòrtje drinta la tàula dij pan dl'offerta con ij sò asi dèdzora. Pòrtje 'ndrinta 'dcò ël Grand Candelé e visca soe lampie. ⁵L'autar d'òr pèr l'ancens butlo dè 'dnans ëd l'Erca ch'a conten lè Strument ëd l'Aleansa e buta a sò pòst ël vel dl'intrada dël Tabèrnàcol. ⁶L'autar dj'olocàust butlo dè 'dnans a l'intrada dël Tabèrnàcol, visadì dè 'dnans a la Tenda dël Rëscontr. ⁷Sistema 'l lavàbos an tra la Tenda dël Rëscontr e l'autar, e ampiniss-lo d'eva. ⁸Apress, buta an pé la cort tut dantorn ëd la tenda, e pend ël vel dl'intrada dla cort.

259 Cfr. Surtìa 28:39-42; Levitich 8:13; Isaia 61:10; Ezekiel 44:18; Roman 3:22; 13:14; Galat 3:27; Filipéis 2:6-8; 1 Pero 1:13.

260 Cfr. Surtìa 40:25; Génesi 1:31; Salm 104:31 Génesi 14:19; Levitich 9:22,23; Numer 6:23-27; Giosuè 22:6; 2 Samuel 6:18; 1 Rè 8:14; 1 Crònache 16:2; 2 Crònache 6:3; 30:27; Neemia 11:2; Salm 19:11.

⁹Peui pija l'euli dl'onsion santa e onz-ne 'l Tabèrnàcol e tut lòn ch'a conten. Consacr-lo con tùjt ij sò asi, parèj che tut a na resta consacrà. ¹⁰Onz ëdcò l'autar dj'olocàust con tùjt ij sò asi; consacra l'autar, che parèj a sarà pì che sant. ¹¹Onz ëdcò 'l lavàbos con ij sò sòco e consacra-lo.

¹²Apress, comanda che Aron e ij sò fieuj as avzin-o a l'intrada dla Tenda dël Rëscontr e as purifico con d'eva. ¹³Peui fà la vestission d'Arion butandje adòss soe vestimente sacrà e onz-lo, e parèj a sarà consacrà pèrchè a sia mè sacerdot. ¹⁴Órdina peui ch'as presento ij sò fieuj e vést-je dle tùniche.

¹⁵Onzje com it l'has fàit con sò pare 'd lor pèrchè a sio ij mè sacerdot. Cost' onsion a-j destinerà d'esse an perpètuò dij sacerdot pèr tote soe generassion”.

Mosè a compiss j'órdin ëd Nosgnor

¹⁶Mosè a l'ha compì precis tut lòn che Nosgnor a l'avìa comandaje. ¹⁷Èl prim dì dël prim mèis ëd lè scond ann a l'é stàit butà an pé 'l Tabèrnàcol. ¹⁸Mosè a l'ha butalo an pé an piassand ij sòcoj, ij pianton, le travèrse e le colòn-e. ¹⁹Peui a l'ha fàit dèstende la copertura dèdzora dël Tabèrnàcol, e a l'ha fala quatè con le pej, precis coma Nosgnor a l'avìa comandaje. ²⁰Peui a l'ha pijà lè Strument ëd l'Aleansa e a l'ha butalo drinta dl'Erca, a l'ha sistemà le stanghe dl'Erca e dzora a l'ha butaje 'l Covercc ëd ël Pèrdon; ²¹a l'ha fàit porté l'Erca ant ël Tabèrnàcol, a l'ha fàit pende 'l Vel e parèj l'Erca dl'Aleansa a l'é stàita stèrmà darera dël Vel, precis coma Nosgnor a l'avìa comandaje. ²²Peui a l'ha fàit sistemé la tàula dij pan dl'oferta ant la Tenda dël Rëscontr, dè 'dnans ëd ël Vel, an sël fianch nòrd, ²³e a l'ha presentà ij pan a Nosgnor, coma ch'a l'avìa comandaje. ²⁴A l'ha fàit sistemé apress dël Grand Candelé drinta dla Tenda dël Rëscontr, an sël fianch meridional ëd ël Tabèrnàcol, da la banda opòsta dla tàula, ²⁵e a l'ha viscà le lampie dè 'dnans a Nosgnor com a l'avìa comandaje. ²⁶A l'ha fàit sistemé l'autar d'òr ant la Tenda dël Rëscontr, dè 'dnans al Vel dè drinta, ²⁷e a l'ha brusaje l'ancens aromàtich, precis coma Nosgnor a l'avìa comandaje. ²⁸Apress, a l'ha fàit pende 'l Vel dl'intrada dël Tabèrnàcol. ²⁹A l'ha fàit coloché l'autar dj'olocàust dè 'dnans a l'intrada dël Tabèrnàcol, visadì dè 'dnans a la Tenda dël Rëscontr, e là a l'ha smonuje l'olocàust con l'oferta ch'a lo compagnava, precis coma Nosgnor a l'avìa comandaje. ³⁰Èl lavàbos a l'ha falò coloché an tra la Tenda dël Rëscontr e l'autar e a l'ha ampinilo d'eva pèr le purificassion, ³¹dagià che Aron e ij sò fieuj a l'avìo da netiesse le man e ij pé ³²cora ch'intravo ant la Tenda dël Rëscontr e cand ch'as avzinavo a l'autar, precis coma che Nosgnor a l'avìa comandà a Mosè. ³³A la fin a l'ha fàit pende le tende ch'a formavo la cort dantorn al Tabernacol e l'autar e 'l Vel a l'intrada dla cort. A l'é parèj che Mosè a l'ha compìa tuta l'euvra.

La presensa gloriosa 'd Nosgnor a ampiniss ël Tabèrnàcol

³⁴A l'é 'ntlora che la nivola a l'ha quatà la Tenda dël Rëscontr e la presensa gloriosa 'd Nosgnor a l'ha ampinì tut ël Tabèrnàcol²⁶¹. ³⁵Mosè a l'ha podù pì nen intré ant la Tenda, pèrchè ch'a l'era calaje la nivola e la presensa gloriosa 'd Nosgnor a l'avìa ampinì tut ël Tabèrnàcol, .

³⁶Ora, tute vire che la nivola a partia dal Tabèrnàcol, ël pòpol a l'avria ancaminasse a 'ndeje dapress.

³⁷Se la nivola, contut, as levava nen da lì, lor a restavo anté ch'a j'ero fin a tant che la nivola as na partiva. ³⁸Pèr tut sò soggiorn ant ël desert, tut ël pòpol a vèddìa, durant ël dì, la nivola 'd Nosgnor ch'a stasìa dzora dël Tabèrnàcol, e, dla neuit, a vèddìa 'n feu.

261 Cfr. 1 Rè 8:10-11; Isaia 6:4; Ezechiel 43:4-5; Arvelassion 15:8.

Tàula

Surtìa.....	1
1.....	1
Prosperità dj'Ebreo an Egit.....	1
Crasament ëd j'Ebreo.....	1
2.....	2
Nassensa 'd Mosè.....	2
Mosè a scapa fin-a a Midian.....	2
Ij crij d'Israel e la rispòsta 'd Nosgnor.....	3
3.....	3
Nosgnor a ciama Mosè: la ronza sfiamanta.....	3
Nosgnor a fida a Mosè na mission.....	4
4.....	5
La mission ëd Mosè autenticà.....	5
Aron: portavos ëd Mosè.....	5
Mosè a artorna an Egit.....	5
Ël pòpol a scota Mosè e Aron.....	6
5.....	6
Mosè e Aron dë 'dnans al Faraon.....	6
L'anduriment dël Faraon.....	7
Nosgnor a conferma la mission ëd Mosè.....	7
6.....	8
Ël pòpol a veul pì nen ësté a sente Mosè.....	8
Neuva mission ëd Mosè e Aron dë 'dnans al Faraon.....	8
Registr ëd ij grand ëd Mosè e Aron.....	8
Mosè e Aron torna confermà an soa mission.....	9
7.....	9
La prima piaga: l'eva cambià an sangh.....	10
8.....	10
Sconda piaga: le ran-e.....	10
Tersa piaga: ij moschin.....	11
Quarta piaga: ij tavan.....	11
9.....	12
La piaga ch'a fà sinch: n'epidemia dle bestie.....	12
Piaga ch'a fà ses: la marseugna.....	12
Piaga ch'a fà set: la tempesta.....	13
10.....	14
La piaga ch'a fà eut: le cravëtte.....	14
Piaga ch'a fà neuv: la scurità.....	15
11.....	15
Anonsi dla piaga ch'a fà des: la mòrt dij primgénit.....	15
12.....	16
L'istitussion ëd la Pasca.....	16
La festa dle Frascà.....	16
Preparassion ëd la Pasca.....	17

Mòrt dij primgénit e surtia da l'Egit.....	17
Istrussion pèr la Selebrassion ëd la Pasca.....	18
13.....	18
Dedicassion dij primgénit.....	18
Nosgnor a fa viré Israel pèr la via dël desert.....	19
14.....	20
La vitòria al Mar Ross.....	20
Ël passagi dël Mar Ross.....	20
15.....	21
Càntich ëd Liberassion.....	21
L'eva 'd Mara.....	22
16.....	22
Nosgnor a provèd la Mana.....	22
17.....	24
L'eva a Massa e a Meriba.....	24
La vitòria an sj'Amalechita.....	25
18.....	25
Getro a rend visita a Mosè.....	25
Ël consèj savi 'd Getro.....	26
19.....	27
Nosgnor a propon n'Aleansa.....	27
Arvelassion ëd Nosgnor an sël mont Sinai.....	27
20.....	28
Ël Decàlogo.....	28
L'autar.....	29
21.....	30
La liberassion djë s-ciav.....	30
Dij cas ch'a mérito na condan-a a mòrt.....	30
Lesion dël còrp.....	31
Responsabilità dij proprietari.....	31
22.....	32
La proression ëd la proprietà.....	32
Ëd lege moraj e sirimoniaj.....	33
23.....	34
Giustissia e respet.....	34
L'arpòs ëd l'ann sabatich e 'l dì ch'a fà set.....	34
Feste 'd pelerinagi.....	34
Promësse e istrussion.....	35
24.....	36
Selebrassion conclusiva dl'Aleansa.....	36
25.....	37
Contribussion pèr ël santuari.....	37
L'Erca dl'Aleansa.....	37
La tàula dël pan dj'oferte.....	37
26.....	38
La strutura dël Tabèrnàcol.....	38
La boscamenta.....	38
Ël Vel.....	39
27.....	39
L'autar dj'olocàust.....	39

L'andron.....	40
L'euli pèr èl Grand Candelé.....	40
28.....	40
Vestimente dij sacerdot.....	40
L'éfod.....	41
La Petorin-a dèl Giudissi.....	41
La mantlin-a.....	42
Marca dla consacrassion.....	42
D'àutre vestimente.....	42
29.....	42
Consacrassion dij sacerdot.....	42
Èl past sacrificial.....	43
Consacrassion dl'autar dl'olocàust.....	44
L'olocàust pèrpetuo.....	44
30.....	44
L'autar dl'ancens.....	44
La taja an favor dèl Santuari.....	45
Èl lavàbos ëd bronz.....	45
L'euli dl'unsion santa.....	45
L'ancens.....	46
31.....	46
J'arté dl'euvra dèl Santuari.....	46
Èl Saba e j'àutri dì d'arpòs.....	46
32.....	47
Èl vailèt d'òr.....	47
33.....	49
La presensa 'd Nosgnor.....	49
34.....	50
Le neuve tàule dla Lege.....	50
Arnovassion ëd l'Aleansa.....	51
Mosè a torna a l'acampament.....	52
35.....	52
Èl Saba: dì d'arpòs.....	52
Oferte pèr èl Tabèrnàcol.....	52
J'arté dl'euvra dèl santuari.....	53
36.....	54
Ij cadò a j'ero fin-a tròp.....	54
La strutura dèl Tabèrnàcol.....	54
Ij vel.....	55
37.....	55
L'Érca.....	55
La tàula dij pan dl'oferta.....	55
Èl Grand Candelé d'òr.....	56
L'autar dl'ancens.....	56
38.....	56
L'autar dj'olocàust.....	56
La cort dèl Tabèrnàcol.....	56
Inventari dij materiaj.....	57
39.....	58
Le vestimente sacerdotaj: l'Éfod.....	58

La Petorin-a.....	58
La Mantlin-a.....	58
D'àutre vestimente.....	59
Presentassion ed l'euvra a Mosè.....	59
40.....	59
Consacrassion ed ël Santuari e dij sacerdot.....	59
Mosè a compiss j'ordin ed Nosgnor.....	60
La presensa gloriosa 'd Nosgnor a ampiniss ël Tabèrnàcol.....	60